http://www.dhammadownload.com

မော်လမြိုင်မြို့ တောင်ဝိုင်းကလေး
တိုက်ကျောင်းဘုန်းတော်ကြီး

၏

သတိပဋ္ဌာန်
ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း

ဆုံသနာ
၂၅၂၀

ကောဇာ
၁၃၃၈

http://www.dhammadownload.com

မော်လမြိုင်မြို့

တောင်ပိုင်းကလေးတိုက်ကျောင်း

ဘုန်းတော်ကြီးသည်

ဆိပ်ခွန်ရွာသို့ တရားဟောလာစဉ်

တပည့်တို့အား

သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်း

ကို

အကျင်းချုပ်မှတ်သားရန်ရေးသားရှိ
မဟာစည်သာသနာရှိပ်သာ
ပေးခဲ့သော
မှတ်တမ်းဌာနစိတ်
ဗုဒ္ဓသာသနာနဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်
ဝိပဿနာဏိမ်းညွှန်ကျမ်း
၁၉၇၆-၃
[၆ - ၁၁၃၁]

http://www.dhammadownload.com

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေနှင့်ပြဿနာအမှတ် (၁၉၅၁)

၁၉၅၆-ခု-ဒီဇင်ဘာလ

.ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်ရေ-၆၀၀၀

အဖုံးရိုက်-သင့်ဘဝပုံနှိပ်တိုက်

ရမပ ဒါန

ဃုတ်ဝေသူ။ ။ ဥုးဝိစာရိန္ဒ၊ ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် (၀၃၄၅၃)

သာသနာ့ရိပ်သာ ဟာမစ်တစ်လမ်း၊

ဗဟန်းရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ။ ။ ဒေါ်ခင်မြင့်-သင့်ဘဝပုံနှိပ်တိုက် (၀၁၁၁)

၁၇၊ မလွှကုန်းလမ်း၊ကျောက်မြောင်း၊ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

ပဌမဆုံး ထုတ်ပေါ်ခဲ့သည့်
မဟာစည်သာသနာ ခေတ်ဦးစာအုပ်

လောကတွင် သစ်ဆန်း လှုပါသည်ဟု ကြွေးကြော် ထုတ်ပေါ်လာသော အရာဝတ္ထုတို့သည် သူ့ထက် သစ်ဆန်းသော နောက်နောက် အရာဝတ္ထုများ ထုတ်ပေါ် လာသောအခါ အယောင်းအဖြစ်သို့ ကောင်းကောင်းကြီးရောက်ကြရ၏။ သစ်ဆန်းပါသည်ဆိုသော တချို့နည်းဥပဒေသာပညာရပ်သည် နောက်တချိန်မှာ တွေ့ရသော အဖြေမှန်အရ မဟုတ်မမှန်ဟု ပစ်ပယ်ခြင်းကိုပင် ခံရတတ်လေသည်။ ဤနည်းနှင်နှင်လူတို့သည် မနေ့က အကောင်းဆုံးဆိုသော အကြံဉာဏ်တို့ကိုပင် ယနေ့ အချိန်မှာ မျက်ကွယ်ပြုကာ ပစ်ပယ်တတ်ကြလေသည်။ လူအများနှင့် ဆုံးဖြတ်ထားသည့်အကောင်းဆုံးဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုပင် တနာရီမပြည့်မီ မကောင်းဟု ဆုံးဖြတ်ပြန်ကာ စွန့်ပယ် ပစ်တတ်ကြသည်လည်းရှိသည်။

ဤသတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်းစာအုပ်ငယ်သည်ကား လွန်ခဲ့သော ၃၇-နှစ်က ထုတ်ပေါ်ခဲ့၏၊ သို့သော် ဤစာအုပ်၌ ပါရှိသော ဝိပဿနာ ရှုမှတ်နည်းများသည်ကား ပြုပြင်ပြောင်းလဲစရာ မရှိသော ကောယနုပဿနာ- တကြောင်းတည်းသော ခရီး- တခုတည်း

http://www.dhammadownload.com

သောလမ်းဟောင်း လမ်းမှန်ဖြစ်သည့် သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်း များသာ ဖြစ်သောကြောင့် ယခုအချိန်အထိ မရိုးမဟောင်းဘဲ သစ်လွင် တောက်ပ ပီပြင်လျက် အရှိန်အဟုန် ကောင်းစွာဖြင့် နိုးကြားတက်ကြွလျက် ရှိပေသည်။

ဤစာအုပ်မှ သတိပဋ္ဌာန် ရှုမှတ်နည်းတို့သည် စာအုပ်ဖြစ် ပေါ်စ ဟိုအတိတ်ကာလက ခမ်းနားဝဲ့ထယ် တင့်တယ်စုံညီ နည်းမှီစံပြဖြစ်ခဲ့ကြသလိုပင် ယခုခေတ်မှာလည်း မတိမ်မကောပဲ လက်တွေ့ နည်းနှင့် ရောနှောလျက် ရှိသည့်ပြင် နှောင်းခေတ် ယောဂီများနှင့် သုတေသီများအတွက်ပါ အားသစ် အင်သစ် လောင်းလျက် ဦးတည်လှုပ်ရှားနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးဇူး တော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဤစာအုပ်ငယ်ကို ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်းဟု ရဲတင်းခိုင်မာစွာ နာမည်ပေးလိုက် ခြင်းဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

ဒုတိယအကြိမ် စာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

ဤစာအုပ်၏ နောက်ကျောဖုံးတွင် "ဆိပ်ခွန်ရွာ၊ ကျောင်း အစ်မကြီး ဒေါ်ဆင်နှင့်ဦးကံချို့-မသောင်း၊မောင်ညွှန့်-မဆောင့်၊ မောင်ထွန်းအောင်-မမြကြည်တို့၏ ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ဟု တွေ့ရ၏။ ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်ဆင်ကား မရှိတော့ပြီ၊ ယခုဒုတိယ အကြိမ် ဤစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်မှာ ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်ဆင်၏မြေးများ ဖြစ်ကြသော ဦးညွှန့်-ဒေါ်အေးဆင့်တို့က သူတို့အဖွား၏ ကုသိုလ်ဖြစ်သော အဖိုးတန်ဓမ္မရတနာဖြစ်သည့် ဤဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း စာအုပ်ငယ်ကို ပျောက်ကွယ် တိမ်

http://www.dhammadownload.com

မြုပ်မသွားစေလိုကြပေ၊ တည်တန့်နေစေချင်ကြ၏၊ အဖှားဇ၏ ကုသိုလ်ကို အသစ်အသစ် ထပ်မံ တိုးပွားနေစေချင်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် အဖှားဇ၏ ကုသိုလ်ကို ဆက်လက်ပြီး ကုသိုလ်ပြုလိုပါကြောင်းကို ဦးညွှန်-ဒေါ်အေးဆင့်တို့က ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား လျှောက်ထားကြရာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ကုသိုလ်ပြုခွင့် ပေးလိုက်ပါသည်။

သို့သော် စာအုပ်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အပါအဝင် ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ဖြတ်သန်းလာရသဖြင့် ရှားပါးသော စာအုပ်တအုပ်ဖြစ်၍ နေလေပြီ၊ ကုသိုလ်ရှင်က ကိုယ်တိုင်လဲ စာအုပ်ကို ရှာ့ဖွေ၏။ နီးစပ်သူများကလဲ ဝိုင်းဝန်းရှာဖွေကြ၏၊ စာအုပ် ရှာပုံတော် ဖွင့်ရသည်မှာ အချိန်ကာလ ကြာညောင်းသွားတော့၏။

စာအုပ်ဒုလ္လဘတအုပ်

အချိန်ကြာမြင့်စွာ ပျောက်ကွယ် တိမ်မြုပ် နေသော ဤစာအုပ်ကို ရရှိလာသော ကျေးဇူးတော်ဌာန ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဇာတိဖြစ်သည့် ဆိပ်ခွန်ရွာမှ ဒကာတဦးက ဝမ်းသာအားရစွာနှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သယ်ဆောင်လာခဲ့၏၊ သို့သော် လူသာ ရန်ကုန်ရောက်လာခဲ့ရ၏၊ စာအုပ်လာပို့သူ၏ ခရီးဆောင်ပစ္စည်းများကို ခါးပိုက်နှိုက်ခံရသဖြင့် စာအုပ်မှာကား အခြားပစ္စည်းများနှင့်အတူ သူခိုးနောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါသွားရလေသည်။ သို့သော် အားမလျှော့၊ ဤစာအုပ်ရရှိနိုင်မည့် နေရာများကို ဆက်လက်စုံစမ်းပြန်ရာ ဒုတိယအကြိမ် ဤစာအုပ်ငယ်ကို

http://www.dhammadownload.com

ရလာပြန်သည်၊ ရပါသော်လည်း နောက်ဆုံး စာသားတရွက်နှင့် ကျောဘက် အဖုံးစုတ်နေ၍ အခက်အခဲရှိနေပြန်၏။

ထို့ကြောင့် ရှာရပြန်၏၊ နောက်ဆုံး တတိယအကြိမ် ရှာတွေ့သော စာအုပ်မှာကား အထက်ဖေါ်ပြပါ ကောင်းမှုရှင်အမည် များပါလာသည့် အဖုံးကလေးနှင့်တကွ နောက်ဆုံး စာရွက်ပါ ပါလာသော်လည်းအပေါ်ဒေါင့်စွန်းများစုတ်နေ၍ အဲပေါ်ဆုံးမှ စာ ၄-ကြောင်းမှာ အပြည့်အစုံ မပါတော့ပေ၊ သို့သော် ကံကောင်းသေးသည်မှာ စုတ်နေသည့် ယင်းစာသားများသည် ပါဠိအကိုး သာဓကများသာဖြစ်၍ မူရင်းပါဠိ စာအုပ်များမှ ကူးယူရ၏၊ ယင်းသို့စီစဉ်ကာ ဤစာအုပ်ကို မူလကောင်းမှုရှင်များ ဖြစ်ကြသော အဆိုပါ ဦးညွှန့်နှင့် ဒေါ်အေးဆင့်တို့က မ,တည် လှဒါန်း၍ အခြားသော ကုသိုလ်ရှင်များကလည်း ပါဝင်လှဒါန်း ကြကာ ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဤပုံ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြုံကာ ထွက်ပေါ်လာရသော စာအုပ် ဖြစ်သောကြောင့် ဤစာအုပ်ကို စာအုပ်ဒုလ္လဘဟုဆို လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးပဉ္စင်းတို့သည် ဤစာအုပ်ငယ်ကို မတွေ့ရဘူးမီ ယခင်က ဆို့လျှင် ၁၃၀၆-ခုနှစ်မှာ ထွက်ပေါ်သော ဝိပဿနာ ရှုနည်း ကျမ်းကြီးကို ပဌမဆုံး စာအုပ်ဟု မှတ်သား ထားခဲ့ကြသည်။ ၁၀-၁-၇၆-နေ့ကမူ "ဒီစာအုပ်ကို ပြန်ပုံနှိပ်ရအောင်လက်နှိပ် စက်နဲ့ကူးပေးစမ်း" ဟု ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တာဝန်ပေးသောအခါမှ ဤ ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း စာအုပ်

http://www.dhammadownload.com

သည်သာ ပဌမဆုံးစာအုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို သိရပေတော့သည်။
"မူလကျမ်းညွှန်း နံပါတ်များအရာတွင် ယခုခေတ် ဆဋ္ဌမ
စာအုပ်များရဲ့ စာမျက်နှာနံပါတ်ကို လဲလှယ်ပြရမယ်" ဟု
အမိန့်ရှိသဖြင့် ကျမ်းညွှန်းရှာကာမှဘဲ ပါဠိဆင်္ဂကထာ ဋီကာ
၁၇-ကျမ်းတို့မှ စာများကို ၇၁-နေရာ ခွဲ၍ ဖြန့်၍ အနှံပြ
ထားကြောင်းကို ရင်သပ်ရှုမော အံ့သြဘွယ်ရာ တွေ့ရပါတော့
သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းငယ်ကို ကျမ်းညွှန်းနံပါတ်မှ
တပါး မပြုမပြင်ပဲ ပင်ကိုယ်အတိုင်း ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထား
သော မဟာစည် သာသနာခေတ်ဦး ကျမ်းကလေးသာ ဖြစ်
ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ သိစေအပ်ပါသည်။

ဤ ဝိပဿနာ လမ်းညွှန်ကျမ်း ၌ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ
တို့ကို ၇၁-နေရာ ခွဲ၍ပြထားရာဝယ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ ၂၁-နေရာ
မဟာဋီကာမှ ၁၂-နေရာ, သတိပဋ္ဌာနသုတ်မှ ၈-နေရာ, ပဋိ
သမ္ဘိဒါမဂ်မှ ၆-နေရာ, အဘိညေယျသုတ်မှ ၆-နေရာ, အခြား
ကျမ်းများမှ ဘာနေရာစီ နှစ်နေရာစီပြထားသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်
စပ်ဆိုင်သော ကျမ်းများမှ အများဆုံးပြထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ များစွာသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာများကို ကိုး
ကား၍ ရေးသားထားသော်လည်း နေရာတိုင်းမှာ ပါဠိ စာ
သား များများကြီးထုတ်၍ အနက် ရှည်ရှည်မြောမြောကြီး
ကို ဆွဲငင်ပေးနေသည် မဟုတ်ပေ။ ယောဂီဉာဏ်တွေ့ ကိုယ်
တွေ့ပါဌေသာ သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်းကို ဦးတည်၍ သိပ်သည်း
ကျစ်လစ် ခိုင်မာစွာနှင့် ရှုမှတ်ပုံ အနှစ်သာရ သက်သက်ကိုသာ

http://www.dhammadownload.com

ထုတ်နှုတ်ရေးသားရင်း စပ်ရာဆိုင်ရာ ပါဠိ အဋ္ဌကထာဋီကာ တို့ကို တို့ရုံ ပင့်ရုံ ထိရုံ မိရုံ ဟပ်မိရုံမျှ ထပ်ကာ ညှပ်ကာ သူ့နေရာနှင့်သူ အချက်ကျကျ ညှို့၍ ညှို့၍သာ ပြသွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဤစာအုပ်သည် ယောဂီများ၏ အားဆေး တခွက်ဖြစ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာတို့၏ မှတ်ကျောက်သဖွယ်၊ ဖြစ်၏။ ပါဠိ မြန်မာစာပေ ပညာရှင်တို့၏ ပေကြိုး ပေတန်သဖွယ် ဖြစ်၏။ ဓမ္မကထိကတို့၏ အမြုတေသဖွယ်ဖြစ်၏။ သုတေသီတို့၏ လေ့လာစရာ ရတနာပြတိုက်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်၏။ နိက္ခမ္မဇ္ဈာသယခေတ် ရှိသူတို့၏ လက်သုံးဟောင်ဝေါသဖွယ်ဖြစ်၏။

ဤကျမ်း၏ သိပ်သည်း ကျစ်လစ်ပုံ၊ စေ့စပ်သေချာပုံ၊ အချက်အလက် ပြည့်စုံပုံ၊ မှန်ကန်တိကျပုံ၊ နက်နဲသိမ်မွေ့ပုံ၊ ပြည့်ဝခိုင်မာ အနှစ်သာရရှိပုံတို့ကို ပညာရှိမှန်က ဖတ်ကြည့်ရုံမျှ ဖြင့်ပင် ရှင်းလင်းသိမြင်ကာ သဘောချင်း အံဝင်ဂွင်ကျ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း

ဤကျမ်းပြုသူ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး သည်ကား ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လည်း နက်နဲတည်ငြိမ်သော သဘောရှိသည့်ပြင် အာဇရိယ ပါစရိယ နယလက်ကိုင်နည်းလမ်းပိုင်သော မင်းကွန်း သထုံ ဇေတဝန်ဆရာတော် ဘုရားကြီးထံမှ ထုံးမှိုစံရ ဆရာနည်းကျကျဖြင့် လေးလကျော်မျှ အားထုတ်ခဲ့ရသောကြောင့်၎င်း၊ အကွန့် အညွှန့် အတွန့်

http://www.dhammadownload.com

အလွန့်မပါဘဲ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာနည်းကျကျ သမရိုးကျ ကမ္မဋ္ဌာန်းများကိုသာ ညွှန်ပြဟောကြား ရေးသားခဲ့သော ကြောင့်၎င်း ဤကျမ်း ဤစာသည် ဤသို့ ဤပုံ ပြည့်စုံရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပြည့်စုံပုံမှာ-

ဤစာအုပ် နှာ ၆-တွင် "မြင်ဆဲခဏ၌ မြင်တယ် ဟု မမှတ်လျှင် အနုသယ ကိလေသာ ကိန်းပုံကို ကျဉ်းကျဉ်းနှင့် ပေါ်လွင် ထိမိအောင် ရှင်းပြထား၏။ ထို့အတူ ကြားဆဲ, နံဆဲ, စားဆဲ, ထိဆဲ, သိဆဲခဏတို့၌ မမှတ်လျှင် အနုသယ ကိလေသာ ကိန်းပုံတို့ကို (၃၃-၃၆-၃၉-၄၃-၄၉) တို့၌ ယောဂီတွေ့အတိုင်း ရေး၍ သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်နှင့် ယှဉ်ကပ်ပြထား၏။

၂၇-၃၀-၃၅တို့၌ "ထိုသို့မြင်တယ်ဟု မှတ်စဉ် မည်သည့် ဉာဏ်အခိုက်၌ မည်သည့်အခြင်းအရာအားဖြင့် သိပုံ, ကင်းငြိမ်းပုံ"တို့ကို ပြထား၏။

၁၁-၌ "ကျက်မှတ်ဆင်ခြင် စဉ်းစားနေသော သူတို့မှာကား ဗရမတ် ရုပ်နာမ် သဘာဝလက္ခဏာအစစ် စသည်ကို မသိနိုင်ဘဲ ပညတ်လက္ခဏာ စသည်ကိုသာ သိရကြောင်း" ကို ဥပမာနှင့်တကွ ထောက်ပြထားပေသည်။

အများအားဖြင့် သွားတယ်, ရပ်တယ်, ထိုင်တယ်, အိပ်တယ် စသည်ဖြင့်သာ ညွှန်ကြားလေ့, ရှုမှတ်လေ့ရှိကြသည်။ မသွားမီ (သွားတယ်ဟု မမှတ်မီ) "သွားချင်တယ်၊ သွားချင်တယ်"

http://www.dhammadownload.com

ဟူသော စိတ်ဦးကလေးက စ၍ မှတ်ဖိုညွှန်ကြားသူ ရှုမှတ်သူ များမှာကား နည်းပါးလှပေသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာ စည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဌာနများ၌ သွားချင်တယ်, ရပ်ချင် တယ်-စသော စိတ်ဦးကလေးများမှ စ၍ မှတ်ရန်ညွှန်ကြား ထားရာ ညွှန်ကြားရခြင်း အကြောင်းရင်းများကို နှာ(၅၃-၅၄) တို့၌ ကွက်တိအံကျ ထောက်ပြ ညွှန်ကြားထားပေသည်။

၁၃-၄၆-၅၁-၅၂-၅၃-၅၄ စသည်တို့၌ ရှုမှတ်နည်းများ ကို မြန်မာ တဇွာပညတ်ဖြင့် အိမ်သုံး စကားလုံးအတိုင်း ရိုးရိုးစင်းစင်းနှင့် ရှင်းရှင်းလေး ညွှန်ပြသွား၏။

၁၆-၁၇-၂၆-၇၃ တို့၌ တဝီထိလုံး သိမ်းကြုံး၍ မှတ်ရ ကြောင်းကို ပြထားသည်မှာလည်း နက်ရှိုင်းကျယ်ဝန်းသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်ပါလျက် ကျဉ်းကျဉ်းနှင့် ပီပြင်ပေါ်လွင် အောင် ကိုင်ပြသလို ပိုင်နိုင်လှပေသည်။

၈၁-၌ ဒေသနာက္ကမနှင့် ပဝတ္တိက္ကမကို ခွဲခြား၍ အကွက် ကျကျ ထောက်ပြထားသည်။ ၈၅-၌ ထူးခြားသော တဒင် ပဟာန်အကြောင်းကိုလည်း နီးစပ်ရာ အခြားတဒင်ပဟာန်များ နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပြထားသေး၏။

သူ့ခေတ်နှင့် သူ့အခါ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ရှိစမြဲ မဟုတ် တုံလော၊ ထို့ကြောင့် ၈၇-၌လည်း လောကုတ္တရာမင်သာလျှင် အနုသယကို ပယ်နိုင်၏။ လောကီဝိပဿနာသည် အနုသယကို မပယ်နိုင်ဟု ထင်မြင်ယူဆသော ထိုခေတ်က ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် များကို ထိထိမိမိကလိ၍ အဌကထာ ဋီကာတည်းဟူသော

http://www.dhammadownload.com

ပေကြိုး ပေတန်တို့ဖြင့် ညှိနှိုင်းတိုင်းတာ ဖေထးက်ပြုပြီးလျှင် ပဋိပတ်၏ ဘေးရန်တို့ကို ဉာဏ်တွေ့အခြေခံသော ပရိယတ္တိတံတိုင်းဖြင့် အခိုင်အမာ ကာဝိုင်းရံတားဆီး ပြထားပေ၏။

ဤပုံ ဤနည်း ပြည့်စုံထိမိ၍ အနှစ်သာရရှိသော ဤဝိပဿနာ လမ်းညွှန်ကျမ်းကို ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ပုံနှိပ်၍ စာဖတ်ပရိတ်သတ်၏ နှလုံးအိမ်သို့ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ် ပေါင်းကူးပေးရခြင်းဖြင့် စာဖတ်ပရိတ်သတ်၏ စိတ်သန္ဓာန်ဝယ် တန္ဒေတရက်မျှ အားထုတ်လိုစိတ် နိုက္ခမဇ္ဈာသယ မာတ်များ ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက် ကိန်းအောင်းသွားသည် ဆိုလျှင်ပင် ဤအမှာစာ ရေးရကျိုးနပ်ပါပြီ၊ ရက်ရှည်လများ သဲသဲမဲမဲအားထုတ်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ပါလျှင်ကား အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရာ ရှိပါတော့မည်နည်း။ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်အတွက် အားတက်ဘွယ်ဘရပ် ဖြစ်ပါပေသည်။

ဓမ္မစက်ဟူသည် လျင်မြန်စူးရှ ထက်မြက်လှ၏

"ဤစာအုပ်ငယ် ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် အချိန်အခါအလျောက် တတ်နိုင်သမျှ ဟောပြောပြသရင်း ၉-နှစ်လောက်အကြာ ၁၃၀၉-ခုနှစ်ကမူ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သတိပဋ္ဌာန်တရားများကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံး၍ ကြည်ညို ယုံကြည်ကြသော ဒကာ ဒကာမများသည် ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာ ဝိပဿနာဖြန့်ဖြူးရေးအပေါ် ဟု အမည်တပ်၍ အပေါ်တခုပေါ်ပြီးလျှင် လက်လှမ်းမှီရာမှာ သာသနာပြုကြ၏။ ထိုအပေါ်ကို ပေါ်စည်းစည်

http://www.dhammadownload.com

တုန်းက နာမည်က ကြီးကျယ်လှပါတကား၊ တကမ္ဘာလုံး နှံ့စပ်ဖို့ မလွယ်ကူဟုပင် ထင်ခဲ့ကြသေးသည်။ သို့သော် ဆရာဒကာညီညွတ်စွာ သာသနာပြုရင်းပင် တစတစနှင့် လက်တွေ့ ကျင့်သုံးဆူမျှား ~ တိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ ယုံကြည်သူမျှားမှာ ဆထက်တံပိုး ပွားများလာခဲ့ရာ ယခုအခါတွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သတိပဋ္ဌာန် ဂုဏ်ရနှံ့တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းဝယ် ရွာအနှံ့ မြို့အနှံ့ နယ်အနှံ့ သင်းပျံ့ကြိုင်လှိုင်သည်သာမက အာရှတိုက်တခွင်လုံးကို ကျော်ဖြတ်၍ ဥရောပ အမေရိကစသော ကမ္ဘာအရပ်ရပ်အထိ ကြိုင်လှိုင်သင်းပျံ့ကာ တိုင်းသိပြည်ကျော် ထင်ပေါ်လှသော ကမ္ဘာကျော် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြစ်လာပေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရသည်မှာလည်း ဉာဏ်တော်အခြေခံသော သတိပဋ္ဌာန်ဓမ္မစက်၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဓမ္မစက်သည် လျင်မြန်စူးရှ၏။ ခိုင်မာတောင့်တင်း၏။ သေချာကျန်၏။ ကွက်တိအံကျ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါအားလုံး အေးငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကြီး ဆီသို့ ဓမ္မစက်တပ်ဆင်ထားသော မဂ္ဂင်ယာဉ်ကြီးဖြင့် စီးနင်းလိုက်ပါနိုင်ကြပါစေဟု-ပတ္ထနာပြုလျက်.....

၁၃၃၀-ခု
၀ါဆိုလ

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
သာသနာ့ရိပ်သာ
ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်း

မဟာကာရဏိက သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဖြစ်တော်မူကုန်သော မြတ်စွာ ဘုရားသခင်တို့၏ လောက၌ ပွင့်တော်မူရခြင်း၏ လိုရင်းပဓာနအကြောင်းကြီးမှာ ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကို ရရှိ ခံစားနိုင်ကြစေရန် ရည်သန်တော်မူခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုရည်သန်တော်မူချက်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကို ခံစားရခြင်းမှာလည်း မိမိတို့သန္တာန်၌ မင်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်အောင် ဝိပဿနာအလုပ်ကို တကယ်တမ်း အားထုတ်နိုင်သော သူတို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။ ထိုဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်မှုမှာလည်း မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ကန်စွာ ဟောပြော ညွှန်ပြသူရှိပါမှ နေရာတကျ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပိဋကတ်ကျမ်းတို့၌ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်တော်မူကုန်သော ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည် မိမိတို့ စွမ်းနိုင်

http://www.dhammadownload.com

သမ္မာအလေးဂရပြုကာ ဝိပဿနာအားထုတ်နည်းကို အသီးအသီး ဟောပြော ညွှန်ပြတော်မူကြပေကုန်သည်၊ ထို့သို့ ဟောပြော တော် မူကြသောကြောင့် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်ကို မတတ်, မသိ သော သူတို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း အားထုတ်လိုပါက ဝိပ ဿနာအလုပ်ကို လွယ်လင့်တကူ အားထွက်နိုင်ကြသည်။ ကျွန်ုပ် တို့အဖို့ လွန်စွာဝမ်းမြောက်ဖွယ်ကြီး ဖြစ်ပါပေသည်။

ယခုအခါ သထုံမြို့ ဇေတဝန်တောကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော် မူသော မင်းကွန်းဇေတဝန် ဆရာတော်ဘုရားသည် လည်း ဝိပဿနာနည်းလမ်းကို ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူကြ သော အထက်ပါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့တွင် အပါအဝင် တပါး ဖြစ်တော်မူပေသည်။ ၎င်းမင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး မှာ သီးလုံးဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့်တပါးဖြစ်သော စစ် ကိုင်းတောင်ရိုး အလယ်တောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထံမှ နည်းနိဿကို ခံယူရရှိဘူးသည်ဟူ၏။

ယခုပုံနှိပ်အပ်သော စာတမ်းငယ်ကလေးများကို ရေးသား၍ ကျွန်ုပ်တို့အားပေးခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသောဘန-မှာ လွန်ခဲ့သော ဂ-နှစ်လောက်က ၎င်းမင်းကွန်းဇေတဝန်ဆရာတော် ဘုရားကြီးထံ၌ ခိုမှီး နေထိုင်လျက် နည်းနိဿကိုခံယူခဲ့ဘူးရာ ဤ သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်းကို မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်သို့ ကောန်ဆိုက်ရောက် စေနိုင်သော ဝိပဿနာ လမ်းဟောင်း လမ်းမှန် အစစ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်နှစ်သက် သဘောကျခဲ့သည် ဖြစ်၍ မြဘ်စ့ဘုရားတို့ လိုလားတော် မူရင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီး၏ နီးသော

http://www.dhammadownload.com

အရင်ကြောင်းအဝင်အမှန် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်အပ် ယုံကြည်ထိုက်လှပေသော ဤသတိပဋ္ဌာန်ရှုတ်နည်း ဝိပဿနာဘာဝနာတရားကြီးကို မိမိ၏ ဆွေမျိုးညာတိတို့အား ပေးဝေပြုပြင်ရန် မျှော်စွာလိုလား တောင့်တ, ခြင်း ရှိခဲ့ခြင်းဖြင့်လည်း, ဘဝဤအခွင့်မသင့်သေးဟု သတောရသဖြင့် ဦးလှဝင်းလျက် နေနှင့်အကွင်းမှာပင် ညီတော်ယောက်သေဆုံးသွားရာ တရား မပေးလိုက် ရသည့် အတွက် မျိုးစွာနောင်တရခဲ့သည်ဟု၏။

သို့ဖြင့်၍ ဘဝဝယ်ပြဿနာကဆုန်လဘာတွင်းမှာ သိတင်းဆုံးနေ ဆိုင်ရာဖြစ်သော ပေးလှူခြင်းမြို့ တောင်ဝိုင်းကဒေးတိုက်ဧကျောင်း မှ ဆွမ်းခံဝင်၍ ဓမ္မစေတီဘုရားမြို့သော ရေတာမြို့ ထိပ်ခြံရှိသည် ကို ကြွရောက်တော်မူလာပြီးလျှင် (၇)လေးနှံမြှု နေဆဲဝယ် ဆွေမျိုး ညာတိတို့နှင့် တကွ လာရောက် ကြွသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့အား သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်း ဝိပဿနာ အလုပ်တရားကြီးကို ဝမ်းနှိုင်သမျှ ဟောပြာ ညွှန်ပြတော်မူသည်။

ထိုသို့ဟောပြာသည်ကို နာခံ မှတ်သားကြ၍ သဒ္ဓါ ဆန္ဒ လှုန်ဝှာ အားကြိုးကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း များစွာတို့သည် ၎င်းသတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်ကို ဝမ်းနှိုင်သမျှ ကြိုးစား အားထုတ်ကြကုန်ရာ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ဤ သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်းကို မဂ်ပိုလ်နှိုဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟောင်း လမ်းမှန်ဟု ကောန်ယုံကြည်ချက် ရကြကုန်၍ တသက်ပတ်လုံး အခွင့်သာတိုင်း အားထုတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ရှိကြပေကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

[တဲ] နိဒါန်း

သို့ဖြစ်၍ ဝိပဿနာဓမ္မဒေသကဖြစ်သော ဆရာဘုန်းတော်ကြီး သည် မော်လမြိုင်သို့ မိမိပြန်ကြွသွားသောအခါ ၎င်းတပည့်တို့ အား သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်းကို ကျမ်းဂန်နှင့် နှိုးနှော ဟော ပြော၍ အားထုတ်နိုင်ကြစေရန် ဝိပဿနာလမ်းညွှန်-ဟု အမည် တပ်ထားသော စာတမ်းတခုနှင့် ပစ္စုပ္ပန်တရားကို ရှေးဦးစွာ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိအောင် ဝိပဿနာရှုသင့်ကြောင်း ထောက် ထားကိုးကားရန် စာတမ်းတခုအား ဖြင့် သာဓကမှတ်စုစာတမ်း ငယ် ၂-ခုတို့ကို အကျဉ်းချုပ်ရေးသား၍ ကျွန်ုပ်တို့အား ပေးခဲ့ လေသည်။

ဂုဏ်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဓမ္မဒေသနာတော်များကို ကြည့်ရှုလိုသော သူတို့အား ရအောင် ကြည့်ရှုခွင့်မရဘဲ ရှိနေခဲ့လေရာ ယခုအခါမှာ သဒ္ဓါသိလ စသည် တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆိပ်ခွန်ရွာနေ ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်ဆင် က ကြည့်ရှုလိုသူတို့၊ အားရပါးရ ဝဝကြီး ကြည့်ရှုကြ၍ မဂ် ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ အမြန်ရောက်ကြောင်းကောင်းမြတ်သော ဝိပဿ နာအလုပ်ကို လျင်မြန်စွာ အားထုတ်နိုင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရားသခင်တို့၏ လိုလားတော်မူရင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ကြီးကို ရရှိခံစားနိုင်ကြစေရန် ရည်သန်တောင့်တသော သမ္မာ ဆန္ဒဖြင့် ၎င်းစာတမ်းငယ် ၂-ခုကို ပုံရိုက်စေ၍ ဓမ္မဒါန ကုသိုလ် အဖြစ်ဝေငှကမ်းလှမ်းခြင်းကို ပြုလိုက်ပါကြောင်း။

မောင်ထွန်းဟံ၊ မောင်ဘိုးချုန်

http://www.dhammadownload.com

ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝန္ဒိတ္ဝာ သ-ဓမ္မသံဃံ၊ နိဗ္ဗာန မဂ္ဂဒေသကံ။
တဿံ ဝိပဿနာမဂ္ဂ၊ ဒေသကံ မဂ္ဂပါပကံ။

ဝိပဿနာမဂ္ဂဒေသက-မည်သော ဤဝိပဿနာ လမ်းညွှန်ကျမ်းဌ်
ဝိပဿနာဟူသောပုဒ်၏ အနက်ကို ရှေးဦးစွာ ရှင်းလင်းပြပေအံ့။

အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓေန အာကာရေန ပဿတီတိ ဝိပဿနာ၊
အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာနံပါတ် [၉၅]

အနိစ္စာဝဒ္ဓိသေန၊ အနိစ္စ-အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဝိဝိ
ဓေန အာကာရေန၊ အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ပဿတီး
ရှုမြင်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမည်၏။

ဤအဋ္ဌကထာလာဝိဂ္ဂိုဟ်၏ အရအား ဖြင့် အနိစ္စ အစရှိသော
အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ရှုမြင်သော သမ္မသနအဇ

http://www.dhammadownload.com

အနုလောမအဆုံးရှိသော ဉာဏ် (၁၀) ပါးသည်သာလျှင်-ဝိပဿနာ အစစ်မည်၏၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-ထိုသမ္မသနအစ-အနုလောမအဆုံးရှိသော ဉာဏ် (၁၀) ပါးသည်သာလျှင်-အနိစ္စအာရုံရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုမြင်နိုင်သောကြောင့် ပေတည်း။ အားထုတ်စဉ် ဖြစ်ပေါ်သော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကျိဉာဏ် ၂ ပါးတို့သည် ဝိပဿနာ အစစ်မမည်ကုန်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုဉာဏ် ၂ ပါးတို့ဘင် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သည် နာမ်ရုပ်တို့၏သဘောမျက်သာလျှင် ပိုင်းခြား သိမြင်နိုင်၏၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သည်အကျိုးဖြစ်သော နာမ်ရုပ်နှင့်တကွ အကြောင်းတရားတို့ကိုသာလျှင် သိမ်းဆည်းသိမြင်နိုင်၏၊ ၎င်းဉာဏ် ၂-ပါးလုံးပင် အနိစ္စစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မရှုမြင်နိုင်သောကြောင့် ပေတည်း။

ထိုကြောင့် ပဋိသန္ဓိမင် ဒုနံပါတ် [၂၄၁] ၌လည်း ဝိပဿနာယ စ ကလာပသမ္မသနံ အာဒိ-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူပေ၏။

ဝိပဿနာယ စ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၏လည်း။ အာဒိ၊ အစကား။ ကလာပသမ္မသနံ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ်သော သမ္မသနဉာဏ်ဆပတည်း။

ဤအဋ္ဌကထာတို့၏ အလိုအားဖြင့် နာမရူပပရိစ္ဆေဒ, ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟ ဤဉာဏ် ၂ ပါးတို့သည် ဝိပဿနာ အစစ်မမည်ငြား သော်လည်း သမ္မသန အစရှိသော (၁၀) ပါးသော ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်တို့၏ အခြေခံ အကြောင်းရင်း ဉာဏ်များ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ၎င်းအစဉာဏ် ၂ ပါးကိုလည်း ဖလူပစာရအားဖြင့် ဝိပဿနာဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းမှာ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူကုန်ကုန်ရာ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဝိပဿနာ လမ်းညွှန်ကျမ်း

တနည်းကား၊ ဝိဇ္ဇတိ ဉပသဂ္ဂေါ၊ ပဿနာတိ အတ္ထော၊ ဒေဋ္ဌ ကောပဒေသပါဠိတော် နံပါတ် (၂၅၀)

ဝိဇ္ဇတိ၊ ဝိဟူသည်ကား၊ ဉပသဂ္ဂေါ၊ ဉပသာရတည်း၊ ပဿနာဘိ ပဿနာဟူသည်ကား၊ အတ္ထော၊ လိုရင်းအနက်ပေတည်း။ ဤပါဠိတော် အလိုအားဖြင့် ဝိသဒ္ဒါမှာ အနက်ထူးမရှိ၊ ဉပသာရပုဒ်မှ သာစကားတန်ဆာမျှသာ၊ ပဿနာ ဟူသော သဒ္ဒါကသာလျှင် လိုရင်း အနက်ကိုဖြစ်ဟု ဆိုသောကြောင့်၊ ၎င်းပါဠိတော်သာ ပဿနာဟူသော ပုဒ်ကို ရှုမြင်ခြင်း သို့မဟုတ် ရှုမြင်သော အသိဉာဏ်ဟု မြန်မာတို့သာ ပြန်ဆိုရ၏။ ထို့ကြောင့် နာမ်-ရုပ်တရားတို့ကို လက္ခဏာ-သဘာ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရှုမြင်ခြင်း သို့မဟုတ် ရှုမြင်တတ်သော အသိဉာဏ် ဟူသမျှသည် ဝိပဿနာမည်၏ဟု ဆိုရာ၏။

ဤနည်း၌ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်မျှား သည်လည်း စင်စစ်မူလအားဖြင့် ဝိပဿနာမည်ကုန်၏။

ထိုဝိပဿနာကို သလ္လက္ခဏာဟူ၍လည်း အဋ္ဌကထာတို့၌ ဖော်၊ ဖော်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပဌမ အုပ် နံပါတ် (၂၀၁) နှင့် ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယနံပါတ်(၂၃)တို့၌သလ္လက္ခဏာတိ ဝိပဿနာ- ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

သလ္လက္ခဏာတိ၊ သလ္လက္ခဏာဟူသည်ကား၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာတို့သော သဒ္ဒါနှင့် သဒ္ဒါနက် ကဲ့ပြားသော်လည်း ဗုဒ္ဓေါနှင့် ဘဂဝါပဒတို့သည် အဘိဓေယျတ္ထလိုရင်းအနက်အားဖြင့် တူကုန်သကဲ့သို့ အရဟံကောက် လိုရင်းအနက်ဖြစ်သော အဘိဓေယျတ္ထ ဝစနီယတ္ထအားဖြင့် တူကြကုန်၏။ ထို့အတူ ပါဠိဘာသာ ဝိပဿနာပုဒ်မှ ပြု၍ဆို

http://www.dhammadownload.com

အပ်သော ရှုခြင်းဟူသော မြန်မာစကားနှင့် သလ္လက္ခဏဟူသော ပုဒ်မှ ပြန်ဆိုအပ်သော မှတ်ခြင်းဟူသော မြန်မာစကားများသည်လည် အသံကွဲသော်လည်း လိုရင်းအနက်မှာ နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို လက္ခဏာ ရသ ဖစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်ရင်း အနိစ္စ အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း ထင်ရှားသိမြင်အောင် နှလုံးသွင်းမှု တခုတည်းပင် ဖြစ်၍ အတူတူပင် ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာကို ရှုခြင်း ရှုသော အသိဉာဏ် ဟူ၍ရင်း၊ မှတ်ခြင်း မှတ်သော အသိဉာဏ်ဟူ၍ရင်း ခေါ်ဆိုနိုင်ပေ၏။

ဤကျမ်းငယ်၌ကား ပါဠိဘာသာ သလ္လက္ခဏာ-ပုဒ်မှ ပြန်ဆိုအပ်သော မှတ်ခြင်းဟူသော မြန်မာစကားကို ပဓာနထား၍ ရေးသားပေအံ့။

ဝိပဿနာ ဧဝ မဂ္ဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝတောတိ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေါ၊ ပဿနာယ ဝါမ ဂ္ဂေါ ဥပါယောတိ ဝိပဿနာမဂ္ဂေါ၊ တဿ ဒေသကော ဝိပဿနာမဂ္ဂဒေသကော ဂန္ဆော၊ ဤသို့ ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြု၍ ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း၊ ရှုပုံ-မှတ်ပုံ လမ်းညွှန်ကျမ်း၊ ရှုနည်း=မှတ်နည်း လမ်းညွှန်ကျမ်းဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

ယခုအခါ မရှုမှတ်ခြင်း၌ အပြစ်ကိုပြ၍ ရှုမှတ်ခြင်း၌အကျိုးကို ပြလျက် ရှုမှတ်ပုံကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုပေအံ့။

ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တို့ကို မရှုမမှတ်ဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ဆဆနေသော သူတို့၏သန္တာန်၌အနုသယကိလေသာကိန်းဝပ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန်ဝိတိက္ကမကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်ကံကုသိုလ်ကံတို့၏ ဝင်ရောက်ဖြစ်ပေါ်ရာ တံခါးပေါက်ကြီးများနှင့် အလားတူ

http://www.dhammadownload.com

သော အခိုက်အတန့် ခဏကာလကြီးမျှားမှာ အကျဉ်းအားဖြင့်
(၄) ပါးမျှသာ ရှိကြကုန်၏။

ထို(၄)ပါးတို့မှာ မြင်သောခဏ ၁၊ ကြားသောခဏ ၂၊ နံသော ခဏ ၃၊ စားသောခဏ ၄၊ ထိသောခဏ ၅၊ သိသောခဏ ၆၊ ဤ(၄) ပါးတို့ပေတည်း။

ထို (၄) ပါးတို့တွင် မြင်သောခဏ ဆိုသည်မှာ၊ စက္ခုဒ္ဒါရ၊စက္ခု ပသာဒဟု ခေါ်သော ကြည်လင်သည့် မျက်စိရုပ်၌ ရူပါရုံဟု ခေါ် သော အဆင်းရုပ် ထင်လာသောကြောင့် စက္ခုဝိညာဏ်ဟု ခေါ် သော မြင်သောစိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။စက္ခုသမ္ပဿဟု ခေါ်သော မျက်ဂို ထဲ၌အဆင်းကို တွေ့သော မြင်တွေ့လည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ စက္ခုသမ္ပဿ ဇာဝေဒနာဟု ခေါ်သော မြင်လို့ကောင်းတဲ့သဘော သုခဝေဒနာ၊ မြင်လို့မကောင်းတဲ့သဘော ဒုက္ခဝေဒနာ၊မြင်လို့မကောင်းတကောင်း သဘော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဤခံစားမှု (၃) ပါးတို့တွင် တပါးပါး သော ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဤဒွါရအာရုံ-ဝိညာဏ်-ဖဿ-ဝေ ဒနာဟူသော (၅)ပါးသောတရားတို့၏ ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော ခဏ၌ မြင်မှုကိစ္စတခုပြီးလေ၏၊ဤသို့ တရား၄ါးပါးတို့ ညီညွတ်သော အားဖြင့် မြင်မှုကိစ္စတခုပြီးသော ခဏကို မြင်သောခဏဟု ခေါ်၏။

မြင်သော ခဏ၌ မြင်သော သဘောကို မြင်တယ်ဟု မမှတ်ဘဲ မေ့လျော့၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်ဆဲခဏ၌ ရှိသော ကြည်လင် သော မျက်စိရုပ်ကိုလဲ မှန်ကန်စွာမသိ၊မြင်ရသော အဆင်းရုပ်ကိုလဲ မှန်ကန်စွာမသိ၊ မြင်သော စိတ်ကိုလဲ မှန်ကန်စွာမသိ၊ မြင်တွေ့သော ဖဿကိုလဲ မှန်ကန်စွာမသိ၊မြင်ခံစားမှုဝေဒနာကိုလဲ မှန်ကန်စွာမသိ၊ အဘယ်သို့ မှန်ကန်စွာမသိသနည်းဟူမူကား၊ လက္ခဏာ ရသ စသည်

http://www.dhammadownload.com

အားဖြင့် ဂုပ်နာမ်သံဘောမျှဟု မသိ၊ ရှေ့.မြင်မှု-နောက်မြင်မှုမျှားစွာ ဆက်စပ်လျက် ဖြစ်နေသည်ကို တခုစီတခုစီ ပိုင်းဖြတ်၍မသိ၊ ဤမှုန်ကန်စွာမသိသည်ကို ဆိုလိုသည်၊ထိုသို့မှုန်ကန်စွာမသိရသောတရား ငါးပါးတို့၌ငါဘဲ့-သူဘဲ၊ ယောကျားဘဲ-မိန်းမဘဲ အပြတ်အခြားမရှိ တခုတည်းဘဲ မြဲတယ် စသည်ဖြင့် အလွဲအမှားအားဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာမောဟ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သောအခွင့် ပေါလေ၏၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ထိုက်သည်ကိုပင် အာရုံမဏာနုသယ-အာရုံမဏာဓိဂုဟိတုပ္ပန္နခေါ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယကိန်းဝပ်သည်ဟု ဆိုရသည်၊ ၎င်းအဝိဇ္ဇာနုသယကိန်းလျှင် အဝိဇ္ဇာနုသယနှင့် ပူးတွဲ၍ဖြစ်တတ်သော တဏှာနုသာယ ဒိဋ္ဌာနုသယ စသည်တို့လည်း ကိန်းဝပ်လေ၏။

ထိုသို့ မြင်ဆဲဝဏ္ဍ ပါဝင်သော တရားငါးပါးတို့ကို မှုန်ကန်စွာမသိသဖြင့် အဝိဇ္ဇာနုသယ အစရှိသော အနုသယ ကိလေသာတို့ကိန်းဝပ်လေပြီးသောကြောင့် မြင်ဆဲခဏ၌ ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာမဖြစ်သေးငြားသော်လည်း မြင်ပြီးသည်မှ နောက်ခဏ၊ နောက်ကာလ၊ နောက်နေ့၊နောက်လ၊ နောက်နှစ်တို့၌ အကြောင်းညီညွတ်ပါက ထိုမှုန်ကန်စွာ မသိခဲ့သော ငါးပါးသော တရားတို့နှင့်စပ်၍ ငါကြည်လင်တယ် ကြည်လင်တာ ငါ့မျက်စိဘဲ၊ ငါမြင်တယ် မြင်တာ ငါဘဲ၊ ငါ၏စိတ်ဘဲ့၊ မြင်တွေ့တာငါဘဲ့၊ ငါမြင်လို့ကောင်းတယ် မကောင်းဘူး၊မြင်လို့ကောင်းတာငါဘဲ့၊မြင်လို့မကောင်းတာငါဘဲ့၊ယောကျားကိုမြင်တယ်၊ မိန်းမကို မြင်တယ်၊ မြင်ရတာယောကျားဘဲ့၊ မိန်းမဘဲ့၊ လက်ခြေဘဲ့ တံုးတိုင်ဘဲ့ စသည်ဖြင့် အလွဲအမှားအားဖြင့် ကြံစည်သိမြင်လေ၏၊ ထိုအမြင် ထိုအာရုံတို့ကိုငင်း ထိုအမြင် ထိုအာဝုံနှင့် အလားတူ ဝတ္ထုတို့ကိုငင်း တောင့်တ ကြံစည်မိလေ၏၊ ပျက်စီးစေရန်

http://www.dhammadownload.com

လည်း ကြုံစည်မိလေ၏၊ ဤသို့ ကြုံစည်ခြင်းသည့် စိတ်သန္တာန်၌ အနုသယဘုံမှ အကြောင်းအားလျော်စွာ ထက်ဖြစ်ပေါ်လာသော ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာမည်၏၊ ဤသို့ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာ ဖြစ်ပြီးနောက် အကြောင်း ညီညွတ်ပြန်ပါက ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာများကို ဖြစ်စေ၍ လွှန်ကျူးသော ဝီတိက္ကမကိလေသာတို့သည်ရင်း၊ မိမိ၏ ကောင်းစားချမ်းသာမှုကို တောင့်တ၍ အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံတို့သည်ရင်း ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဖြစ်လေကုန်၏၊ ထိုသို့မြင်ဆဲခဏ၌ အနုသယ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝီတိက္ကမကိလေသာများ ဖြစ်တတ်သည် ဖြစ်နိုင်သည်ကို ရည်တော်မူ၍ သတိပဋ္ဌာန်ပါဋိ တော်၌—

စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ၊ရူပါ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတ ရူပံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ ဟု ဟောတော်မူပေ၏။ (သုတ်မဟာ ၂၄၆)

လောကေ၊ ပျက်တတ်သော သင်္ခါရလောကထဲ၌။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်စရာသဘောပေတည်း။ သာတရူပံ၊သာယာစရာသဘောပေတည်း။ ဧသာတဏှာဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ထိုတဏှာဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်။ ဧတ္ထဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤချစ်စရာ သာယာစရာကောင်းသောမျက်စိ၌ ဖြစ်၏။ သောတဏှာနိဝိသမာနာ၊ ထိုတဏှာ ကိန်းဝပ်ခဲ့ ဝင်ခဲ့ပါလျှင်။ ဧတ္ထ နိဝိသတိ၊ဤမျက်စိ၌ကိန်းဝပ်၏။လောကေ၊၌။ရူပါ၊အဆင်းတို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မြင်သောစိတ်သည်။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ မြင်တွေ့သော ပဿသည်။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၊ မြင်တွေ့လို့ဖြစ်သော ခံစားမှု

http://www.dhammadownload.com

သည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ သောတကာ၊သည်။ ဥပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်။ တေဆဉ္ဉတိ၊ ဤခံစား မှုဌာဖြစ်၏။ သောတကာနိဝိသမာနာ။ လျှင်၊ တေဆနိဝိသတိ၊ ၏။ အနက်ပါဠိ အပြည့် အစုံလိုလျှင် သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိ နိဿယဋ္ဌကြည့်လေ။

ဤသတိပဋ္ဌာန်သုတ်၌ ရူပသညာ ရူပသဠေတနာ ရူပတဏှာ ရူပဝိတက် ရူပဝိစာရများကိုလည်း တဏှာ၏ ကိန်းရာဖြစ်ရာဟု ဟောတော်မူသေး၏။ ဤကျမ်းဋ္ဌကား အကျဉ်းမျှကိုသာ ဆိုလို သောကြောင့်၎င်း၊ အထက်၌ ပြလတံ့သော အဘိညေယျသုတ် စသည်များနှင့် တထပ်တည်းညီစေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ ရှေးပါဠိမျှကိုသာ ထုတ်ပြလိုက်ပေသည်။

ဤသကိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ အဝိဇ္ဇာစသည်ကိုမပြဘဲ တဏှာ တခုတည်းကိုသာ ပြတော်မူခြင်းမှာ သမုဒယသစ္စာကို ပြရာအခန်း ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။ တဏှာမှ တပါးသောအဝိဇ္ဇာ စသည် ကို မပြပါတကား ဟု အပြစ်မတင်ကြလေနှင့်။ လိုရင်းသဘောမှာ တဏှာဖြစ်သည်ဆိုက သမ္မာယုတ်ယှဉ်ဘော် ယှဉ်ဘက်ဖြစ်၍ မကင်း နိုင်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာဖြစ်သည်ကိုလည်း၊ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပါက သမ္မာယုတ်သတ္တိ ဥပနိဿယသတ္တိအားဖြင့် အားလုံးသော ကိလေသာဖြစ်သည်ကိုလည်း ပြခြင်းကိစ္စ ပြီးလေတော့သည် သာတည်။ ဆိုသောကြောင့် ဝိဘင်းပါဠိတော် ဥဒ္ဓစ္စ ဝိဘင်း နံပါတ်(၃၅၃)၌။

ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ တွေ့ သတ္တာနံ ရာဂါနုသေတိ အနုသေတိ။ ယံ လောကေ အပိယရူပံ အသာတရူပံ၊ တွေ့ သတ္တာနံ ပဋိဃာနုသေယော အနုသေတိ၊ ကွတံ ကွမေသု ဒ္ဓံသု ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ အနုပကိတာ၊ တဒေကဋ္ဌော မာနော စ ဒိဋ္ဌိစဝိစိကိစ္ဆာစ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဝိပဿနာ လမ်းညွှန်ကျမ်း

လောကေ၊ ပျက်တတ်သောသင်္ခါရ လောကဇဲ့၌၊ ယံပိယမူ၍၊ အကြင်ချစ်စရာကောင်းသော သဘောသည်။ ယံသာတရုပ်၊ အကြင် သာယာစရာကောင်းသော သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တွေ့၊ ကျိုးကြောင်း ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘော၌။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ရာဂါနုသယော၊ ရာဂအနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ လောကေ၌။ ယံ အပ္ပိယရုပ်၊ အကြင် မုန်းစရာကောင်းသော သဘောသည်။ ယံအသာတရုပ်၊ အကြင်သာယာဖွယ်မကောင်းသော သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ၌ ဤမုန်းဖွယ်သဘော သာယာဘွယ်မဟုတ်သောသဘော၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဋိဃာနုသယော၊ ပဋိဃအနုသယသည်၊ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ ဣတိဿ၊ ဣတိသုဓမ္မသုခါ၊ ဤချစ်ဖွယ် မုန်းဘွယ်သဘော၂-မျိုးတို့၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အနုပတိတာ၊ ကျရောက်ကိန်း၀ပ်၏။ တဒေကဋ္ဌော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် တည်ရာဟူသော၊ မာနော၀၊ မာနကိုဋ္ဌင်း။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌကိုဋ္ဌင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာကိုဋ္ဌင်း။ အနုပတိတာ၊ ကျရောက်ကိန်း၀ပ်၏ဟူ၍ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။

ဤအရာ၌-သန္တာနာနုသယ အာရမ္မဏာနုသယတို့တွင်၊ အာရမ္မဏာနုသယဖြစ်ကြောင်းကို မူလဋီကာ အနုဋီကာတို့၌ ထင်ရှား၍ ပြတော်မူကြ၏။

ဤပြခဲ့ပြီးသော စကားအရအား၌ အနုသယ ပရိယုဋ္ဌာန် ဇောကိလေသာမအထိ ဖြစ်ပေါ်ရာ၌ ကာယက်-၀စီကံ မြောက်အောင် လွှန်ကျူးသော စိတ်ကိလေသာသည် အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်ရပါသနည်း။ စိတ်သန္တာန်၌ ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာ ထင်ဖြစ်ပေါ်သောကြောင့်ပေတည်း။

ဤ၌ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာသည် အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်ရပါ

http://www.dhammadownload.com

သန့်ရှင်း။ မြင်ဆဲခဏကာ အာရုံသဖြင့် ကိလေသာ ကိန်းဝပ်လေ့ပြီးသော ဝေဒနာတည်း။

ဖုံးအုပ်သဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ကိန်းဝပ်ခဲ့ပါသနည်း။ မြင်ဆဲခဏ၌ပင် ဝေဒနာတရားတို့ကို လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပ်ဌာန်းဖြင့်၎င်း၊ အကြိုအကြောင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း ရှုမြင်နိုင်စွာ ပယ်သောကြောင့်ပေတည်း။

ဖုံးဝေဒနာတရားတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် မှုန်ကန်စွာ မသိပါသနည်း။ မြင်သောသဘောကို မြင်ဆဲခဏ၌ မြင်တယ်ဟုမမှတ်ဘဲ မေ့ မေ့လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ဆဆ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ နေခြင်းကြောင့်တည်း။

ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အစဉ်အားဖြင့် အမှိုက်ကစပြုသော ဒိဋ္ဌိမာန်လောင်ဟူသို့ ပိတ်ဆို့သော်လည်း၊ မြင်ဆဲခဏ၌၊ မြင်တယ်ဟုမမှတ်ဘဲ ဝိပဿနာကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် အမှတ်တမဲ့ နေမိသည်ဖြစ်အပြု၍ အကြောင်းညီညွတ်ပါက ပဝတ္တိတမကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်ကံအမျိုးမျိုး ကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွား၍ အပါယ်ဘေးအမျိုးမျိုး သံသရာဘေးအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားသွားနိုင်သည်ကို သိမြင်ကြသဖြင့် ကိလေသာဘေး-အပါယ်ဘေး သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်သောခဏ ကြားသောခဏ တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်နိုင် စေရန် မြင်သောသဘောကို မြင်သောခဏတိုင်း ကြားသောခဏတိုင်း မြင်တယ် ကြားတယ်ဟု ရှုမှတ်ရာ၏။

ဤသို့ မြင်ဆဲခဏ၌ မြင်တယ်ဟု ရှုမှတ်သောသူမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ ပေါ်သော ဝေဒနာတရားတို့ဝယ် ထင်ရှားသော တရားတခုခုကို

http://www.dhammadownload.com

ပခာနပြု၍ မှန်ကန်စွာ သိသဖြင့် ထိုမြင်ဆဲခဏ၌ တပြိုင်နက် ဖြစ်ပျက်သော သဘောတရားအား လုံးကို သိခြင်း ကိစ္စပြီး၏။

အဘယ်သို့ မှန်ကန်စွာ သိပါသနည်းဟူမူ၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် အခိုက်အတန့်၌လက္ခဏာ-ရသ-ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်အား ဖြင့်၊ မှန်ကန်စွာသိ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အခိုက်အတန့်၌ အကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်အား ဖြင့်မှန်ကန်စွာသိ၏။ သမ္မသန-ညဒယဗ္ဗယစသော အထက်ဉာဏ်တို့၏ အခိုက်အတန့်၌၊ ရှေးရှေးအမြင်နှင့် နောက်နောက်အမြင် မရောမစပ်ဘဲ ဉာပိုင်းပိုင်းပြတ်၍ မမြဲသော အနိစ္စအခြင်းအရာ၊ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခအခြင်းအရာ၊ အနှစ်မဲ့၍ အစိုးမရသော အနတ္တအခြင်းအရာ၊ ဖြစ်, ပျက် သောအခြင်းအရာ၊ ကုန်ဆုံးပျက်စီးသော အခြင်းအရာစသော အားဖြင့် မှန်ကန်စွာသိ၏။

ဤအရာ၌ ကျက်မှတ်လေ့လာအပ်သော ဗဟုသုတဉာဏ် မရှိသော သူတို့မှာ လက္ခဏာ-ရသ စသည်အားဖြင့် ဘယ်သို့သိနိုင်အံ့နည်းဟု မေးစရာဝတ္ထုရှိပေ၏။ သုတမယဉာဏ် မရှိသော်လည်း ရုပ်နာမ် သဘာဝကို ဖြစ်ပေါ်ခိုက် ဖြစ်ပေါ်ခိုက်၌ ရှုမှတ်၍ တကယ် ဖြစ်ပျက်သော ရုပ်နာမ်ကို သိသောသူမှာ လက္ခဏာအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ရသအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့်သော်၎င်း သိနိုင်ပါပေ၏။ ဤသဘောကို လက္ခဏာခေါ်သည်။ ရသခေါ်သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌာန်ခေါ်သည်ဟူ၍ကား သုတမယဉာဏ်မရှိသူတို့ မပြောနိုင်ချေ၊ ကျက်မှတ်၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်နေသော သူတို့မှာမူကား၊ တကယ် ဖြစ်ပျက်သော ရုပ်နာမ်ကို မရှုမိ-မမှတ်မိသောကြောင့် ပရမတ်ရုပ်နာမ် သဘာဝ လက္ခဏာ အစစ်စသည်ကို မယိဘဲ ပညတ်လက္ခဏာစသည်ကိုသာ သိလေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ဥပမာအားဖြင့် ဆင်ကို မမြင်ဘူးသောသူသည် ဆင်၏ လက္ခဏာ ဆင်၏ စွမ်းရေသတ္တိ ဆင်၏ ဟန်ပန် အခြင်းအရာတို့ကိုကျမ်း ဂန်အရ ကျက်မှတ်၍ စဉ်းစားကြည့်သော်လည်း တကယ့်ဆင်ကိုဌင်း ဘကယ့်ဆင်၏ စွမ်းရည်သတ္တိအစစ်ကိုဌင်း၊ဟန်ပန်အခြင်းအရာအစစ်ကိုဌင်း မတွေ့မသိရာ၊ ဆင်၏လက္ခဏာစသည်ကို မကြားဘူးသေးသော သူပင် ဖြစ်သော်လည်း အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော ဆင်ကြီးကို ကိုယ်တိုင် ဒိဋ္ဌတွေ့မြင်ရလျှင် ဆင်၏လက္ခဏာ သတ္တိ အခြင်းအရာ အစစ်အမှန်တို့ကို ကေန်သိနိုင်ပေ၏။ ဤအတူပင် ကျက်မှတ်၍ ဆင်ခြင်မှုမှာ ပရမတ်အစစ်သို့ မရောက်ဘဲ တဇ္ဇာပညတ်မျှကိုသာ သိပေ၏။ မကျက်မှတ်ဘူးသော်လဲ တကယ်ဖြစ်ပျက်နေဆဲ ရုပ်နာမ်ကို ရှုမှတ်နေသူမှာ ပရမတ်အစစ်အမှန်ကို လက္ခဏာ စသည်အားဖြင့် သိနိုင်ပါ၏။

ထိုမှတပါး ကြည်လင်သော မျက်စိရုပ် ထင်ရှားသောအခါ ကြည်လင်တယ်ဟူ၍ဌင်း၊ အဆင်းထင်ရှားသောအခါ အဆင်းဟူ၍ဌင်း၊ မြင်ရတယ်ဟူ၍ဌင်း၊ ဖဿထင်ရှားသောအခါ တွေ့တယ်ဟူ၍ဌင်း၊ဝေဒနာထင်ရှားသောအခါ မြင်ကောင်းတယ် စသည်ဖြင့်ဌင်း၊ သူ့အမည်နှင့်သူတပ်၍ မမှတ်ရဘဲ မြင်တယ်ဟူ၍သာ အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ရပါသနည်းဟူ၍ ငြားအံ့၊ ထိုသို့ သူ့အမည်နှင့်သူ နေသားတကျ ကျက်မှတ်သင့်သော်လည်း ထိုသို့ သူ့အမည်နှင့်သူ နေသားတကျ ဖြစ်အောင် မှတ်နေပါက မှတ်ရန် အမည်များသောကြောင့် ဤသဘောကို ဘယ်သို့ မှတ်ရပါအံ့နည်း။ ဤအမြင်ကို ဘယ်လို မှတ်ရပါအံ့နည်းဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု များနေပေလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ စဉ်းစားမှု များနေလျှင် ပစ္စုပ္ပန် ကျနိုင်ရန် ၊ လွန်စွာ ခဲရင်း၏။ စဉ်းစားသော စိတ်များကိုလည်း မမှတ်နိုင်ဘဲရှိရာ ၏။ ထိုသို

http://www.dhammadownload.com

မမှတ်နိုင်ဘဲ အာလုတ်များနေခဲ့သော် သတိ, သမာဓိ, ပညာ တို့သည်သာလျှင် မြန်မာ မရင့်ကျက်နိုင်ရာ။ သို့ဖြစ်၍ ပြဆိုခြင်းဖြစ်ပေ၏။ မြင်ဆဲခဏ၌ရှိသော မည်သည့်တရား ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာသည်ဖြစ်စေ မြင်သည်ဟု လွယ်ကူစွာ မှတ်ရန် အဲကျဉ်းအားဖြင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ရာ၌ အားလုံးသော ပညတ်ဟူသမျှသည် လိုရင်းမဟုတ်ချေ၊ ပရမတ် သဘာဝကို သိမှသာလျှင် လိုရင်းဖြစ်ပေ၏။ အားထုတ်စဉ် အမည်မတပ်ဘဲ သဘာဝ သက်သက်ကို မရှုနိုင်သောကြောင့်သာလျှင် သံဘာဝနှင့်ဆိုင်သော ပါဠိတင်ဟာပညတ် မြန်မာတင်ဟာပညတ်တို့ဖြင့် ရှုမှတ်ရပေသည်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အထူးအားရှိရှိရင့်သန်သောအခါ၌မူကား ပညတ်ကိုလွှတ်၍ ပရမတ်သဘာဝအစစ်ကို သိရုံမျှ သိနေနိုင်လျှင်လည်း ရှုမှတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးသည်သာတည်း၊ ဆို့ကြောင့် မြင်တယ် ဟု အမည်တမျိုးတည်းဖြင့်သာ ရှုမှတ်နေသော်လည်း မြင်ဆဲခဏ၌ရှိသော တခုခုသော သဘာဝအစစ်အမှန်ကို သိနိုင်သည်သာဖြစ်၍ သူ့အမည်နှင့် သူမှတ်ရန် အကျယ်မပြဘဲ မြင်တယ်ဟူ၍သာ အကျဉ်းအားဖြင့် မှတ်ရန်ပြဆိုလိုက်ပေသည်။

ထိုသို့ ပြဆိုသည့်အတိုင်း မြင်တယ်ဟူ၍ မှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘရုံတခါ ကြည့်လင်သော မျက်စိကို ပဓာနပြု၍ သိ၏၊ တရုံတခါ မြင်ရသော အဆင်းကို ပဓာနပြု၍ သိ၏၊ တရုံတခါ မြင်တတ်သော စိတ်ကို ပဓာနပြု၍ သိ၏။ တရုံတခါ မြင်တွေ့ဖဿကို ပဓာနပြု၍ သိ၏၊ တခါတရုံ မြင်ခံစား ဝေဒနာကို ပဓာနပြု၍ သိ၏။

သိတိုင်းသိတိုင်း လက္ခဏာအားဖြင့် တရုံတခါသိ၏၊ ရသ အားဖြင့် တရုံတခါသိ၏၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့် တရုံတခါသိ၏၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပြီးအခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း သိ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထိုကြောင့်မျက်စိရှုပ်ကို သိသည်ရှိသော် ကြည်လင်သောသဘော ဟူ၍သော်ငင်း ၁၊ အဆင်းကို မြင်စေတတ် ပြုတတ်သော သတ္တိ အားဖြင့်ငင်း၊ ၂ [ရူပေသု အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ အဆင်းတို့၌ ဆဲပို့ခြင်း ကိစ္စရှိ၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဆို၏။ အဆင်းဆီသို့ ဆဲပို့သည်အလား မြင်အောင်ကျေးဇူးပြုခြင်းကိုရည်၍ဆိုသောကြောင့် ပြောလွယ်သော်ငား နည်းအားဖြင့်မြင်စေတတ်သည်ပြုတတ်သည်ဟု ဆိုလိုက်သည်၊ နောက် နောက်၌ သဒ္ဒါနက်မကျဘဲ ရေးရာ၌လည်း ဤနည်းအတူပင် လိုရင်း သဘောကိုသာ နှလုံးသွင်းကြပါလေ]။ မြင်မှု၏ တည်ရာဟူ၍သော်ငင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။ [ဤအရာ၌ ၁ မှာ သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့် ၂ မှာ ရသအားဖြင့် ၃ မှာ ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့် ထင်ပုံ, သိပုံကိုပြသည် နောက်နောက်၌လည်း နည်းတူပင်မှတ်လေ]။

ဤလက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့တွင် တပါးပါးဖြင့်သာလျှင် ရှုမှတ်သိမြင်နိုင်၏၊ တပါးပါးကို သိမြင်လျှင် ကိစ္စပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ [ပဌမ -၄၃၃]

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဥဘယဂ္ဂဟဏံ၊ ပဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော၊ ကေစိ သဟိ ဓာတုယော မနသိ ကရောန္တသ္သ တာ သဘာဝတော ဂဟေတဗ္ဗတံ ဂစ္ဆန္တီ၊ ကေစိ သကိစ္စကရဏတော ယောရသော ဒုတိဝုစ္စတိ ဟု မိန့်၏။

ပန၊ စောဒနာဉီးအုံး။ ဧတ္ထ၊ ဤဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့ကိုနှလုံးသွင်းရာ၌။ ဥဘယဂ္ဂဟဏံ၊ လက္ခဏာ၊ရသ နှစ်ပါးလုံးကိုယူခြင်းကိုကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ကတံ၊ပြုအပ်သနည်း။ပဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အလိုအဇ္ဈာသယကြောင့်။ ဥဘယဂ္ဂဟဏံ၊ကို။ကတံ၊၏။ဟိ၊ခဲ့၍ ဆိုဉီးအုံး။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ကို။ မနသိကရောန္တသ္သ၊ နှလုံးသွင်း

http://www.dhammadownload.com

သော။ ကေစွဿ၊ အချို့သောသူအား။တာ၊ ထိုဓာတ်ကြီးလေးပါး တို့သည်။ သဘာဝတော၊သဘာဝလက္ခဏာအာဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ရောက်ကုန်၏။ ကေစွဿ၊ အား၊ သကိစ္စကရဏတော၊ မိမိကိစ္စကိုပြုခြင်းအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ရောက်ကုန်၏။ ယော၊အကြင်မိမိ၏ကိစ္စကိုပြုခြင်းကို။ ရသော တိ၊ရသဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

(အချို့မှာ လက္ခဏာအားဖြင့် ထင်၍၊ အချို့မှာ ရသ အားဖြင့် ထင်သောကြောင့်၊ လက္ခဏာရသနှစ်မျိုးလုံးကို၊ အဌကထာဆရာဆိုအပ်သည်ဟူလို။)

အဆင်းကို သိသည်ရှိသော်—မျက်စိ၌ ထင်လာသော သဘောဟူ၍သော်ငင်း-၁၊ မြင်ရသောအာရုံဟူ၍သော်ငင်း-၂၊ မြင်မှု၏ကျက်စားရာဟူ၍သော်ငင်း-၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

မြင်သော စိတ်ကို သိသည်ရှိသော်- မြင်တတ်သော သဘောဟူ၍သော်ငင်း-၁၊ အဆင်းမျှကိုသာ အာရုံပြုသည် ဟူ၍သော်ငင်း-၂၊ အဆင်းဆီသို့ ရှေးရှုနေသည်ဟူ၍သော်ငင်း- ၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏။

မြင်တွေ့ဖဿကို သိသည်ရှိသော်-အဆင်းကို တွေ့သော သဘောဟူ၍သော်ငင်း-၁၊ အဆင်းနှင့်တိုက်ခိုက်သည်ဟူ၍သော်ငင်း-၂၊ မျက်စိ အဆင်းမြင်မှုတို့၏ပေါင်းဆုံမိခြင်းဟူ၍သော်ငင်း-၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

မြင်လို့ ကောင်းသော သုခဝေဒနာကို သိသည်ရှိသော် မြင်လို့ ကောင်းတဲ့သဘောဟူ၍သော်ငင်း-၁၊ ကောင်းတဲ့အတိုကိုသုံးဆောင်

http://www.dhammadownload.com

ခစားခြင်း ကိစ္စအားဖြင့် သော်ဂုင်း- ၂၊ စိတ်ထဲ၌ သာယာစရာဟူ၍ သော်ဂုင်း- ၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏။

မြင်လို့မကောင်းသော ဒုက္ခဝေဒနာကို သိသည်ရှိသော်-မြင်လို့မကောင်းတဲ့သဘောဟူဂုင်း- ၁၊ မကောင်းတဲ့အဘို့ကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်းကိစ္စအားဖြင့်သော်ဂုင်း- ၂၊ စိတ်ထဲ၌ နာကျင်ခံခက်မှုဟူ၍ သော်ဂုင်း-၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏

မြင်လို့မကောင်းတကောင်းဥပေက္ခာဝေဒနာကိုသိသည်ရှိသော်-မကောင်းတကောင်းအလယ်အလတ်သဘောဟူ၍သော်ဂုင်း-၁၊ မြင်သောစိတ်ကို မရှင်မည့်ဒုးစေသော ကိစ္စအားဖြင့်သော်ဂုင်း- ၂၊ သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်တယ်ဟူ၍သော်ဂုင်း-၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏။

ဤနေရာ၌စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်မှာ ဥပေက္ခာနှင့်သာယှဉ်သည်မဟုတ်ပါလော သုခ,ဒုက္ခတို့ကို အဘယ့်ကြောင့်မြင်သောခဏ၌ ထည်သွင်း၍ပြသနည်းဟူငြားအံ့ စက္ခုဝိညာဏ်မှာ-သုခ,ဒုက္ခတို့နှင့် မယှဉ်သည်မှာ မှန်ပေ၏၊ သို့သော်လည်း ဝိပဿနာရှုမှတ်ရာ၌ စက္ခုဒွါရဝီထိတခုလုံး၌ ပါဝင်သောတရားတို့ကိုသိမ်းကျုံး၍တပေါင်းတည်းရှုရသောကြောင့် သန္တီရဏ-ဇော-တဒါရုံတို့နှင့်ယှဉ်သောသုခ ဒုက္ခတို့ကိုရည်၍ဤ၌ဆိုပေသည်။ ဝိပဿနာရှုမှတ်ရာ၌-စိတ်တခုချင်း,တခုချင်း အသီးအသီးပိုင်းခြား၍ရှုမှတ်နေရသည်မဟုတ်ဘဲ-တဝီထိလုံးကိုသိမ်းကျုံး၍ရှုမှတ်ရကြောင်းမှာ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဋိတော်-ဘင်္ဂဉာဏ် အခန်း၌ ဟောတော်မူအပ်သော စကားဖြင့် လွှန်စွာ ထင်ရှား၏။ဤကျမ်း၌ အကျဉ်းမျှထုတ်ဆောင်၍ပြအံ့။ အကျယ်အလိုရှိပါက ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အငွကထာဘင်္ဂဉာဏ်အဖွင့်၌ သေချာစွာ ကြည့်ရှုကြပါလေ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေတို့၊

http://www.dhammadownload.com

ရူပါရမ္မဏတာစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသခ်ါ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ။ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၅၅၊

ရူပါရမ္မဏတာစိတ္တံ၊ ရုပ်ကိုအာရုံပြုသောစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ပြစပြီး၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ပျက်၏။တံအာရမ္မဏံ ထိုရုပ်အာရုံကို၊ ပဋိသခ်ါ၊ ပျက်တယ်ဟုသိပြီး၍။ တဿစိတ္တဿ၊ ပျက်တယ်ဟုသိသောဝင်းစိတ်၏။ဘင်္ဂံ၊အပျက်ကို။ အနုပဿတိ၊ရှု၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဋိ အနက်။

ဤပါဋိတော်၌ ရုပ်ပျက်သည်ကို ရှုပြီးလျှင် ဝင်းပျက်တယ်လို့ ရှုသောဝိပဿနာစိတ်ကို ပျက်တယ်ဟု တဖန်ရှုသည်ဟုပြ၏။ ထိုသို့ ပြသဖြင့် ဝိပဿနာစိတ် တဝီထိလုံးကို ရှုမှတ်ရကြောင်း ထင်ရှား၏။

ဤသို့မြင်ဆဲခဏ၌ ပါဝင်သော ၅ ပါးသော တရားတို့ကို မြင်ဆဲခဏ၌ပင် ရှုမှတ်၍ လက္ခဏာအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရသအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သော အခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဖြစ်စေ သိမြင်ရမည်ကို ရည်တော်မူ၍ =

စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျံ၊ရူပါ အဘိညေယျာ၊စက္ခုဝိညာဏံ အဘိညေယျံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿော အဘိညေယျော၊ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ဖဿ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ တမ္ပိ အဘိညေယျံ ဟုဟောတော်မူ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဋိတော်(၇) သဋ္ဌာယတန သံယုတ်(၂၅၈)

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့။ စက္ခုံ၊ မျက်စိကို။အဘိညေယျံ၊ သိအပ်၏။ ရူပါ၊ အဆင်းတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မြင်သော စိတ်ကို။ အဘိညေယျံ၊ သိအပ်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ မြင်

http://www.dhammadownload.com

တော့မှုကို။ အဘိညေယျော၊ သိအပ်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ မြင်တွေ့မှုကြောင့်။ သုခံဝါ၊ ချမ်းသာမှုလည်းဖြစ်စေ။ ဒုက္ခံဝါ။ ဆင်းရဲမှုလည်းဖြစ်စေ။ အဒုက္ခမသုခံဝ်ါ၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာမှုလည်း ဖြစ်စေ ယမိဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားမှုသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တမ်မိ၊ ထိုခံစားမှု ၃ မျိုးကိုလည်း။ အဘိညေယျံ သိအပ်၏။

ဤအဘိညေယျသုတ် ပါဠိတော်၌ မျက်စိကို သိရမည် အဆင်းကို သိရမည် စသည်ဖြင့် အသီးအသီး ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း ဝိပဿနာရှုမှတ်သောသူမှာ မြင်မှုကိစ္စ တကြိမ်ကည်း၌ပါဝင်သော ၅ ပါးသော တရားတို့ကို တခုပြီးမှ တခု ငါးကြိမ်တိုင်တိုင် သိရမည်ဟု မဆိုလိုပေ၊ အကယ်၍ တခါမြင် တခါမြင်၌ ငါးကြိမ်စီ ငါးကြိမ်စီ ရှုမှတ်နေရပါလျှင် ထိုသို့ ရှုမှတ်နေဆဲမှာပင် ထပ်မံ၍ မြင်မှုစသည် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပေါ်လာပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ငါးကြိမ်စီလိုက်၍ ရှုမှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ အကယ်၍ မိုစေကာမူ ဘင်္ဂဉာဏ်အခန်း၌ ဉာတ-အာရုံ၏ အပျက်ကို မှတ်ရှုပြီးလျှင်ပြီးချင်း ဉာဏ-ဝိပဿနာစိတ်၏ အပျက်ကို ဝိထိမခြားဘဲ တဘန်ရှုမှတ်နိုင်သည်ဆိုသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်နှင့် ဧကန်စင်စစ် မညီညွတ်နိုင်လေရာ၊ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်သောသူမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ရှိသော ငါးပါးသောတရားတို့ တွင် ထင်ရှားရာ တပါးပါးကိုသာ ပဓာနပြု၍ ရှုမှတ်ရာ၏။ ထိုသို့ ရှုမှတ်၍ ထင်ရှားရာ တပါးပါးကို ပဓာနပြု၍ သိမြင်ခြင်းအားဖြင့် မြင်ဆဲခဏ၌ရှိသော တရားငါးပါးလုံးကို ရှုမှတ်ခြင်းကိစ္စ သိမြင်ခြင်းကိစ္စပြီး၏။ ဤသို့တပါးပါးကို ပဓာနပြု၍ သိရုံမျှဖြင့် တပြိုင်နက် တချက်တည်းပါဝင်သော တရားအားလုံးတို့ကို သိခြင်းကိစ္စ ပြီးစီး

http://www.dhammadownload.com

ခြင်းကို အောက်ပါအင်္ဂကထာဋီကာစကားတို့ဖြင့်လည်း သိကြသင့်ပါ
၏။ မှတ်သားကြပါလေ သူတော်ကောင်းပညာရှိတော်တို့။

•ဧဝံ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟာဿ ပနဿ အရူပမ္မာ ဟိဟ် အာဂတာ
ရေဟိ ဥပဒ္ဒဟန္တိ ဖဿံဝေသန ဝါ ဝေဒနာဝေသန•ဝ် ဒ်ဥာ
ဝသေန ဝါ၊ ကထံ။။ကေ သဘာဝ ပဲထဝီခါတု ကွ္ဒုလက္ခဏာဒ်ဲ
အာဒီနာ နယေန ဓာတုဒယာ ပရိဂ္ဂဏ္ဟန္တာဿ ဥဒ္ဓမာဘိနိပါ တော
ဖဿော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဒဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာ
သညာက္ခန္ဓော သဒ္ဒိ ဖဿေန စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော စိတ္တံ ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓောတိဥပဒ္ဒဟာတိ၊ ဤသို့စသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒုတိယအုပ် (၂၂၆)

အာရမ္မဏော ပဝတ္တမာနေသု စိတ္တစေတသိကေသု အာသဘိ၊
ပုဗ္ဗာပရိယေ ဖုသနလက္ခဏော ဖဿော တတ္ထ သဒ္ဒပဒ္ဒ အာ
တန္တော ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ "ပဒ္ဒမာဘိနိပါတော ဖဿော" ဘိ၊
တေနဿ ဖုသနာကာရေန သုပါကဋဘာဝေန ဥပဒ္ဒဟနံ ဒ
ဖဿေ ပန ဥပဒ္ဒိတေ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေသော ဖဿော ဘဿ
အနုဘဝနလက္ခဏာ ဝေဒနာ,သညာနနလက္ခဏာ သညာ,အာယူဟန
လက္ခဏာ စေတနာ, ပဋိဝိဇာနနလက္ခဏံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဣမေပိ ပါက
ဋာ ဟောန္တိတိ အာဟ "တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ" ဘိ အာဒိ။ ဤ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် မဟာဋီကာ ဒုတိယအုပ် [၃၅၆]

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟာဿ၊ ကောင်း
စွာစင်ကြယ်သော ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းမှုရှိသော။ အဿ၊ ဆိုယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရူပမ္မာ၊ နာမ်တရား၌သည်။ ဖဿဝေသန ဘ၊
ဖဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဝေဒနာ ဝေသန ဝါ၊ ဝေဒနာ၏

http://www.dhammadownload.com

အံစုမ်းအား ဖြင့်သော်၎င်း။ ဝိညာဏဝဿနဝါ၊ ဝိညာဏ်၏ အစုမ်း အား ဖြင့်သော်၎င်း။ ဤတိ၊ ကျိသို့။ တိဟိအာကာရေဟိ၊ သုံးပါး သော အခြင်း အရာတို့ ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ ထင် ကုန်သနည်း။ ဧကဿ၊ တဦး သော သူ အား။ တာဝ၊ ရှေး ဦး စွာ။ ပထဝီ ဓာတု၊ ပထဝီ ဓာတ် သည်။ ကက္ခဠလက္ခဏာ၊ ခက် မာ ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဤတိ အာဒီနာနယေန၊ ကျိသို့ အစရှိ သော နည်း ဖြင့်။ ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ ဓာတ် တို့ ကို သိမ်း ဆည်း ရှုမှတ် ၍။ ပဌမော ဘိနိပါတော၊ ရှေး ဦး စွာ အာရုံ၌ ကျ သော။ ဖဿော၊ ဖဿ သည်။ ဥပဒ္ဒဝ်တိ၊ ထင်၏။ တံ သမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ၊ ထို ဖဿ နှင့် ယှဉ် သော ဝေဒနာ သည်။ ဝေဒနာ ကမ္မဋ္ဌာ၊ ဝေဒနာ ကမ္မဋ္ဌာ ပေတည်း။ သညာ၊ ထို ဖဿ နှင့် ယှဉ် သော သညာ သည်။ သညာ ကမ္မဋ္ဌာ၊ သညာ ကမ္မဋ္ဌာ ပေတည်း။ ဖဿ နသဒ္ဒ်။ ဖဿ နှင့် တကွ။ စေ တ နာ၊ စေတနာ သည်။ သဒ်္ဓါ ရကမ္မဋ္ဌာ၊ သဒ်္ဓါ ရကမ္မဋ္ဌာ ပေတည်း။ စိတ္တ ၊ ထို ဖဿ နှင့် ယှဉ် သော စိတ် သည်။ ဝိညာဏ ကမ္မဋ္ဌာ၊ ဝိညာဏ ကမ္မဋ္ဌာ ပေတည်း။ ဤတိ၊ ကျိသို့၊ ဥပဒ္ဒါတိ၊ ထင်၏။ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အနက်။

အာရမ္မဏေ ပဝတ္တမာနေသု။ အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန် သော။ စိတ္တစေတ သိကေသု၊ စိတ် စေတသိက် တို့တွင်။ ပုဗ္ဗပရိယေ၊ ရှေ့ ကျ နောက် ကျ သော စိတ်စေတသိက် သည်။ အသတိပိ၊ မရှိ ငြား သော်လည်း။ ဥသနလက္ခဏော ဖဿော၊ တွေ့ထိ ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ သော ဖဿ သည်။ တတ္ထ၊ ထို အာရုံ၌။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံး စုံ တို့၏ ရှေး ဦး စွာ။ အဘိနိပတန္တော ဝိယ၊ ကျ ရောက် သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤတိ၊ ထို့ ကြောင့်။ ပဌမော ဘိနိပါတော ဖဿော တိ၊ ပဌမော ဘိနိပါတော ဖဿော ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့် ဆို တော်မူ အပ်၏။ တေန၊ ထို စကား ဖြင့်။ အဿ၊ ထို ဖဿ၏။ ဖုသနာ ကာ-ရေန၊ တွေ့ထိ သော အခြင်း အရာ အား ဖြင့်။ သုပါ ကဋ္ဌ ဘာ ဝေန၊ အလွန်

http://www.dhammadownload.com

ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဥပဒ္ဒဝနံးထင်ခြင်းကို။ ဒဿတိ။ ပြုတော်
မူ၏။ ပန၊ဆက်ဦးအံ့။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ဥပဒ္ဒိတော၊ထင်လတ်ဆဲသော်။
ဿသို့ အာဝရမ္မဏော၊ အကြောင်အာဝဲ၌။ သောဖဿော၊ ဆိုဖဿပြုစေ၏။
ဘဿ၊ဆိုအာဝဲကို။ အနုဘဝနလက္ခဏာ၊ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော။
ဒေဝဒနာ၊ဝေဒနံဝဂင်း။သညာနနလက္ခဏာ၊မှတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။
သညာ၊သညာဂင်း။ အာယူဟနလက္ခဏာ၊အားထုတ်ခြင်းလက္ခဏာ
သော။ စေတနာ၊ စေတနာဂင်း။ပဋိဝေဓနနလက္ခဏာ၊ သိခြင်းလက္ခ
ဏာရှိသော။ဝိညာဏာ၊ ဝိညာဏ်ဂင်း။ ဟူတိ၊ ဤသို့။ဟုမေပါ၊ ဤတဆူး
ဘို့သည်လည်း။ ပါဂတဋ္ဌာ၊ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဟူတိ။ထို့ကြောင့်။ တံသမ္မယုတ္တာဝေဒနာတိအာဒိ၊ တံသမ္မယုတ္တာဝေ
ဒနာအစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ မဟာဋီကာ—
အနုက်။

ဤအဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ ဖဿသည် ဝေဒနာစသည်တို့နှင့် ဘ
ပေါင်းတည်း ယှဉ်တွဲ၍ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပါဒါဒိတဒုတိယာ
ကြွင်းသောဝေဒနာ အစရှိသော တရားများလည်း ထင်ခြင်းကိုပ
ပြီးကြောင်းပြလိုရင်းဖြစ်ပေ၏။ ဖဿထင်လျှင် ကြွင်းသောတရားတို့
ကို သုတမယဉာဏ်ကိုမှီ၍ တခုစီတခုစီစေ့ငေးအောင် ကြံစည်ဆင်ခြင်
ရမည်ဟုပြလိုရင်းမဟုတ်ပေ။ထိုသို့သုတမယဉာဏ်ကိုမှီ၍ ကြံစည်ဆင်
ခြင်ရမည်ဆိုလျှင် ဖဿထင်ခြင်းကို ပြရသဖြင့် ကျေးဇူးမဲ့ပြီး ဘ
ဘယ့်ကြောင့်နည်း ဖဿမထင်သော်လည်း သုတမယဉာဏ်ကိုမှီ၍
ကြံစည်ဆင်ခြင်ပါက ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍
ထိုသို့စင်းစားဆင်ခြင်မှုကိုမယူဘဲ ဖဿတခုတည်းထင်ပေါ်မှုပြ
ကြွင်းသောသမ္မယုတ်တရားတို့၏ ထင်ခြင်းကိုစွပြီးစီးမှုကိုပြသည်ဟု

http://www.dhammadownload.com

၍သာ မြဲမြံစွာမူတ်ယူကုန်ရာ၏။ ဤသို့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင် ရည်၍ သုတ်မဟာဝဂါအဋ္ဌကထာ(၃၁၄)၌၎င်း၊ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ[၂၅၂]၌၎င်း ဤသို့မိန့်ဆိုတော်မူသေး၏။

တိဝိဓော ဟိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနေ အဘိနိဝေသော ဖဿဝသေန ဝါ ဝေဒနာဝသေန ဝါ ဝိညာဏဝသေန ဝါတိ။ ကထံ၊ ကေစ္စဿ ဟိ သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ ပရိဂ္ဂဟိတေ ရူပကမ္မဋ္ဌာနေ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ စိတ္တစေတသိကာနံ ပဌမာဘိနိပါတော တံ အာရမ္မဏံ ဖုံသန္တော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဖဿော ပါကဋော ဟောတိ၊ ကေစ္စဿ တံ အာရမ္မဏံ အနုဘဝန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဝေဒနာ ပါကဋာ ဟောတိ၊ ကေစ္စဿ ဇာ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိဇာနန္တိ ဝိညာဏံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တံတ္ထ ယဿ ဖဿော ပါကဋော ဟောတိ၊ သော ပိ "နကေဝလံ ဖဿော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန သဒ္ဓိံ တဒေဝါရမ္မဏာ အနုဘဝမာနာ ဝေဒနာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဉ္ဇာနနမာနာ သညာပိ စေတယမာနာ စေတနာပိ ဝိဇာနနမာနံ ဝိညာဏမ်ိ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ" ဖဿပဉ္စမကေယေဝ ပရိဂ္ဂဏှာ ကိ။ ဤသို့စသည်။

အရူပကမ္မဋ္ဌာနေအဘိနိဝေသော၊ နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်းဦးနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဖဿဝသေန ဝါ၊ ဖဿ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဒနာဝသေန ဝါ၊ ဝေဒနာ၏အစွမ်းအာဖြင့်၎င်း။ ဝိညာဏဝသေန ဝါ၊ စိညာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဤတိ၊ဤသို့။ တိဝိဓော၊သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ကထံ၊ဘယ်သို့နည်းဟူမူ။ ကေစ္စဿ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သံခိတ္တေန ဝါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ။ ဝိတ္ထာရေန ဝါ။ အကျယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ပရိဂ္ဂဟိ

http://www.dhammadownload.com

တေ၊ သိမ်းဆည်းရှုမှတ်အပ်သည်ရှိသော်။ တသို့အာရမ္မဏေ၊ ထိုရှုမှတ်အပ်သော ရုပ်အာရုံ၌။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏။ ပဋမာဘိနိပါတော၊ ရှေးဦးစွာကျခြင်းဟူသော။ တံအာရမ္မဏံ ပုသဒ္ဓနာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ထိုရုပ်အာရုံကို တွေ့တိလျက် ဖြစ်ပေါ်သော။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံအာရမ္မဏံ အနုဘဝန္တီ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ထိုရုပ်အာရုံကို ခံစားလျက်ဖြစ်ပေါ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပါကဋာ၊ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံအာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိဇာနန္တံ၊ ထိုရုပ်အာရုံကို သိမ်းပိုက်၍သိသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးယောက်တို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောပိ၊ ထိုပဿထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။(ဖဿပဋ္ဌမကေယေဝပရိဂ္ဂဏာတိ၌စပ်လေ)။ "ကေဝလံ ဖဿောဝ၊ သက်သက်ဖဿ ခုည်းသာလျှင်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ချေ။ တေနသဒ္ဓိံ၊ ထိုဖဿနှင့်တကွ။ တဒေဝါရမ္မဏံ အနုဘဝမာနာဝေဒနာပိဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ထိုရုပ်အာရုံကိုပင်လျှင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာလဲဖြစ်သေး၏။ သဉ္ဉာနနမာနာသညာပိ၊ မှတ်သားတတ်သောသညာလဲ ဖြစ်သေး၏။စေတယမာနာစေတနာပိ၊ စေ့ဆော်တတ်သော စေတနာလဲဖြစ်သေး၏။ ဝိဇာနနမာနံဝိညာဏမ္ပိဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သိတတ်သော ဝိညာဏ်လဲဖြစ်သေး၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်" ဖဿပဋ္ဌမကေယေဝ၊ ဖဿလျှင်ငါးခုမြောက်ရှိသော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ သိမ်းပိုက်ရှုမှတ်သည်မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဤအဋ္ဌကထာတို့၌ ဖဿတခုထည်းထင်သော်လည်း ဖဿတခုထည်းကိုသာသိမ်းဆည်းမျှမှတ်သည်မမည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿနှင့်တပြိုင်နက်ယှဉ်ဟဲ့၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ သညာ, စေတနာ, ဝိညာဏ်တို့ကိုလည်း သိမ်းဆည်းမှတ်သည်ပင်မည်တော့လေ၏။ ဖဿတခုကိုသိလျှင် ဝေဒနာစသည်တို့ကို သိခြင်းကိစ္စပြီးလေ၏။ ဤမျှသာမကဖေး' ဖဿတခုကိုသိမ်းဆည်းမှတ်မိလျှင် သိမြင်လျှင်, တပြိုင်နက်တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်ကြသော၊ တဝိထိအတွင်းရှိ စိတ်စေတသိက်—၂၀ ကျော်—၃၀ ကျော်တို့ကို သိမ်းဆည်းမှတ်ခြင်းကိစ္စသိမြင်ခြင်းကိစ္စ ပြီးလေ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မကေ့မကွာယှဉ်သော သမ္မယုတ်တရားများဖြစ်ကြသောကြောင့်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်သည် ဆိုလတံ့သော အဋ္ဌကထာစကားတို့ဖြင့်လည်း ထင်ရှား၏။

ကုမေန စက္ခုဝိညာဏသမ္မယုတ္တာ တယော ခန္ဓာ။ တေဟိ စက္ခုဝိညာဏေန သဟ ဝိညာတဗ္ဗတ္တာ စက္ခုဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗာတိဝုတ္တာ ။ သင်္ဂဟယတနသံယုတ်အဋ္ဌကထာ (၆)။

ကုမေန ဤသုတ်၌ကား။ စက္ခုဝိညာဏသမ္မယုတ္တာ၊စက္ခုဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ တယောခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရဟူသော ခန္ဓာသုံးပါးတို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗာဓမ္မာ၊ စက္ခုဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗတရားမည်ကုန်၏။ ဟိသစ်၊ မှန်၏။ တေ ထိုဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရဟူသော စေတသိက် ခန္ဓာသုံးပါးတို့ကို၊ စက္ခုဝိညာဏေနသဟ၊စက္ခုဝိညာဏ်နှင့်တကွ၊ ဝိညာတဗ္ဗတ္တာ၊သိအပ်သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗာတိ၊စက္ခုဝိညာဏ ဝိညာတဗ္ဗတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဖဿာဟာရေတိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတေ တိဿော ဝေဒနာ ပရိညာတာဝ ဟောန္တိ၊ တံမူလကတ္တာ တံသမ္မယုတ္တတ္တာစ။ နိဒါန ဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ [၁၀၃]

. ဖဿာဟာရေ၊ဖဿအာဟာရကို။ တိဟိပရိညာဲဟိ၊ သုံးပါးသော ဉာတ, တီရဏ, ပဟာန ပရိညာတို့ဖြင့်။ ပရိညာတေ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်ရှိသော်။ တိဿော ဝေဒနာ၊ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပရိညာတာဝ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ တံမူလကတ္တာစ၊ ထိုဖဿလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း။ တံသမ္မယုတ္တတ္တာစ၊ ထိုဖဿနှင့် မကွေမကွာ ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်းပေတည်း။

နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ကျော် ၂ ပါးသည် ဉာတ ပရိညာမည်၏။ သမ္မသန,ဉဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ကျော် ၂ ပါးသည် တီရဏ ပရိညာမည်၏။ ဘင်္ဂဉာဏ်မှစ၍, ပဟာနပရိညာမည်၏။

ဝိညာဏသမ္ဖဿ ဟိ ပရိညာတေ တံ ပရိညာတမေဝ ဟောတိ တံမူလကတ္တာ သဟဂတ္တာ စ။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ [၁၀၅]

ဝိညာဏသမ္ဖဿ၊ ဝိညာဏ်ကို။ပရိညာတေ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ထိုနာမ်ရုပ်ကို။ ဝါ- ထိုနာမ်ရုပ်သည်။ ပရိညာတမေဝ၊ သိအပ်ပြီး မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တံမူလကတ္တာစ၊ ထိုဝိညာဏ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း။ သဟဂတ္တာစ၊ ထိုဝိညာဏ်နှင့်အတူတကွ ဖြစ်သောကြောင့်ဂုဏ်းပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဤသံယုတ် အဋ္ဌကထာတို့၌ စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် ယှဉ်သော နာမ်ဘရားတို့ကို စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် အတူတကွ သိရမည်ဟူ၍ဝင်းဖသာတခု ကိုသိလျှင် ဖဿကြောင့်ဖြစ်သောဝေဒနာ ဖဿနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာတို့ကို သိခြင်းကဲ့စပြီး၏ဟူ၍ဝင်း ဝိညာဏ်တခုကိုသိလျှင် ဝိညာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်ဝိညာဏ်နှင့်တပြိုင်နက်အတူတကွဖြစ်သော နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို သိခြင်းကိစ္စပြီး၏ဟူ၍ဝင်း မိန့်ဆိုတော်မူသော ကြောင့် ဖဿတခုထည်းကိုဖြစ်စေ ဝေဒနာတခုထည်းကိုဖြစ်စေ ဝိညာဏ်ဘခုထည်းကိုဖြစ်စေ ပဓာနပြု၍ သိရုံမျှဖြင့် တဝိထိအတွင်း၌ ဘပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်ကြသော စိတ်စေတသိက် ၂၀-ကျော် ၃၀ ကျော် တို့ကို သိမ်းဆည်းရှုမှတ်ခြင်းကိစ္စ၊ သိမြင်ခြင်းကိစ္စ ပြီးကြောင်းမှာ အလွန်ထင်ရှားလေ၏။ ထိုမျှသာမကသေး ရုပ်တရားတခုခုကိုဖြစ်စေ၊ နာမ်တရားတခုခုကိုဖြစ်စေ ပဓာနပြု၍ရှုမှတ်သိမြင်ရုံမျှဖြင့်တပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်ကြသော ရုပ်နာမ်အားလုံးကို သိခြင်းကိစ္စပြီးကြောင်း ကဲ့သည်း၊ သဟုပ္ပန္နတ္တာဟူသော အဋ္ဌကထာစကားဖြင့် မြဲမြံစွာမှတ်သားရာ၏။

ရုပ်နာမ်တရားအများတို့တွင် လွန်ကဲထင်ရှားသော ရုပ်နာမ်ပဓါးပါးကို ပဓာနပြု၍ ရှုမှတ်သိမြင်ရုံမျှဖြင့် တပြိုင်နက်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အားလုံးတို့ကို ဝိပဿနာ စိတ်တကြိမ်ထည်းဖြင့် သိ၏ဟူဆိုရာ၌ ထိုရုပ်နာမ်အားလုံးတို့ကို သရုပ်သဒ္ဓါနှင့်တကွ ပြောပြနိုင်အောင် ထင်ခြင်းသိခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုတပြိုင်နက်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န အာရမ္မဏာနုသယဟူခေါ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ကိလေသာ မကျေရောက် မကိန်းဝင်နိုင်အောင် သိခြင်းမျိုးဖြစ်ပေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထို့ကြောင့် မြင်သောခဏ၌ မြင်တယ်ဟု မှတ်သောသူမှာ စက္ခုပသာဒကိုသိလျှင် ၎င်းစက္ခုနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်ကြသော ရူပါရုံ, စက္ခုဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အနုသယ့မကိန်းနိုင်အောင် သိခြင်း ကိစ္စပြီးလေ၏။ ရူပါရုံကို သိလျှင်လည်း ၎င်းရူပါရုံနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်ကြသော စက္ခုပသာဒ, ဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာတို့ကိုလည်း သိခြင်းကိစ္စပြီးလေ၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကိုသိလျှင်လည်း ၎င်းဝိညာဏ်နှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်ကြသော စက္ခုပသာဒ, ရူပါရုံ, ဖဿ, ဝေဒနာ တို့ကိုလည်း သိခြင်းကိစ္စပြီးလေ၏။ ဖဿ, ဝေဒနာတို့ကို သိလျှင်လည်း နည်းတူပင် သိခြင်းကိစ္စပြီးလေ၏။ထို၅ ပါးသော တရားတို့တွင် တခုခုကိုသိလျှင် ကျန်သောတရား ၄ ပါးကိုသာ သိခြင်းကိစ္စ ပြီးသည်မဟုတ်သေး၊ စက္ခုပသာဒရူပါရုံတို့နှင့် တပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်အားလုံးကို၎င်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာတို့နှင့်ယှဉ်သော နာမ်အားလုံးကို၎င်း သိခြင်းကို, သာသည်သာတည်း။ သိခြင်းကိစ္စပြီးဆိုသည်မှာ အာကြောင်းကို မကိန်းသည်ကို ဆိုလို၏။ နောက်နောက်၌လည်း နည်းတူ ပဌမ

ဤသို့မြင်သော ခဏတိုင်းခဏတိုင်း မြင်တယ်မြင်ငါ၍ နေသောသူသည် မျက်စိရုပ်, အဆင်းရုပ်, မြင်သောဘာနဝ မြင်တွေ့နာမ်,မြင်ကောင်း,မြင်မကောင်း,မြင်လို့မကောင်း ယေဘုံစားမှုနာမ်, ဟူသော ၅ ပါးသော တရားတို့ကို နာမ်ခါရာ, ဉာဏ်အခိုက်၌ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့်သိ၏၊ တေဟဉာဏ်အခိုက်၌ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းသိ၏။ သမ္မဘာနုပဿဟင်ဉာဏ်စသော အထက်ဉာဏ် ၁၀ ပါး အခိုက်ဒုက္ခ,အနတ္တ, အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်းသိ၏။

http://www.dhammadownload.com

ကြောင့် ထိုငါးပါးသော တရားတို့၌ ငါဘဲသူဘဲ ယောကျ်ားဘဲ မိန်းမဘဲ လက်ခြေဘဲ အင်္ကျီပုဆိုးဘဲ စသည်ဖြင့်ရင်း မြဲတယ် ချမ်းသာတယ် ငါကောင်ဘဲ စသည်ဖြင့်ရင်း၊ အလွဲအမှားအားဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော် အဝိဇ္ဇာ မောဟဖြစ်ခွင့်မရှိ ကင်းစင်လေ၏။ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ခွင့် မရှိတော့ဘဲ ကင်းစင်သွားသည်ကိုပင် မြင်ဆဲခဏ၌ရှိသော ထို ၅ ပါးသောတရားတို့၌ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္ဒ အာရမ္မဏာနုသယခေါ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယ မကိန်းဟု ဆိုသည်။ အဝိဇ္ဇာမကိန်းလျှင် အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပါမှ အတူတကွပူးတွဲ၍ ဖြစ်နိုင်သော တဏှာနုသယ ဒိဋ္ဌာနုသယစသည်တို့လည်း မကိန်းဟု ဆိုရပေ၏။

ဤသို့ မြင်ဆဲခဏ၌ အနုသယ ကိလေသာမကိန်းခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပေ
နောက်ခန နောက်ကာလ နောက်နေ့ နောက်လ
လည်း၊ သ
နှစ်တို့၌ ထိုမှန်ကန်စွာ သိမြင်ခဲ့ပြီး၍ အနုသယကိန်း
သားရာ၏
ငါးပါးသော တရားတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငါကြည်လင်
ရုပ်နာ
လင်ဒါ ငါ့မျက်စိဘဲ၊ ငါမြင်တယ်၊ မြင်ဒါ ငါ၏စိတ်ဘဲ၊
တပါးပါ
ငါဘဲ၊ ငါမြင်လို့ကောင်းတယ်၊ ငါမြင်လို့မကောင်းဘူး၊
ရုပ်နာမ်
င်းဒါငါဘဲ၊ မြင်လို့မကောင်းဒါငါဘဲ၊ ယောကျ်ားကို
ဆိုရာ၌
နိန်းမကိုမြင်တယ်၊ မြင်ရဒါယောကျ်ားဘဲ၊ မိန်းမဘဲ၊လက်
အောင် ထ
င်ဘဲစသည်ဖြင့် အလွဲအမှားအားဖြင့်မထင်မှတ်မကြံစည်
နက်ဖြစ်သေ
ဤသို့ အလွဲအမှားအားဖြင့် ထင်မှတ်ကြံစည်မှုများစိတ်
ဏာနုသယဟု
ပါလာခြင်းကို ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာကင်းသည်ဟု
ရောက် မကိန်း
ဋ္ဌာန်ကိလေသာမဖြစ်ရသည်ရှိသော်၊ ရင်းပရိယုဋ္ဌာန်
စ်ပွားတတ်သောဝိတိက္ကမကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်

http://www.dhammadownload.com

ကံ, ကုသိုလ်ကံတို့လည်း ဖြစ်ခွင့်မရှိ ကင်းငြိမ်းလေ၏။ ဆိုကံမှ ဖြစ်ပွားလတံ့သော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာလည်း ကင်းငြိမ်းလေ၏။

ဤသို့ဝိပဿနာဖြင့်ကိလေသာ, ကံ, ခန္ဓာတို့ကို ပယ်ရာ၌ ယုံကြည်မှုတ်သားနိုင်ဘွယ်ရာ အဌကထာဌီကာ စကားတို့ကို ထုတ်ပြဦးအုံး။

ဝိပဿနာ ဟိ တဒင်္ဂဝသေန သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပဌမအုပ် (၂၈၂)

ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ သဒ္ဓိံ၊အကျိုးဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ၊ အကြောင်းကံ အဘိသင်္ခါရတို့နှင့်တကွ။ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။တဒင်္ဂဝသေန၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္စဇတိ၊ ပယ်စွန့်၏။

ဝိပဿနာက တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခြင်းမှာ ဒါန, သီလ, သာမညကုသိုလ်တို့၏ တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခြင်းနှင့် မတူကြောင်းကို ထင်ရှားစေလိုသည်ဖြစ်၍ ၎င်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် မဟာဌီကာ ပဌမအုပ် (၃၄၅) ၌။

တဒင်္ဂဝသေနာတိ ဧတ္ထ အနိစ္စာနုပဿနာ တာဝ တဒင်္ဂပဟာနဝသေန နိစ္စသည် ပရိစ္စဇတိ၊ ပရိစ္စဇန္တီ စ တထာ အပ္ပဝတ္တိယံ ယေ "နိစ္စ"နွှိ ဂဟဏဝသေန ကိလေသာ, တမ္မူလကာ အဘိသင်္ခါရာ, တဒုဘယမူလကာ စ ဝိပါကက္ခန္ဓာ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ တေ သဗ္ဗေပိ အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန ပရိစ္စဇတိ၊ တထာ ဒုက္ခာနုပဿနာဒယော၊(ဒုက္ခသညာဒယောမသင့်)ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။

http://www.dhammadownload.com

တဒင်္ဂဝသေနာတိတ္ထေ၊ တဒင်္ဂဝသေနဟူသောပါဠိ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာသည်။ တဒင်္ဂပဟာန ဝသေန၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္စသည်၊ မြဲသည်ဟု ထင်မှတ်သော နိစ္စသညာကို။ ပရိစ္ဆေတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦး အံ့။ သာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသည်။ ပရိစ္ဆေဒန်၊ပယ်စွန့်သည်ရှိသော်။ (ဤပုဒ်ကို ပရိစ္ဆေတိ ဟူသော ကြိယာဌ်စပ်လေ)တထာအပ္ပဝတ္တိယံ၊ ထိုသို့မမြဲဟု ရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ် မဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်(ဤပုဒ်ကို ဥပပဇ္ဇေယျ့။ဌ် စပ်လေ။) နိစ္စန္တိဂဟဏဝသေန၊ မြဲ၏ဟုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယေကိလေသာစ၊ အကြင်ကိလေသာတို့သည်ဂင်း။တမ္မူလကာ၊ထိုကိလေသာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ယေအာဘိသန်ဒါရာစ၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ အာဘိသန်ဒါရတို့သည်ဂင်း။ တဒုဘယမူလကာ၊ ထိုကိလေသာနှင့်ကံ လျှင်အကြောင်း ရင်းရှိကုန်သော။ ယေဝိပါကဝဋ္ဋနွာစ၊ အကြင် ဝိပါကဝဋ်နွာတို့သည်ဂင်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပပဇ္ဇေယျုံ၊ဖြစ်ပေါ်ကုန်ရာ၏။သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။တေ၊ထိုကိလေသာအာဘိသန်ဒါရခန္ဓာတို့ကို။ အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန၊ မဖြစ်အောင် ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပရိစ္ဆေတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဒယော၊ ဒုက္ခာနုပဿနာစသည်တို့သည်။ တာထာ၊ထို့အတူပင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကား။ ဝိပဿနာဉာဏ်ကအနိစ္စ စသည်ဖြင့်သိမြင်လျှင် ထိုသိမြင်အပ်သော အာရုံကို နိစ္စစသည်ဖြင့်ထင်မှတ်စဲလမ်းတတ်သော ကိလေသာဖြစ်ခွင့်မရပဲကင်းငြိမ်းလေ၏။ ကိလေသာကင်းလျှင်-ကိလေသာမှတဆင့် ဖြစ်ပွားလတံ့သော ကံနှင့်ဘဝသစ်ခန္ဓာတို့ဖြစ်ခွင့်မရပဲကင်းငြိမ်းလေ၏။ ဤသို့ကိလေသာ ကံဝိပါက်ခွန်နွာတို့ မဖြစ်နိုင်အောင် အမှန်အတိုင်းသိမြင်ခြင်းကို ဝိပဿနာက ကို

http://www.dhammadownload.com

လေသာကိုပယ်သည်ဟု ဆိုရပေသည်။ ထို့အတူပင် ဝိပဿနာတာ နာမ်ရုပ်သဘောမျှသာဟုသိမြင်နိုင်လျှင် ပညတ် အမျိုးမျိုးကိုစွဲ လမ်းမှတ်ထင်တတ်သော ကိလေသာတို့ဖြစ်ခွင့်မရ။ ကိလေသာမ ဖြစ်ရလျှင် ကံ,နှင့် ဝိပါကွန္ဓာတို့ဖြစ်ခွင့်မရ။ ဤသို့ပညတ် စသည် ကို စွဲလမ်းတတ်သော ကိလေသာနှင့် ကံ,ဝိပါကွန္ဓာတို့ မဖြစ်နိုင် အောင် ရုပ်နာမ်သဘောမျှစသည်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်းကို လည်း နာမ်ရူပ ပရိစ္ဆေဒ, ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်များက ကိုလေသာကို ပယ်သည်ဟု-မှတ်ယူရာ၏။

ဤသို့ဖြစ်ရာ၌ ဘဝသစ် ဝိပါကွန္ဓာ-အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ် ပေါ်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းရပါသနည်း....ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ဝိတိက္ကမ ကိုလေသာတို့မဖြစ်ပေါ်ဘဲချုပ်ငြိမ်းသောကြောင့်တည်း။

ဌင်းကံနှင့် ဝိတိက္ကမကိလေသာတို့ အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ပေါ် ဘဲချုပ်ငြိမ်.ရပါသနည်း။ စိတ်သန္တာန်၌ ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာမ ဖြစ်ပေါ်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းသောကြောင့်တည်း။

ဌင်းပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာ အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ဘဲ ချုပ် ငြိမ်းရပါသနည်း။မြင်ဆဲခဏတွင် ငါးပါးသောတရားတို့၌ အနုသယ ကိုလေသာမကိန်းခဲ့သောကြောင့်ပေတည်း။

ဌင်းအနုသယကိလေသာ အဘယ့်ကြောင့် မကိန်းပါသနည်း။ မြင်ဆဲခဏ၌ ငါးပါးသောတရားတို့ကို မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခဲ့သော ကြောင့်ပေတည်း။

ဌင်းတရားငါးပါးတို့ကို အဘယ့်ကြောင့်မှန်ကန်စွာ သိမြင်ပါ သနည်း။ မြင်သောသဘောကို—မြင်ဆဲခဏ၌ မြင်တယ် ဟုသတိ ပညာဖြင့် အောင်းစွာမှတ်သောကြောင့်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအစဉ်ဖြင့် တချက်ခုတ်, ဆယ်ချက်ပြတ်ဟု ဆို ဘ်သကဲ့သို့ မြင်သောသဘောကို မြင်ဆဲခဏ၌ မြင်တယ်ဟု သတိ ပညာဖြင့် မမေ့မ်လျော့ကောင်းစွာမှတ်ရုံမျှဖြင့် ဖြစ်ထိုက်သောအ ဋ္ဌကထာ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝိတိက္ကမ ကိလေသာ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ တို့နှင့်တကွ ၎င်းတို့မှတဆင့်ဖြစ်ပွားလတံ့သော အပါယ်ဘေး သံ သရာဘေး အမျိုးမျိုး တို့မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ငြိမ်း ကင်းပျောက် သွားနိုင်သည်ကိုသိမြင်ကြသဖြင့် ထိုကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကိုကြောက်ရွံ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်မြင်သော ခဏတည်း ဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့မဝင်လာနိုင်ဘဲ ချုပ် ငြိမ်းကင်းပျောက်စေရန် မြင်သောခဏတိုင်း, ခဏတိုင်း မြင်တယ်, မြင်တယ် ဟုမှတ်ရာ၏။

ကြားသော ခဏစသည်တို့၌ ထူးရာကို အကျဉ်းအားဖြင့်သာ ပြဆိုပေအံ့၊ အကျယ်ကို မြင်သောခဏ၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ် ကို မှီး၍ ခဲ့ကြလေ။

ကြားသောခဏဆိုသည်မှာ သောတဒွါရသောတပသာဒဟုခေါ် သော ကြည်လင်သော နားရုပ်၌ သဒ္ဒါရုံဟု ခေါ်သော အသံ ရုပ် ထင်သောကြောင့် သောတဝိညာဏ်ဟုခေါ်သော ကြားသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ သောတသမ္ဖဿဟု ခေါ်သော ကြားတွေ့မှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာဟုခေါ်သော၊ ကြားလို့ ကောင်းတဲ့ သဘော၊ ကြားလို့မကောင်းတဲ့ သဘော ကြားလို့ မကောင်းတကောင်း သဘောတည်းဟူသော ကျိခံစားမှု သုံးပါးတို့ တို့၌ တပါးပါးသော ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ ကျဒွါရ, အာရုံ, ဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာဟူသော ၅ ပါးသော တရားတို့၏ ညီညွတ် စွာ ဖြစ်ပေါ်သောခဏ၌ ကြားမှုကိစ္စ တခုပြီးလေ၏။ ကျသို့တရား

http://www.dhammadownload.com

ငါးပါးတို့ ညီညွတ်သောအားဖြင့် ကြားမှုကိစ္စ တခုပြီးသောခဏကို ကြားသောခဏဟု ခေါ်၏။

ကြားသောခဏ၌, ကြားသောသဘောကို ကြားတယ်ဟု မမှတ်ဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားသောခဏ၌ ရှိသော ကြည်လင်သော နားရုပ်-ကြားရသော အသံရုပ် ကြားတတ်သော် စိတ်နာမ်-ကြားတွေ့မှု ဖဿနာမ်-ကြားလိုကောင်းသော ခံစားမှု စသည် ဝေဒနာနာမ်ဟူသော ကျိတရားငါးပါးတို့ကို မှန်ကန်စွာ မသိ။ မသိလျှင် မသိရသောငင်းတရားငါးပါး၌ အနုသယကိန်း၏ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ကြားပြီးသော နောက်ကာလတို့၌ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝီတိက္ကမ ကိလေသာ စ ညစ်ပေါ်လေ၏။ ထို့ကြောင့်၊ သတ်ပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ သောတံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ သဒ္ဒါ သော်တဝိညာဏ် သောတသမ္ဖဿော သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနံ လောကေ ဇိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဇတ္ထော သာ တဏှာ ဥပပဇ္ဇမာနာ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဇတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ၊ဟုဟောတော်မူ၏။ အနက် အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ရှေးနည်းကိုမှီ၍ သိလေ။ သုတ်မဟာ (၂၄၆)

ကျိသို့ကြားဆဲခဏ၌ ကြားတယ်ဟု မမှတ်မိသည်မှ အစပြု၍ အကြောင်းညီညွတ်ပါက ဝီတိက္ကမ ကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံအမျိုးမျိုးအထိ ဖြစ်ပွား၍ အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားသော ဧဏှတည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်နိုင်စေရန် ကြားသောသဘောကို ကြားသောခဏတိုင်း, ခဏတိုင်း ကြားတယ်ကြတယ်ဟု ရှုမှတ်ရာ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထိုသို့ ကြားသောခဏ၌ ကြားတယ်ဟု ရှုမှတ်သူမှာ ကြားဆဲခဏ၌ရှိသော ငါးပါးသော တရားတို့တွင် ထင်ရှားသော တရားတခုခုကို ပဓာနပြု၍ မှန်ကန်စွာသိသဖြင့် ထိုကြားဆဲခဏ၌ တပြိုင်နက် ဖြစ်ပျက်ကြသော တရားအားလုံးကို သိခြင်းကိစ္စပြီး၏။

ကြည်လင်သော နားရုပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ,နားကြည်လင်သော သဘောဟူ၍၎င်း ၁၊ အသံကို ကြားဖစေတတ်သည်ဟူ၍၎င်း ၂၊ ကြားမှုတည်ရာဟူ၍၎င်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။ (၁-သဘာဝလက္ခဏာ ၂-ရသ-၃-ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့် ထင်ပုံသိပုံဟု မှတ်လေ။)

အသံရုပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် နားနှင့်ထင်သော သဘောဟူ၍၎င်း ၁၊ ကြားရတဲ့အာရုံဟူ၍၎င်း ၂၊ ကြားမှု၏ ကျက်စားရာဟူ၍၎င်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

ကြားသောစိတ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ကြားတတ်တဲ့သဘောဟူ၍၎င်း ၁၊ အသံမျှကိုသာ အာရုံပြုသည်ဟူ၍၎င်း ၂၊ ကြားရုံမျှကလေးဘဲ ဟူလို့။ အသံဆီသို့ ရှေးရှုနေသည်ဟူ၍၎င်း။ ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏၊

ဖဿဒဝဒနာတို့ကို သိပုံမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ ပြခဲ့သော ဖဿ, ဝေဒနာတို့ ကို သိပုံနှင့်ဖထူးလှုပ်ခဲ့ နည်းမို့၍ သိလေ။

ဤယဝရိဂုဟဥဒ္ဒေသ်သို့ ဇာတ်ဆောင်အခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း သိ၏။ ထို့ကြောင့် အဘိဥ္ဉာဏ်ဖြစ်ပုံတို့။

http://www.dhammadownload.com

သောတံ အာဘိညေယျံ၊ သဒ္ဒါ အာဘိညေယျာ၊သောတဝိညာဏံ အာဘိညေယျံ၊ သောတသမ္ဖဿောအာဘိညေယျော၊ ယမိဒံ သောတသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ တမ်ပိ အာဘိညေယျံ- ဟု ဟောတော်မူ၏။ [သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်[၂၅၀]

သမ္မသနဉာဏ်, ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်, ဘင်္ဂဉာဏ် စသည်တို့သို့ ရောက်သောအခါ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်လည်း သိ၏။ ထိုသို့မှန်ကန်စွာ သိတိုင်း, သိတိုင်း အလဲအမှားအား ဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အာရမ္မဏာနုသယမ်ကိန်းသည် ဖြစ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝိတိက္ကမ ကိလေသာစသည်တို့ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏။

ဤသို့ ကြားသောသဘောကို ကြားဆဲခဏ၌ ကြားတယ်ဟု သတိပညာဖြင့် မမေ့မလျော့ ကောင်းစွာ မှတ်ရုံမျှဖြင့် ကြားမှုနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာ ကံတို့နှင့်တကွ၊ ၎င်းဘုံမှတဆင့် ဖြစ်ပွားလတံ့သော အပါယ်ဘေး သံသရာဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက် သွားနိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ထိုကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားသော ခဏဘည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်နိုင်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်စေရန် ကြားသောခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ကြားတယ်ကြားတယ်ဟု မှတ်ရှုရ၏။

နံသောခဏဆိုသည်မှာ ဃာနဒ္ဒါရ ဃံဝနပဿာဒဟု ခေါ်သော ကြည်လင်သော နှာခေါင်းရုပ်၌ ဂန္ဓာရုံဟုခေါ်သော အနံ့ရုပ်သဘော

http://www.dhammadownload.com

သောကြောင့် ဃာ့နဝိညာဏ်ဟုခေါ်သော နံသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဃာနသမ္ဖဿဟုခေါ်သော နံတွေ့မှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ ဃာန သမ္ဖဿဇာဝေဒနာဟုခေါ်သော နံလို့ကောင်းတဲ့သဘော နံလို့မကောင်းတဲ့သဘော နံလို့မကောင်းတကောင်း သဘောတည်းဟူသော ဤခံစားမှုသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤဒွါရ,အာရုံ,ဝိညာဏ်,ဖဿ,ဝေဒနာဟူသော ငါးပါးသောတရားတို့၏ ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ပေါ်သောခဏ၌ နံမှုကိစ္စ တခုပြီးလေ၏။ ဤသို့တရားငါးပါးတို့ ညီညွတ်သောအားဖြင့် နံမှုကိစ္စပြီးသောခဏကို နံသောခဏဟု ခေါ်၏။

ထိုနံသောခဏ၌ နံသောသဘောကို နံတယ်ဟုမမှတ်ဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နံသောခဏ၌ရှိသော ကြည်လင်သော နှာခေါင်းရုပ် နံရသော အနံ့ရုပ် နံတတ်သော စိတ်နာမ် နံတွေ့မှုဖဿနာမ် နံလို့ကောင်းသော ခံစားမှုစသည် ဝေဒနာနာမ် ဟူသော တရားငါးပါးတို့ကို မှန်ကန်စွာမသိ၊ မသိလျှင် မသိရသော ငါးတရားငါးပါးတို့၌ အနုသယကိန်း၏။ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ကြားပြီးသော နောက်ကာလတို့၌ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝိကိက္ကမ ကိလေသာစသည်ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ပါဋိတော်၌၊

ဃာနံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဂန္ဓာ ဃာဏဝိညာဏံ ဃာနသမ္ဖဿော၊ ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ ဟု ဟောတော်မူပေ၏။ သုတ်မဟာဝါ

http://www.dhammadownload.com

ဤသို့နံဆဲခဏ၌ နံတယ်ဟု မမှတ်မိသည်မှ အစပြု၍ အကြောင်း ညီညွတ်ပါက ဝိတိက္ကမ ကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုး အထိဖြစ်ပွား၍ အပါယ်ဘေး သံသရာဘေးအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ကိလေသာဘေး အပါယ်ဘေး သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် နံ့သော ခဏတည်း ဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်နိုင်စေရန် နံ့သောသဘောကို နံသော ခဏတိုင်းခဏတိုင်း နံတယ်နံတယ်ဟု ရှမှတ်ဆု၏။

ထိုသို့ နံသောခဏ၌ နံတယ်ဟု ရှမှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ နံသော ခဏ၌ရှိသော ငါးပါးသောတရားတို့တွင် ထင်ရှားသော တရားတခုခုကို ပဓာနပြု၍ မှန်ကန်စွာသိသဖြင့် ထိုနံဆဲခဏ၌ တပြိုင်နက် ပျက်ကြသော သဘောတရားအားလုံးကို သိခြင်းကိစ္စပြီး၏။

ကြည်လင်သော နှာခေါင်းရပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် နှာခေါင်းကြည်လင်သော သဘောဟူ၍ရင်း ၁၊ အနံ့ကို နံစေတတ်သည်ဟူ၍ရင်း ၂၊ နံမှု၏ တည်ရာဟူ၍ရင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

အနံ့ရပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် နှာခေါင်းရှိထင်သော သဘောဟူ၍ရင်း ၁။ နံရတဲ့အာရုံဟူ၍ရင်း ၂၊ နံမှု၏ကျက်စားသာဟူ၍ရင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

http://www.dhammadownload.com

နံသောစိတ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် နံတတ်တဲ့သဘော ဟူ၍ရင်း ၁၊ အနံ့မျှကိုသာ အာရုံပြုသည်ဟူ၍ရင်း ၂၊ အနံ့ဆီသို့ ရှေးရှုနေသည်ဟူ၍ရင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

ဖဿဝေဒနာတို့ကို သိပုံမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ ပြအပ်ပြီးသောနည်းကို မှီ၍ သိလေ၏။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း သိမြင်၏။ ထို့ကြောင့် အဘိညေယျသုတ်၌။

ဃာနံ အဘိညေယျံ၊ ဂန္ဓာ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဃာနသမ္ဖဿော၊ ယမိဒံ ဃာနသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံဝါ၊ တမ္မိ အဘိညေယျံ - ဟုဟောတော်မူ၏။ သဋ္ဌာ (၂၅၈)

သမ္မသန ဥဒယဗ္ဗယ ဘင်္ဂဉာဏ်စသည်တို့သို့ ရောက်သောအခါ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း သိမြင်၏။ ထိုသို့ မှန်ကန်စွာ သိတိုင်းသိတိုင်း ထိုသိအပ်သော ငါးပါးသောတရားတို့၌ အလွဲအမှားအားဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အာရမ္မဏာနုသယ မကိန်းသည်ဖြစ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန် ဧတိက္ကမ ကိလေသာ စသည်တို့ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏။

ဤသို့ နံသောသဘောကို နံဆဲခဏ၌ နံတယ်ဟု သတိ ပညာဖြင့် မမေ့မလျော့ ကောင်းစွာ မှတ်ရုံမျှဖြင့် နံမှုနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာ ကံတို့နှင့်တကွ ၎င်းတို့မှတဆင့် ဖြစ်ပွားလတံ့သော

http://www.dhammadownload.com

အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး,အမျိုးမျိုးတို့ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်သွားခိုင်ဆည်ကို သိမြင်သဖြင့် ထိုကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး တို့ကို ကြောက်ရွံ့သော့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နံသောခဏတည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်လာနိုင်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်စေရန် နံသောခဏတိုင်း, ခဏတိုင်း နံတယ်,နံတယ်ဟု မှတ်ရာ၏။

စားသောခဏဆိုသည်မှာ ဇီဝါဒ္ဓါရ ဇီဝါပသာဒဟု ခေါ်သော ကြည်လင်သောလျှာရုပ်၌ ရသာရုံဟုခေါ်သော အရသာရုပ် ထင်သော်ကြောင့် ဇီဝါဝိညာဏ်ဟုခေါ်သော စားသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ (ချို,ချင်,စပ်,ဖန်,ငန်,ခါးဟူသော အရသာကို သိသောစိတ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။) ဇီဝါသမ္မသိဟုခေါ်သော စားတွေ့မှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဇီဝါသမ္မသဇာဝေဒနာဟုခေါ်သော စားလို့ကောင်းတဲ့သဘော စားလို့မကောင်းတဲ့သဘော စားလို့မကောင်းတကောင်းသဘောဟူသော ကျိခံစားမှုသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ ကျိဒ္ဓါရအာရုံ ဝိညာဏ်ဖသာ ဝေဒနာဟူသော ငါးပါးသောတရားတို့၏ ညီညွတ်စွာ ဖြစ်ပေါ်သောခဏ၌ စားမှုကိစ္စတခုပြီးလေ၏။ ကျိသို့ တရားငါးပါးတို့၏ ညီညွတ်သောအားဖြင့် စားမှုကိစ္စ တခုပြီးသောခဏကို စားသောခဏဟုခေါ်၏။

ထိုစားသောခဏ၌ စားသောသဘောကို စားတယ်ဟုမမှတ်ဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စားသောခဏ၌ရှိသော

http://www.dhammadownload.com

ကြည်လင်သော လျှာရှပ် စားရသော အရသာရှပ် စားတတ်သော စိတ်နာမ် စားဝတ္ထုမှဖဿနာမ် စားလို့ကောင်းသော ခံစားမှု စသည် ဝေဒနာနာမ်ဟူသော ဤတရားငါးပါးတို့ကို မှန်ကန်စွာမသိ၊ မသိ လျှင် မသိရသော်၎င်းတရားငါးပါးတို့၌အနုသယကိန်း၏၊ အကြောင်း ညီညွတ်လျှင် စားပြီးသော နောက်ကာလတို့၌ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝိတိုက်ကမကိလေသာ စသည်ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ ဇီဝ္ဟာလောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ရသာ ဇီဝ္ဟာဝိညာဏံ ဇီဝ္ဟာသမ္ဖဿော ဇီဝ္ဟာသမ္ဖဿ ဇာဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဇေတ္ထသာတဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇေတ္ထ နိဝါသမာနာ နိဝိသတိဟု ဟောတော်မူ၏။ သုတ်မဟာ [၂၄၆]

ဤသို့ စားဆဲခဏ၌ စားတယ်ဟု မမှတ်မိသည်မှ အစပြု၍ အကြောင်းညီညွတ်ပါက ပီဘိက္ခမကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုးအထိ ဖြစ်ပွား၍ အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ကိလေသာဘေး အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စားသောခဏ တည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်နိုင်စေရန် စားသောသဘောကို စားသောခဏတိုင်း, ခဏတိုင်း စားတယ်, စာတယ်ဟု မှတ်ရာ၏။

ထိုသို့ စားသောခဏ၌ စားတယ်ဟု ရှုမှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ စားခဲသောခဏ၌ ရှိသော ငါးပါးသော တရားတို့တွင် ထင်ရှားသော တရားတခုခုကို ပဓာနပြု၍ သိသဖြင့် ထိုစားဆဲခဏ၌ တပြိုင်နက် ဖြစ်ပျက်ကြသောသဘောတရားအားလုံးကို သိခြင်းကိစ္စပြီ၏။

http://www.dhammadownload.com

ကြည်လင်သော လျှာရုပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် လျှာကြည်လင်သော သဘောဟူ၍ငှင်း ၁၊ အရသာကို သိစေသည်ဟူ၍ငှင်း ၂၊ အရသာကို သိမှု၏ တည်ရာဟူ၍ငှင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

•အရသာရုပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် လျှာ၌တင်သော သဘောဟူ၍ငှင်း ၁၊ လျှာဖြင့်သိရတဲ့ အာရုံဟူ၍ငှင်း ၂၊ လျှာဖြင့် သိမှု၏ ကျက်စားရာဟူ၍ငှင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

စားတဲ့စိတ် အရသာကို သိတဲ့စိတ် ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော်• အရသာကို သိတဲ့သဘောဟူ၍ငှင်း ၁၊ အရသာမျှကိုသာ သိတတ်သည်ဟူ၍ငှင်း ၂၊ အရသာဆီသို့ ရှေးရှုနေသည်ဟူ၍ငှင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

ဖဿ, ဝေဒနာတို့ကို သိပုံမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ ပြအပ်ပြီးသော နည်းကို မှီ၍သိလေ။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း။ သိမြင်၏။ ဤသို့ သိမြင်အပ်သည်ကို ရည်၍ အဘိညေယျသုတ်၌ ဇိဝှါ အဘိညေယျာ၊ ရသာ ဇိဝှါဝိညာဏံ ဇိဝှါသမ္ဖဿော စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူ၏။

သမ္မသန ဥဒယဗ္ဗယ ဘင်ဉာဏ် စသည်တို့သို့ ရောက်သောအခါ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း သိမြင်၏၊ ထိုသို့ မှန်ကန်စွာ သိတိုင်းသိတိုင်း ထိုသိအပ်သော တရားဝါးပါးတို့၌ အလဲ

http://www.dhammadownload.com

အမှားအားဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယ အစရှိသော အာရမ္မဏာနုသယ မကိန်းသည် ဖြစ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန်ဝိဘ်ကွမကိလေသာစသည်ဘိုဖြစ် ခွင့်မရဘဲ ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏။

ဤသို့ စားရသောသောကို စားဆဲခဏ၌ စားတယ်ဟု သတိပညာဖြင့် မမေ့မလျော့ဘဲ ကောင်းစွာ မှတ်နေရုံမျှဖြင့် စားပုန့်စပ်၍ ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာကံတို့နှင့်တကွ ၎င်းတို့မှတဆင့် ဖြစ်ပွားလတံ့သော အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး အမျိုးမျိုးတို့ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်သွားနိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ထိုကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည့် စားသော ခဏတည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်လာနိုင်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်စေရန် စားသောခဏတိုင်း, ခဏတိုင်း စားတယ်, စားတယ်ဟု မှတ်ရာ၏။

ဤနေရာ၌ အရသာကို သိမှသည်ပင် စားမှုဟုဆိုလိုရင်း ဖြစ်၍ ချိုသည်ကိုသိလျှင်, ချိုတယ်ဟုမှတ်၊ချင်သည်ကိုသိလျှင်, ချင်တယ်ဟုမှတ်။ ထို့အတူ စပ်, ဖန်, ငန်, ခါး တို့ကိုသိလျှင်လည်း စပ်တယ်, ဖန်တယ်, ငန်တယ်, ခါးတယ်ဟုမှတ်လေ၊ ထမင်းပွဲကို ကြည့်မှ လက်ပြင်မှ ပစစ်ဖွင့်မှ ပိတ်မှ ဝါးမှ လျှာပြင်မှ မျိုမှတို့ကား မနောဒွါရ၌ ဆိုလတံ့သော မှတ်နည်းဖြင့် မှတ်လေ။ထမင်းကို မြင်မှမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ မှတ်ပုံအတိုင်းမှတ်၊ လက်နှင့်ထမင်းထိမှ နှုတ်ခမ်းလျှာ, လည်ချောင်း စသည်တို့နှင့် ထိမှုမျှားမှာထိသောခဏ၌ ပြလတံ့သောနည်းဖြင့်မှတ်၊ ထမင်းနံ့ ဟင်းနံ့မျှားနံ့သောအခါ နံ့သောခဏ၌ ပြပြီးသော မှတ်နည်းအတိုင်း နံ့တယ်ဟုမှတ်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ထိသောခဏ ဆိုသည်ကား ကာယဒုဒ္ခရ ကာယပသာဒဟုခေါ်သော ကြည်လင်သော ကိုယ်ရုပ်၌ ဖေါင်ဖွဖွရုံဟု ခေါ်သော ကြမ်းထံမ်း, ခက်မာနူးညံ့သော ပထဝီအတွေ့အထိ၊ ပူ-ဖွေး-အေးသော တေဇော အတွေ့အထိ၊ တောင့်တင်း, ပျော့အိသော ဝါယော အတွေ့အထိရုပ်ထင်သောကြောင့် ကာယဝိညာဏ်ဟုခေါ်သော ထိသိစိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ကာယသမ္ဖဿ ဟုခေါ်သော ထိခတ်မှုလည်းဖြစ်ပေါ်၏။ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာဟုခေါ်သော ထိလို့ကောင်းတဲ့သဘော၊ ထိလို့မကောင်းတဲ့သဘော၊ ထိလို့မကောင်းတကောင်းသဘော ဟူသော ကျိခံစားမှုသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ခံစားမှုသည်လည်းဖြစ်ပေါ်၏။ ကျိဒုဒ္ခရ, အာရုံ, ဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာဟူသော ငါးပါးသောတရားတို့၏ ညီညွတ်စုဖြစ်ပေါ်သောခဏ၌ ထိမှုကိစ္စတခုပြီးလေ၏။ ကျိသို့တရား ငါးပါးတို့ညီညွတ်သောအားဖြင့် ထိမှုကိစ္စတခုပြီးသော ခဏကို ထိသောခဏဟုခေါ်၏။

ထိုထိသောခဏ၌ ထိသောသဘောကို ထိဘယ်ဟုမမှတ်ဘဲ ငမဲ့မဲ့လျှဲ့လျှဲ့ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိခဏ၌ကျိသော ကြည်လင်သော ကိုယ်ရုပ်၊ထိရသော အတွေ့အထိရုပ်၊ထိဘတ်သော စိတ်နာမ်၊ ထိတွေ့မှုဖဿနာမ်၊ ထိလို့ကောင်းသော ခံစားမှုဝေဒနာနာမ်ဟူသော ကျိငါးပါးသောတရားတို့ကို မှန်ကန်စွာမသိ, မသိလျှင် မသိရသော ၎င်းတရားငါးတို့၌ အနုသယကိန်း၏။ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ထိပြီးသော နောက်ကာလတို့၌ ပရိယုဋ္ဌာန်ဒီတိုက်ကွမ ကိလေသာစသည်ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ထို့ကြောင့် သဘိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌။

http://www.dhammadownload.com

ကာယော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဖေါ ဋ္ဌဗ္ဗာ ကာယဝိ ညာဏံ ကာယသမ္ဖဿော ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထေ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ- ဟုဟောတော်မူပေ၏။ (သုတ်မဟာဝါ—၂၄၆)၊

ဤသို့ ထိုဆဲခဏ၌ ထိတယ်ဟု မမှတ်မိသည်မှ အစပြု၍ အကြောင်း ညီညွတ်ပါက ပီတိကိုမကိုလေသာနှင့် အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုးအထိ ဖြစ်ပုံး၍ အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး, အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေး, တို့ကို ကြောက်ရွံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိသော ခဏတည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်နိုင်စေရန် ထိသောသဘောကို ထိသောခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ထိတယ်, ထိတယ်ဟုမှတ်ရာ၏။

ထိုသို့ထိသောခဏ၌ ထိတယ်ဟုရူမှတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ထိသောခဏ၌ရှိသော-၅-ပါးသောတရားတို့တွင် ထင်ရှားသော တရားဘခုခုကို ပဓာနပြု၍သိသဖြင့် ထိုထိဆဲခဏ၌ တပြိုင်နက်ဖြစ်ပျက်ကြသော သဘောတရားအားလုံးကို သိခြင်းကိစ္စပြီး၏။

ကြည်လင်သော ကိုယ်ရုပ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ကိုယ်ကြည်လင်သော သဘောဟူ၍၎င်း—၁၊ ထိစေသည်ဟူ၍၎င်း—၂၊ ထိမှု၏တည်ရာဟူ၍၎င်း—၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏။

အတွေ့အထိရုပ်ကို ပဓာနပြု၍သိသည်ရှိသော် ကိုယ်၌ထင်သော သဘောဟူ၍၎င်း—၁၊ ထိရတဲ့အာရုံဟူ၍၎င်း—၂၊ ထိမှု၏ကျက်စားရာဟူ၍၎င်း—၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထိတဲ့စိတ်ကိုပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ထိတတ်သော သဘော ဟူ၍ဂင်း-၁၊ အတွေ့အထိမျှကိုသာ အာရုံပြုသည်ဟူ၍ဂင်း-၂၊ အတွေ့အထိ ဆီသို့ရှေးရှုနေသည်ဟူ၍ဂင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်လေ၏။

ဖဿဝေဒနာတို့ကိုသိပုံမှာ နည်းတူပင်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း သိမြင်၏၊ ဤသို့သိမြင် အပ်သည်ကုံရည်၍ အဘိညေယျသုတ်၌ ကာယော အဘိညေယျော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ကာယဝိညာဏံ ကာယသမ္ဖဿော စသည်ဖြင့်ဟောတော်၏။ (သဋ္ဌာ-၂၅၈။)

သမ္မသန ဥဒယဗ္ဗယ ဘင်္ဂဉာဏ်စသည်တို့သို့ ရောက်သောအခါ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း သိမြင်၏။ထိုသို့မှန်ကန် စွာသိတိုင်းသိတိုင်း ထိုသိအပ်သော တရားငါးပါးတို့၌ အလွဲအမှား အားဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အာရမ္မ ဏာနုသယ မကိန်းသည်ဖြစ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန်ဝီတိက္ကမကိလေသာ ၉ သည်တို့ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏။

ဤသို့ထိသောသဘောကို ထိသောခဏ၌ ထိဘယ်ဟုသတိပညာ ဖြင့် မမေ့မလျော့ဘဲ ကောင်းစွာမှတ်နေရုံမျှဖြင့် ထိမှုနှင့်စပ်၍ ဖြစ် ထိုက်သော ကိလေသာ ကံတို့နှင့်တကွ ၎င်းတို့မှတဆင့် ဖြစ်ပွားလ တံ့သော အပါယ်ဘေး,သံသရာဘေ ,အမျိုးမျိုးတို့ မဖြစ်ပေါ်လာ ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်သွားနိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ထိုကိလေ သာဘေး,အပါယ်ဘေ, သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့သောပုဂ္ဂိုလ် သည် ထိသောခဏတည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုး

http://www.dhammadownload.com

မျိုးတို့ မဝင်လာနိုင်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်းပျောက်စေရန် ထိသောခဏတိုင်း,ခဏတိုင်း ဆိတယ်ဟုမှတ်ရာ၏။

ဤထိမှုသည် အတွင်းအပြင် တကိုယ်လုံး၌ ပြန့်နှံ၏၊ မြေဖျာကြမ်း- တုံး-တိုင်-ဒုတ်--ဆူး-ငြောင့်-ထီး-ဘိနပ်-လုံချီ-အင်္ကျီ-နေပူ-လေပူ-ရေပူ-လေ၉ ရေ၉ အိပ်ရာ-ခေါင်းအုံး စောင်အစရှိသော ဗဟိဒ္ဓအတွေ့အထိ အမျိုးမျိုးတို့နှင့်၎င်း၊ ခြေထောက်အချင်းချင်း- လက်အချင်းချင်း-ခြေနှင့်လက် ခြေလက်,ဆံပင်တို့နှင့် ကိုယ်-ကိုယ်ထဲ၌ သွေးလေ-အသား, အကြော,အရိုးအစရှိသောအဇျတ္တအတွေ့အထိ အမျိုးမျိုးတို့နှင့်၎င်း ထိမှုဖြစ်ပေါ်တိုင်း မလစ်မလပ်အောင် မှတ်ရလေသည်။ အာရုံအထူးဝေဒနာအထူးများ မပေါ်လျှင် ထိတိုင်းထိတိုင်း ထိတယ်ထိတယ်ဟုသာမညသာ မှတ်လေ။အာရုံအထူး-သုခ ဒုက္ခဝေဒနာ အထူးများပေါ်လာသောအခါ အာရုံဝေဒနာ အားလျော်စွာ မှတ်ရာ၏။ မှတ်ပုံကား- ပူလျှင်ပူတယ်ဟုမှတ်၊ ဧလျှင်- ဧတယ်ဟုမှတ်၊ နွေးလျှင်-နွေးတယ်ဟုမှတ်၊ ချမ်းလျှင်းချမ်းတယ်ဟုမှတ်၊ အိုက်လျှင်-အိုက်တယ်ဟုမှတ်၊ မောပန်းလျှင်-မောတယ်, ပန်းတယ်ဟုမှတ်၊ နာလျှင်-နာတယ်ဟုမှတ်၊ ကျဉ်လျှင်-ကျဉ်တယ်ဟုမှတ်၊ ကိုက်ခဲလျှင်-ကိုက်ခဲတယ်ဟုမှတ်၊ ယားလျှင် ယားတယ်ဟုမှတ်၊ ညောင်းလျှင်-ညောင်းတယ်ဟုမှတ်၊ မူးလျှင်-မူးတယ်ဟုမှတ်၊ တွေ့ထိလို့ကောင်းလျှင်-ကောင်းတယ်ဟုမှတ် ဤသို့စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုနေကြ မြန်မာစကား ရှိသည့်အတိုင်း အာရုံသဘော ဝေဒနာသဘောများကို ထင်ရှားအောင်မှတ်လေ။

ထိသိုမှတ်သဖြင့် ဤထိမှု၌အသိဉာဏ်ဖြစ်ပုံ အထူးများကိုဆိုရန်ရှိသေး၏။ အဘယ်နည်းဟူမူ-

http://www.dhammadownload.com

ပထဝီဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်ကိုပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ခက်မာသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ကြမ်းထမ်းသည် ဟူ၍ဖြင်း၊ နူးညံ့သည်ဟူ၍ဖြင်း-၁၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်သောရုပ်တို့၏တည်ရာဟူ၍ဖြင်း- ၂၊တပေါင်းတည်းဖြစ်သောရုပ်တို့ကို ခံလင့်ရွက်ဆောင်သည် ဟူ၍ဖြင်း၊ ၃၊မှန်ကန်စွာသိမြင်၏။

တေဇောဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်ကိုပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ပူသည်ဟူ၍ဖြင်း၊နွေးသည်ဟူ၍ဖြင်း၊အေးသည်ဟူ၍ဖြင်း၊၁၊ ရင့်ကျက်စေသည်ဟူ၍ဖြင်း- ၂၊တပေါင်တည်းဖြစ်သောရုပ်တို့ကို နူးညံ့စေသည်ဟူဖြင်း- ၃၊မှန်ကန်စွာသိမြင်၏။

ဝါယောဖောဋ္ဌဗ္ဗကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ထောက်ကန်သည်ဟူ၍ဖြင်း၊ တောင့်တင်းသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ပျော့အိသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၁။ရွေ့ရှားသည့်, လှုပ်ရှားသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၂၊ ရွေ့ဆောင်သည် တွန်းဆောင်သည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၃၊မှန်ကန်စွာသိ၏။

ကိုယ်ဆင်းရဟုခေါ်သော ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် မကောင်းတဲ့အတွေ့ကို ခံစားသောသဘောဟူ၍ဖြင်း၊ ၁၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကို ညှိုးစေသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၂၊ ကိုယ်ထဲ၌ကျဉ်နာခံခက်သည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၃၊ မှန်ကန်စွာသိ၏။

ကိုယ်ချမ်းသာဟု ခေါ်သော ကာယိကသုခကို ပဓာန်ပြု၍ သိသည်ရှိသော် ကောင်းတဲ့အတွေ့ကို ခံစားသောသဘော ဟူ၍ဖြင်း၊ ၁၊စိတ်စေတသိက်တို့ကို ရှင်လန်းတိုးပွားစေသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၂၊ကိုယ်ထဲ၌သာယာစရာ ခံသာသည်ဟူ၍ဖြင်း၊ ၃၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်၏။

http://www.dhammadownload.com

သိသောခဏဆိုသည်မှာ မနောဒွါရဟု ခေါ်သော ဘဝင်စိတ် အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌ ဓမ္မာရုံဟု ခေါ်သော ပရမတ်သဘော ပညတ်သ ဘောထင်သောကြောင့် မနောဝိညာဏ်ဟု ခေါ်သော သိသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ မနောသမ္ဖဿဟု ခေါ်သောထိတွေ့မှု ကြုံတွေ့မှုလည်း ဖြစ်၏။ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာဟုခေါ်သော သိလို့ကြုံလို့ကောင်း တဲ့သဘော သိလို့ကြုံလို့ မကောင်းတဲ့သဘော၊ သိလို့ ကြုံလို့ မ ကောင်းတကောင်း သဘောတည်းဟူသော ကျိခံစားမှု သုံးပါးတို့ တွင် တပါးပါးသော ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ပေါ်၏။ ကျဒွါရ, အာရုံ, ဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာဟူသော ငါးပါးသော တရားတို့၏ ညီ ညွတ်စွာဖြစ်ပေါ်သော ခဏ၌ သိမှုကြုံမှုကိစ္စတခုပြီးလေ၏။ ကျိသို့ တရားငါးပါးတို့ ညီညွတ်သောအားဖြင့် သိမှု,ကြုံမှု ကိစ္စတခုပြီး သော ဝဏကိုသိ်သောခဏဟု ခေါ်၏။ သံ-ဋ္ဌ-တတိယ အုပ်-၅.

မနေတိ ဘဝင်စိတ္တံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။ မနောဝိညာဏန္တိ သဟာဝဇ္ဇနကဇဝနံ။ ပ။ အာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်္ဂတော အမောစေတ္ဝာ မနောဝ် သဟာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်ံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ ်၊ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ၊ မနော ဝိညာဏန္တိ ဇာနဝိညာဏံ-ဟူသော သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ၅ နှင့်အညီ ဒွါရ, အာရုံဝိညာဏ်တို့ကို ကောက်ယူလေ။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ပသာဒရုပ်သုခုမရုပ် စိတ်စေတသိက်နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟူသော ဓမ္မာရုံ အစစ် ၆-ပါး၊ မနောဒွါရ၌ထင်သော သြဠာရိကရုပ် ၁၂-ပါး၊ ကျိအလုံးစုံကို မနောဒွါရ၌ လည်းထင်၊ မနောဝိညာဏ်၏လည်း ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၍ ဓမ္မာရုံ၌ ကောက်ယူအပ်၏၊ ဝိပဿနာ၏ အာရုံ အာရာဓ်မူကား လောကီဘရား တို့ကိုသာလျှင် ကောက်ယူအပ်၏။ ပညတ်နှင့်လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို မယူအပ်။

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မဇံ အာယတန ဒ္ဓါရဝသေန ပါကဋံ ဟောတိ။ ပ ။ မနောဒ္ဓါရေ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကာယ ဘာဝ ဒသကဝသေန စေဝ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ စတုပဉ္စာသ မေဒ-ဟု မိန့်ဆိုအပ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ (ဒုတိယအုပ် ၂၅၉) နှင့်အညီ ဟဒယဝတ္ထု၊ကိုလည်း မနောဒ္ဓါရ၌ သွင်းယူရ၏။

ထိုသိသောခဏ၌ သိသောသဘောကို သိတယ်ဟု မမှတ်ဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သိသောခဏ၌ ရှိသော နှလုံးစိတ်, နှလုံးရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောအာရုံ သိသောစိတ်, တွေ့သောဖဿ, ခံစားသော ဝေဒနာဟူသော ကျိတရား ၆-ပါးတို့ကို မှန်ကန်စွာမသိ၊ မသိလျှင် မသိရသော ၎င်းတရားတို့၌ အနုသယကိန်း၏၊ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် သိပြီး ကြုံပြီးသည်မှ နောက်ကာလတို့၌ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝီတိက္ကမကိလေသာ စသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော် (သုတ်မဟာဝါ ၂၄၆) ၌—

မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ တေတ္ထသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ မေ့မှာ၊ မနောဝိညာဏံ၊ မနောသမ္ဖဿော၊ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ တေတ္ထသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ-ဟု ဟောတော်မူပေ၏။

ကျိသိသိသောခဏ၌ သိတယ်ဟု မမှတ်မိသည်မှ အစပြု၍ အကြောင်းညီညွတ်ပါက ဝီတိက္ကမ ကိလေသာနှင့် အကုသိုလ်

http://www.dhammadownload.com

ကံ ကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုးအထိ ဖြစ်ပုံး၍ အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိသောခဏတည်းဟူသော တံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးဟို့ မဝင်နိုင်စေရန် သိသောသဘောကို သိသောခဏတိုင်း ခဏတိုင်း သိတယ် သို့တယ်ဟု မှတ်ရာ၏။

ထိုသို့ သိသောခဏ၌ သိတယ်ဟု ရှုမှတ်သောဗုဒ္ဓိလ်မှာ သိသောခဏ၌ရှိသော ၆-ပါးသော တရားတို့တွင် ထင်ရှားသော တရားတခုခုကို ပဓာနပြု၍ သိသဖြင့် ထိုသိဆဲခဏ၌ရှိသော တပြိုင်နက်ဖြစ်ပျက်ကြသော တရားအားလုံးကို သိခြင်းကိစ္စပြီး၏။

ထို ၆-ပါးတို့တွင် နှလုံးစိတ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် သဘောအာရုံတို့၏ ထင်ရာဟူ၍ မှန်ကန်စွာ သိ၏။

နှလုံးရုပ်ကို သိသည်ရှိသော် သိမှု စိတ် ကူးကြံစည်မှုစဉ်းစားဆင်ခြင်မှုတို့၏ တည်ရာသဘောဟူ၍ငင်း ၁၊ သိမှုအမျိုးမျိုးတို့ကို ဆောင်တတ်သည်ဟူ၍ငင်း ၂၊ ငင်းသိမှုတို့ကို ထမ်းဆောင်သော အခြင်းအရာရှိသည်ဟူ၍ငင်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်၏။

လောကီ ရုပ်နာမ် ပရမတ်အာရုံကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ထိုရုပ် ထိုနာမ်တို့၏ သဘာဝလက္ခဏာ, ရသ, ပစ္စုပဋ္ဌာန်းအားဖြင့် သိမြင်၏။

http://www.dhammadownload.com

ကြံသိသော မနောဝိညာဉ်ကို ပဓာနပြု၍ သိသည်ရှိသော် ကြံသောသဘော တွေးသောသဘော စဉ်းစားဆင်ခြင်သော သဘော သိသောသဘောဟူ၍၎င်း ၁၊ သဘောအာရုံကို အာရုံပြုကာမျှဟူ၍၎င်း ၂၊ သဘောအာရုံဆီသို့ ရှေးရှုနေသည်ဟူ၍၎င်း ၃၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်လေ၏။

ဖဿ ဝေဒနာတို့ကို သိပုံမှာ မြင်ဆဲခဏ၌ ဆိုခဲ့ပြီးကို မှီ၍ သိလေ။

အထူးကား ရှင်လန်းဝင်းမြောက်သောအခါ ဝမ်းသာမှုဝေဒနာကို ပဓာနပြု၍ ဝမ်းမြောက်တယ် ဝမ်းသာတယ်ဟု မှတ်ရာ၏။ စိတ်နှလုံး မသာယာသောအခါ ဒုက္ခဝေဒနာကို ပဓာနပြု၍ ဝမ်းနဲတယ် စိတ်လေးတယ် စိတ်ပူတယ် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုနေကျအတိုင်းသာ မှတ်ရာ၏။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း သိ၏။ ဤသို့မှတ်၍ မှန်ကန်စွာသိမြင်အပ်သည်ကို ရည်၍ အဘိညေယျသုတ်၌-

မနော ဇာဘိညေယျော၊ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ၊ မနော ဝိညာဏံ အဘိညေယျံ၊ မနောသမ္ဖဿော အဘိညေယျော၊ ယမိဒံ မနောသမ္ဖဿ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အဘိညေယျံ၊ ဟူ ဟော တော်မူ၏။ (သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် ၂၅၈)

သမ္မသန ဥဒယဗ္ဗယ ဘင်္ဂဉာဏ်တို့သို့ ရောက်သောအခါ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း မှန်ကန်စွာ သိ၏၊

http://www.dhammadownload.com

ထိုသို့ မှန်ကန်စွာသိတိုင်း သိတိုင်း သိအပ်သော ထို့တရား ၆-ပါးတို့၌ အလွဲအမှားအားဖြင့် ထင်မှတ်သိမြင်တတ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အနုသယမကိန်းသည်ဖြစ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန်ဝီတိုက္ကမကိလေသာ စသည်တို့ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏။

ဤသို့ သိသောသဘောကို သိသောဓာတ်၌ သိတယ်ဟု သတိပညာဖြင့် မမေ့မလျော့ဘဲ ကောင်းစွာ မှတ်နေရုံမျှဖြင့် ထိုသိမှုနှင့်စပ်၍ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာကံတို့နှင့်တကွ ၎င်းတို့မှတဆင့် ဖြစ်ပွားလတံ့သော အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ငြိမ်း ကင်းပျောက်သွားနိုင်သည်ကို သိမြင်သဖြင့် ထိုကိလေသာဘေး, အပါယ်ဘေး, သံသရာဘေးတို့ကိုကြောက်ရွံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိသောဓာတ်တည်းဟူသောတံခါးပေါက်မှ ထိုဘေးအမျိုးမျိုးတို့ မဝင်လာနိုင်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်း ကင်းပျောက်စေရန် သိသောဓာတ်၊ ဓာတ်၊ သိတယ် သိတယ်ဟု မှတ်ရာ၏။

ဤသိသော ဓာတ်၌ သိတယ်ဟု မှတ်ရမည်ဟု ပြုခြင်းသည် အကျင့်းမျှကို ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ အကျယ်အားဖြင့် ဆိုသော် ဤသိမှုသည် အာရုံအားဖြင့်လည်း အလွန်များ၏။ ဝိညာဏ်အားဖြင့်လည်း အလွန်များ၏။ သိပုံ အခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း အလွန်များ၏။ ထို့ကြောင့် ထင်သောအာရုံအား လျော်စွာဂင်း၊ သိတတ်သော ဝိညာဏ်အား လျော်စွာဂင်း၊ သိပုံအခြင်းအရာအားလျော်စွာဂင်း မှတ်ရာ၏။ မှတ်ပုံအကျယ်ကို အမြွက်မျှ ပြဦးအံ့။

http://www.dhammadownload.com

သွားသောအခါ လှုပ်ရှား ဝါယောလွန်ကဲ့သော ရုပ်အပေါင်းသည် မနောဒ္ဒါရုဉ် ထင်၏၊ ထို့ကြောင့် သွားလိုသောစိတ်ကို သွားချင်တယ်ဟု မှတ်၊ သွားရပ်ကိုသွားတယ် ဟူ၍သော်၎င်း၊ ဘယ်လှမ်းတယ် ညာလှမ်းတယ် ဟူ၍သော်၎င်း၊ ကြွတယ် လှမ်းတယ် ချတယ် ဟူ၍သော်၎င်း မှတ်။ (သွားလိုသောစိတ် လှုပ်ရှား ဝါယောတို့ကို ပဓာနပြု၍ တပြိုင်နက် ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အားလုံးကို သိ၏။)

ထို့အတူ ရပ်သောအခါ ထိုင်သောအခါ အိပ်သောအခါ တို့ဥ့်းရပ်လို ထိုင်လို အိပ်လိုသော စိတ်ကို ရပ်ချင်တယ် ထိုင်ချင်တယ် အိပ်ချင်တယ်ဟု မှတ်၊ ထောက်ကန် တောင့်တင်းသည့် ဝါယောလွန်ကဲသော ရုပ်ကို ရပ်တယ် ထိုင်တယ် အိပ်တယ် ဟု မှတ်။

(ရပ်လို ထိုင်လို အိပ်လိုသောစိတ် ထောက်ကန် ဝါယောတို့ကို ပဓာနပြု၍ တပြိုင်နက်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ် အားလုံးတို့ကို သိ၏။)

ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်၌ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတ် ပဇာနာတိ- စသည်ကို ဟောတော်မူ၏။

ကွေး, ဆန့်, ကိုင်, တွန်း, ဆဲ့, ယိမ်း, ကုန်း, ကော့, ငုံ့, မော့စောင်းငဲ့, စသည်ကို ပြုလိုသောစိတ်ကို ကွေးချင်တယ်, ဆန့်ချင်တယ်, ကိုင်ချင်တယ်, တွန်းချင်တယ်, ဆဲ့ချင်တယ်, ယိမ်းချင်တယ်, ကုန်းချင်တယ်, ကော့ချင်တယ်, ငုံ့ချင်တယ်, မော့ချင်တယ်, စောင်းငဲ့ချင်တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်။ ဝါယောလွန်ကဲ

http://www.dhammadownload.com

သော ကွေးရုပ်စသည်တို့ကို ကွေးတယ်, ဆန့်တယ်, ကိုင်တယ်, တွန်းတယ်, ဆဲ့တယ်, ယိမ်းတယ်, ကုန်းတယ်, ကော့တယ်, ငုံ့တယ်, မော့တယ်, စောင်းငဲ့တယ် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြော ဆိုနေကျအတိုင်း မှတ်ရာ၏။

(ကွေးလိုသော စိတ်စသည်နှင့် ကွေးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော လှုပ်ရှားဝါယော စသည်တို့ကို ပဓာနပြု၍ ထိုဒုခိုက်အတန့်၌ တပြိုင်နက် ဖြစ်ပျက်သော ရုပ်နာမ်အားလုံးကို သိ၏၊ သိခြင်းကိစ္စပြီး၏ဟု ဆိုလိုသည်။)

ထို့ကြောင့် အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္မဇာနကာရီဟောတိ စသော သမ္မဇညပဒကို ဟောတော်မူ၏။

မျက်ရည် နှာရည် ယိုထွက်သောအခါ ချွေးထွက်သော အခါ စသည်တို့၌ ယိုစီးသော အာပေါ ဓာတ်သည် မနောဒ္ဓါရ၌ ထင်၏၊ ထိုယိုစီးသော သဘောကို ယိုးစီးတယ် ယိုထွက်တယ် ဟုမှတ်။

စိုထိုင်းသော မျက်နှာစသည်တို့ကို စမ်းသပ် မိသောအခါ မနောဒ္ဓါရ၌ စိုထိုင်းသော ဖွဲ့စည်းသော အာပေါဓာတ်ထင်၏၊ ၎င်းကို စိုထိုင်းတယ် ဖွဲ့စည်းတယ် ဟုမှတ်။

ယောကျ်ား မိန်းမတို့၏ စိတ်မာန်ဖြင့် ရယ်ခြင်း ပြုံးခြင်း ကြုံစည်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုမိသောအခါ ရယ်တယ် ပြုံးတယ် ကြုံစည်တယ် စသည်ဖြင့်မှတ်၊ ထိုသို့မှတ်သဖြင့် ဘာဝရုပ်နှင့် တကွ ထိုအမူအရာ ရုပ်နာမ်တို့ကို သိ၏။

http://www.dhammadownload.com

လိုချင်တောင့်တခြင်း, စိတ်ဆိုးခြင်း, ဝန်တိုခြင်း, မနာလိုခြင်း, ပျံ့လွင့်ခြင်း, တည်ခြင်း, နှစ်သက်အားရခြင်း, ကြည်ညိုခြင်း, သတိရခြင်း, မေ့ခြင်း, ရှက်ခြင်း, ကြောက်ခြင်း, ချစ်ခြင်း သနားခြင်း, မုန်းခြင်း, ရွံခြင်း, စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်သောအခါ မနောဒွါရ၌ ထင်လာသော ထိုနာမ်တရားကို ပြောဆိုနေကျ အတိုင်း မြန်မာတင်္ဂာပညတ်ဖြင့် လိုချင်တယ်, တောင့်တတယ်, စိတ်ဆိုးတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်လေ။ (ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောနာမ်တရား တခုခုကို ပဓာနပြု၍ တပြိုင်နက် ဖြစ်သော တရားအားလုံးကို သိ၏။)

ဤသို့ ၆-ပါးသော ခဏတို့၌ ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော ဒွါရ, အာရုံ, ဝိညာဏ်, ဖဿ, ဝေဒနာတို့ကို လက္ခဏာ, ရသ, ပစ္စုပဋ္ဌာန်, ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဥဒယ, ဝယအားဖြင့်၎င်း၊ အနိစ္စ အစရိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၎င်း ထင်အောင် သိမြင်အောင် မလစ်လပ်စေရဘဲ တမှတ်နှင့်တမှတ် ဆက်စပ်စေလျက် ရှုမှတ်၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနုသယ ကိန်းခွင့်မရသည်ဖြစ်၍ ပရိယုဋ္ဌာန် စသည်ကင်းလျက် ကိလေသာနှင့် မရောမယှက်ဘဲ မြင်ရုံမျှ ကြားရုံမျှ နံရုံမျှ စားရုံမျှ ထိရုံမျှ သိရုံမျှသာ တည်လေ၏။

ထိုသို့ အနုသယ ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာတို့နှင့် မရောမယှက်ဘဲ သက်သက် မြင်ရုံမျှ စသည်၌ တည်လျက် သခ်ါရ ပေက္ခာဥာဏ် အထိ အစဉ်အတိုင်းတက်၍ မဂ်ဥာဏ် ဖိုလ်ဥာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာဥာဏ်သို့ ဖြောင့်မှန်စွာ ရောက်လေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထို့ကြောင့် ဥဒါန်းပါဠိတော် ၌-

တသ္မာ တိဟ တေ ဗာဟိယ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သုတေ သုတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ မုတေ မုတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ဗာဟိယ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ ယတော ခေါ တေ ဗာဟိယ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သုတေ သုတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ မုတေ မုတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တတော တွံ ဗာဟိယ န တေန။ ယတော တွံ ဗာဟိယ န တေန၊ တတော တွံ ဗာဟိယ န တတ္ထ။ ယတော တွံ ဗာဟိယ န တတ္ထ၊ တတော တွံ ဗာဟိယ နေဝိဓ, ဟုရံ, န ဥဘယမန္တရေန။ ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿ - ဟူ၍ ဟောတော် မူပေ၏။

(သဋ္ဌာယတနသံယုတ် မာလုက္ယပုတ္တသုတ် ၂၉၅) ဠီလည်း နည်းတူပင် ဟောတော်မူ၏။

ဗာဟိယ၊ ချက်ခြား ဗာဟိယ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်ကတရား ကျင့်လို၍ တရားဟောရန် တောင်းပန် သောကြောင့်။ တေ၊ သင်သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရမည်။ ယထာ။ အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့် ကျင့်လျှင်။ တေ၊ သင့်အား။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်သည်၌။ ဒိဋ္ဌမတ္တံ၊ မြင်ရုံမျှသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သုတေ၊ ကြားသည်၌။ သုတမတ္တံ၊ ကြားရုံမျှသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ မုတေ၊ နံ စား တွေ့ထိသော အားဖြင့် ရောက်သည်၌။ မုတမတ္တံ၊ ရောက်ရုံမျှသည်။ ဝါ၊ နံရုံ

http://www.dhammadownload.com

မျှ စားရုံမျှ ထိရုံမျှသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဝိညာဏော၊ သိသည်၌။ ဝိညာတမတ္တံ၊ သိရုံမျှသည်။ ဘဝိဿာတိ၊ ဖြစ်လတ့်။ ဗာဟိယ၊ ချစ်သား ဗာဟိယ။ ဧတော၊ သင်သည်။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤ ဆိုခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာ ဖြင့်သာလျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရ မည်။ ဗာဟိယ၊ ချစ်သား ဗာဟိယ၊ ဧတော၊ သင်အား။ ဝါ။ သင်၏စိတ်၌။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ မြင်သည်၌ မြင်ရုံမျှဖြစ်လတ့်။ သုတေ သုတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ ကြားသည်၌ ကြားရုံမျှ ဖြစ်လတံ့။ မုတေ မုတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ ရောက်သည်၌ ရောက်ရုံမျှ ဖြစ်လတံ့။ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သိသည်၌ သိရုံမျှဖြစ်လတံ့။ တတော၊ ထိုသို့မြင်ရုံမျှ ကြားရုံမျှ နံရုံမျှ စားရုံမျှ ထိရုံမျှ သိရုံမျှ ဖြစ်သောအခါ၌။ (မြင်သော် ကြားသော်လဲ လောဘ ဒေါသ ဖြစ်ခွင့်မရှိဘဲ မြင်ရုံ ကြားရုံမျှသာ, ဟူလို) ဗာဟိယ၊ ချစ်သားဗာဟိယ။ တံ့၊ သင်သည်။ တေန၊ ထိုမြင်မှုစသည်နှင့်စပ်သော ကိုလေသာနှင့် တက္ခဏ။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတံ့။ (မြင်မှုစသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အနုသယ ပရိယုဋ္ဌာန် မဖြစ်တော့ပြီ ဟူလို) ယတော တံ့ ဗာဟိယ နု တေန၊ ဗာဟိယ အကြင် အခါ၌ သင်သည် ထိုမြင်မှုစသည်နှင့်စပ်သော ကိုလေသာနှင့် တက္ခဏမဖြစ်။ ဟတော တံ့ ဗာဟိယ နု တတ္ထ၊ ဗာဟိယ ထိုအခါ၌သင်သည် ထိုမြင်မှုစသည်၌ မြင်တာ ငါပဲ, ငါ၏ဥစ္စာပဲ, ငါ၏ ကိုယ်ပဲ စသည်ဖြင့် ကိုလေသာဖြင့် မတည်လတံ့။ ယတော တံ့ ဗာဟိယ နု တတ္ထ၊ ဗာဟိယ အကြင်အခါ၌ သင်သည် ထိုမြင်မှုစသည်၌ ကိုလေသာဖြင့်စဲလမ်း၍မတည်။ဗာဟိယ၊ချစ်သား

http://www.dhammadownload.com

ဗာဟိယ။ ဘတော၊ မြင်မှုစသည်၌စဲ့လမ်း၍ မတည်သော ထိုအခါ၌။ တုံ၊ သင်သည်၊ ဣမ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိတော့သည်သာလျှင်ဟည်း။ ဟုရုံ၊ တပါးသော နောင်တမလွန်လောက၌။ နု အတ္ထိ၊ မရှိတော့သည်သာလျှင်။ ဉာဟယ မန္တိရေန၊ ဤလောက တပါးသော လောကအားဖြင့် လောကနှစ်ပါးလုံး၌။ နု အတ္ထိ၊ မရှိတော့သည်သာလျှင်တည်း။ သေဝ၊ သေဝ၊ ကိလေသာဖြင့် စဲ့လမ်းအပ်သော သင်မရှိခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တော၊ အဆုံးအပြီး နိဗ္ဗာန်ကြီးပေတည်း။

ဤသုတ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် အကျယ်ကို သိလိုလျှင် ဥဒါန်း ပဋိတော် အဋ္ဌကထာ သဋ္ဌာယတနသံယုတ် အဋ္ဌကထာ(၂၀) နှင့် ဝိဘင်း အနုဋီကာ (၁၀၂)တို့၌ ကြည့်ရှုလေ။

အရှင်ဗာဟိယသည် ဤသုတ်ကို ကြားနာရုံမျှဖြင့် ခိပ္ပါဘိညာတေဒဂ်ရ ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူ၏။

ဘာဝေတဗ္ဗာ ပနိစ္စေဝံ၊ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ။
ပဋိပတ္တိ ရသဿာဒံ၊ ပတ္ထယန္တေန သာသနေ။

ဤကျမ်းသည်ကား ဝိပဿနာ လမ်းညွှန်ဟူသော အမည်အားလျော်စွာ ဝိပဿနာလမ်းမှန်ကို ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ညွှန်ကြားရုံမျှသာ ဖြစ်၍ ဤကျမ်းကို ကြည့်ရှုရုံမျှဖြင့် ဝိသေသဉာဏ်အမြင်ရှိသူတို့မှ တပါး တခြားသော သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆရာသမားမရှိဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ရောက်အောင်ဖြောင့်မှန်စွာ မကျင့်နိုင်ပေရာ၊ ဤကြောင့် ကျမ်းဂန်နှင့်

http://www.dhammadownload.com

အညီ ဝိပဿနာဥာဏ်,မဂ်ဥာဏ်,ဖိုလ်ဥာဏ်,ပစ္စဝေက္ခဏာ ဥာဏ် တို့နှင့်တကွ ဖလသမာပတ် ဝင်စားပုံအထိ မယွင်းမမှားရအောင် နေရာတကျ ညွှန်ပြနိုင်ပါသည်ဟု ဝန်ခံနိုင်သော ၊ ဆရာသမား ထံ၌ နည်းခံ၍ အားထုတ်ကြပါလေ သူတော်ကောင်းတွေတို့။

ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စုပ္ပန်ကို မရှေးဦးစွာ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်အပ်ကြောင်း

နှင့်

ဝိပဿနာက အာရမ္မဏာ နုသယကိုပယ်ကြောင်း

ကို

အထောက်အထားပြုရန် သာဓက

ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ

ပါဋ္ဌသင်္ဂဟ

http://www.dhammadownload.com

ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ပါဠိသဒ်ဟ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အတီတံ နာနုဿ ဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကခေ် အနာဂတံ။
ယဒတီတံ ပဟီနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယံ ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဒါ မနုဗြူဟယေ။
ဥပရိပဏ္ဏာသပါဋိတော် နံပါတ် (၂၂၆)
ဧနတ္တိပါဋိတော်နံပါတ် (၁၂၈)

အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ပဟီနံ၊ ပျောက်ခဲ့ ချုပ်ခဲ့ပြီ။ (ပဟီနံ နိရုဒ္ဓံ အတ္ထမတံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်အညီ အနက်ပေးသည်) တသ္မာ၊

http://www.dhammadownload.com

ထိုသို့ပျောက်ခဲ့ပြီး ချုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ အတိတ်၊ အတိတ် ခန္ဓာငါးပါးကို။ နအန္ဒာဂမေယျ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် အစဉ်မလိုက်ရာ။ အနာဂတ္တ၊ အနာဂတ် ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေး မဖြစ်သေး။ (အပ္ပတ္တံ အဇာတံ အနိဗ္ဗတ္တံ အဋ္ဌကထာဖွင့်) တသ္မာ၊ ထိုသို့ မဖြစ်သေးသောကြောင့်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာငါးပါးကို။ နပဋိကခေ်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မမြော်လင့် မတောင့်တရာ။

ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဓမ္မ၌၊ ခန္ဓာငါးပါး တရားကို လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဖြစ်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ ယံ ဝိပဿတိ၊ ၇-ပါးသော အနုပဿနာတို့ဖြင့် အကြင်ရှုမှတ်၏။ (တတ္ထ တတ္ထာတိ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ ဓမ္မံ ယတ္ထ ယတ္ထဝ သော ဥပ္ပန္နော၊ တတ္ထ တတ္ထဝ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ သတ္တဟိ အနုပဿနာဟိ ဝိပဿတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဖွင့်နှင့်အညီပင်) အာသံဟိရံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မဆွဲငင်အပ်သော။ ဝါ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ မဆွဲငင်နိုင်အောင်။ အာသံကုပ္ပံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့် မပျက်စီးသော။ ဝါမပျက်စီးအောင်။ တံ ဝိပဿနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို ရှုမှတ်သော ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဝိဒွါ၊ ပညာရှိသည်။ အနုပြူဟယေ၊ ပွားစေရာ၏

ဤဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၌ ခဏပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့ကို ဝိပဿနာရှု၍ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ယူရ၏၊ ထိုအဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကိုလည်း ဝိပဿနာ၏အာရုံမှာ တဘဝလုံးကို မယူရ၊ တဘဝအတွင်း၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော အစိတ်အပိုင်း

http://www.dhammadownload.com

အဒ္ဓါငယ်ကိုသာ ယူရ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် တတ္ထ တတ္ထ ဟူသော အာဓာရဝိသေသနကို ဟောတော်မူပေ၏။ ဆိုပုဒ်ဒဋ္ဌိ၏ အဋ္ဌင် အဋ္ဌကဆာစကားဖြင့်လည်း ဖြစ်ခိုက် ပြင်ခိုက် ,အဒ္ဓါပဋိပဿနာ ငယ်ကို ယူရကြောင်းထင်ရှား၏။ ၎င်း အဋ္ဌကဆာ၏ အနက်မှာ-

တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဟူသည်ကား၊ ပဋိပဿနာ ဓမ္မံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားကိုလည်း။ (ဝိပဿတိနှင့်ပေါ်) ယဉ်ဆ ယဇ္ဈ၀၊ အကြင် အကြင်ခဏ၌သာလျှင်။ သော၊ ထိုပဋိပဿနာဘရားသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ တတ္ထေ၀၊ ထိုထိုဖြစ်ခဲ့ခဏ၌သာလျှင်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ သတ္တဟိ အနုပဿနာဟိ၊ ၇-ပါးသော အနုပဿနာတို့ဖြင့်။ ဝိပဿတိ၊ ရှုမှတ်၏။

• ဤသို့သော အရာ၌ တဘ၀လုံးကို အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဟု မယူရဘဲ ဇော၀ါရဖြင့် ပိုင်းခြား မှတ်ယူသင့်ကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ (ဒုတိယအုပ် ၆၃) ၌။

အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ ပန ဇ၀နဝါရေန ဒီဃပေတာဒီဟိ သံယုတ္တာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဋ္ဌု ဝုတ္တံ-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အနက်ကား-

အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကို။ ဇ၀နဝါရေန၊ ဇော၀ါရဖြင့်။ ဒီဃပေတာဒီ၊ ပြအပ်၏။ ဤတိ၊ ကျိသို့။ သံယုတ္တာအဋ္ဌကထာယံ၊ သံယုတ္တအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုသံယုတ်အဋ္ဌကထာစကားသည်။ သုဋ္ဌု ဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားပါပေတည်း။

http://www.dhammadownload.com

အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ံ ဇဝနဝါရေန ဒီပေတာပ္ပံ၊ နာ သက လေနာ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါနာတိ အင်ပ္ပါယော။ ၎င်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် မဟာဋီကာ (ဒုတိယအုပ် ၆၆)

အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ံ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကို။ ဇဝနဝါရေန၊ ဇောဝါရဖြင့်။ ဒီပေတာပ္ပံ၊ ပြအပ်၏။ သကလေန ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါနာ၊ ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကြီး တခုလုံးဖြင့်။ နာ ဒီပေတာပ္ပံ၊ မပြအပ်။ ၎င်းတို၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သဘောတ် အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ အလိုတော်တည်း။

ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက် အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်တရားကို ဝိပဿနာ ရှုမှတ်အပ်ကြောင်း စကားတရပ်ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာ ဉဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏံ။

ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန်ံ၊ တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဉဒယော၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော၊ အနုပဿနာ ဉာဏံ။

ဇာတာ ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဇာတာ သညာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တဿာ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဉဒယော။

ဇာတာ သင်္ခါရာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တေသံ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဉဒယော။

ဇာတံ ဝိညာဏံ ပစ္စုပ္ပန်ံ၊ တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဉဒယော၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော၊ အနုပဿနာ ဉာဏံ။

ဇာတံ စက္ခု။ သောတံ၊ ဃာနံ၊ ဇိဝှါ၊ ကာယော၊ မနော။

http://www.dhammadownload.com

ဇာတာ ရူပါ၊ သဒ္ဒါ၊ ဂန္ဓာ၊ ရသာ၊ ပေါဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မ္ဗော ပစ္စုပ္ပန္နာ တေသံ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော။

ဇာတံ စက္ခုဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ။

ဇာတော စက္ခုသမ္ဖဿော မနောသမ္ဖဿော-ဤသို့ စသည်များစွာလာ၏၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် (၅၂)။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယအုပ် ၂၆၅) ၌လည်း အဖွင့်နှင့်တကွ ရှိ၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဝိပရိဏာမာ နုပဿနေ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသည်ကို ရှုရာ၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနေ ဥာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်မည်၏။

ဇာတံ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ရုပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဥဒယော၊ ဥဒယမည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ပျက်စီးခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဝယော၊ ဝယမည်၏။ အနုပဿနာ၊ ဖြစ်သည် ပျက်သည်ဟု ရှုမြင်ခြင်းသည်။ ဥာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်မည်၏။ (နောက်နောက်ပါဠိများ အပြည့်အစုံဖော်၍ အနက်ပေးရန် မခက်ပြီ။)

ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌လာသော ပစ္စုပ္ပန်မှာ ခဏိကပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ (ဒုတိယအုပ် ၄၁၉)၌-

ပစ္စုပ္ပန္နရူပံ နာမ ဇာတံ ခဏတ္တယပရိယာပန္နန္တိ အတ္ထော၊ တံ ပန အာဒိတော ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟန္တိ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဝိပဿနာ ဘိနိဝေသော ကာတဗ္ဗော-ဟုဖွင့်ပြတော်မူ၏။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စုပ္ပန္နရူပံ နာမ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်သည်ကား။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ဆဲရုပ်တည်း။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နံ၊ ခဏငယ်သုံးပါးဥ အတွင်းဝင်သော ရုပ်တည်း။ ကွတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ တံ ပန၊ တိုဝေဖ်ိက ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုကား။ အာဒိတော၊ အစဦး။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟံ၊ သိမ်းဆည်း ရွှမ့တ်နှိုင်ခဲ၏။ ကွတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဒိမှ်၊ အစဦး (ဘည့်ပုဒ်) သန္တတိပစ္စုပ္ပန္န ဝသေန၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ ဘိနိဝေသော၊ ရွှမ့တ်နှလုံး သွင်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

ယံ ပန နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ဝိပရိဏာမလက္ခဏာနိ ပဿန္တော ခန္ဓာန ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿတိ၊ ဣဒမဿ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယ ဒဿနံ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယအုပ် ၂၆၇)

နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ဝိပရိဏာမ လက္ခဏာနိ ပဿန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာတို့ကို ရွှမ့တ်လျက်။ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို။ ယံ ပဿတိ၊ အကြင်ရွှမြင်၏။ ကွဒံ၊ ဤရွှမြင်ခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယ ဒဿနံ၊ ခဏအားဖြင့် အဖြစ်အပျက်ကို မြင်ခြင်းမည်၏။

ယသ္မာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဘင်္ဂက္ခဏေယေဝ စ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ တသ္မာ တာနိ ပဿန္တော ခဏတော ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယေ ပဿတိ နာမ။ ၎င်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏အဖွင့် မဟာဋီကာ(ဒုတိယအုပ် ၎၂၃)

http://www.dhammadownload.com

ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝိပရိဏာမ လက္ခဏဥ၊ ပျက်ခြင်း လက္ခဏာသည်လည်း။ ဘင်္ဂက္ခယေဝ၊ ပျက်ဆဲ ခဏ၌သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။တာနိ၊ထိုဖြစ်ဆဲခဏ၌သာရှိသော ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာနှင့် ပျက်ဆဲခဏ၌သာရှိသော ပျက်ခြင်းလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောသူသည်။ခဏတော၊ ခဏအားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယေ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏အဖြစ် အပျက်တို့ကို။ ပဿတိ နာမ၊ ရှုမြင်သည် မည်၏။

ပဌမဉ္ဒိ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ဒိသ္ဝာ အထ အတီတာ နာဂတေ နယံ နေတိ။ ၎င်းဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ (ဒုတိယအုပ် ၄၂၃)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ရှုမြင်ပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ် အနာဂတ်တရား၌။ နယံ၊ နည်းကို။ ဝါ၊ အသိဉာဏ်ကို။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။

ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဋိတော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ စကားတို့ဖြင့်ပစ္စုပ္ပန် တရားကိုသာ ရှေးဦးရှုမှတ်၍ ကောင်းစွာထင်မြင်ပါမှ အတိတ် အနာဂတ်တို့ကို အနုယ ဝိနိစ္ဆယဉာဏ်ဖြင့် ရှုမှတ်ဆုံးဖြတ်ရကြောင်းမှာ အလွန်ပင်ထင်ရှား၏။ မည်သူမျှ မပယ်ရှားနိုင်၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်တရား၏ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမှတ်ရသည်မှာ

http://www.dhammadownload.com

လည်း တကယ်ဖြစ်ဆဲခဏ တကယ်ပျက်ဆဲခဏ တို့၌ရှိသော ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့ကိုသိမြင်ပါမှ ခဏအားဖြင့်ရှုမှတ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ကိစ္စ ပြီးကြောင်း အလွန်ထင်ရှားပေ၏။

သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ အစရှိသော ကာယာနုပဿနာပိုင်း၌ ၎င်း-

သုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ--အစရှိသော ဝေဒနာနုပဿနာ ပိုင်း၌၎င်း-

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒံ အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒောတိ ပဇာနာတိ- အစရှိသော ဓမ္မာနုပဿနာပိုင်း၌ ၎င်း ပစ္စုပ္ပန်ကာလဟော ပစ္စည်း ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဟောတော်မူသော ကြောင့် ပါဠိတော် တိုက်ရိုက်အားဖြင့်ပင် ပစ္စုပ္ပန်ကို ရှုမှတ်ရကြောင်း ထင်ရှား၏။ စိတ္တာ နုပဿနာ၌ကား ပါဠိတော်၌ မထင်ရှား၍ အဋ္ဌကထာ၌ ဤသို့ဖွင့်၏။ယသ္မိံ ယသ္မိံ ခဏေ ယံ ယံ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ (တသ္မိံ တသ္မိံ ခ ဏေ) တံတံ သလ္လက္ခေန္တော အတ္တနော ဝါ စိတ္တေ ပရဿ ဝါ စိတ္တေ ကာလေန ဝါ အတ္တနော ကာလေန ဝါ ပရဿ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ (၃၆၇)

အကြင် အကြင်ခဏ၌ အကြင်အကြင် စိတ်ဖြစ်၏၊ ထိုထို ခဏ၌ ထိုထိုစိတ်ကို မှတ်လျက် မိမိ၏စိတ်၌ ဖြစ်စေ, သူတပါး၏စိတ်၌ ဖြစ်စေ, ရုံခါ မိမိ၏စိတ်၌ ရုံခါသူတပါး၏ စိတ်၌ ဖြစ်စေ စိတ်ဟု ရှုရ၏ နေ၏။ (မြန်မာပြန်) သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိ

http://www.dhammadownload.com

တော်နှင့် ဤအဌကထာ စကားဖြင်လည်း ပစ္စုပ္ပန်ကို စရှိ ရှုမှတ်ရကြောင်း ထင်ရှား၏။

အာရမ္မဏပ္ပဋိသခ်ါ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဥာဏံ။

ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသခ်ါ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ။

ဝေဒနာ ရမ္မဏတာ။ပ။သညာရမ္မဏတာ၊ သခ်ါရာရမ္မဏတာ ဝိညာဏာရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံအာရမ္မဏံ ပဋိသခ်ါ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ။

စက္ခာရမ္မဏတာ၊ ရူပါရမ္မဏတာ၊ စက္ခုဝိညာဏာရမ္မဏတာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿာ ရမ္မဏတာ။ ပ ။မနာရမ္မဏတာ၊ ဓမ္မာရမ္မဏတာ၊ မနောဝိညာဏာရမ္မဏတာ၊ မနောသမ္ဖဿာရမ္မဏတာ၊ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသခ်ါတဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ။ ဤသို့စသည် များစွာလာ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် (၅၅) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယအုပ် ၂၇၇) ၌လည်း အဖွင့်နှင့်တကွ ရှိ၏။

အာရမ္မဏပ္ပဋိသခ်ါ၊ အာရုံကို ကုန်သည် ပျက်သည်ဟု သိမြင်ပြီး၍။ (ယံကိဉ္စိအာရမ္မဏံ ပဋိသခ်ါယ ဇာနိတ္ဝာ၊ ခယတော ဝယတော ဒိသ္ဝာတိ အတ္ထော၊ ၎င်းပုဒ်၏အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အရ ဖေါ်၍ အနက်ပေးသည်။) ဘင်္ဂါနုပဿနေ၊ ကုန်သည် ပျက်သည်ဟု သိမြင်သော ဥာဏ်၏ အပျက်ကို တဖန်ရှုမြင်ရာ၌။

http://www.dhammadownload.com

ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိပဿနေဉာဏံ၊ ဘင်္ဂဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။ (တဿအာဂရမ္မဏံ ခယတော ဝယတော ဗဟိသမ်္ဘဒါယ ဥပပဇ္ဇဿ ဉာဏဿ ဘင်္ဂ• အနုပဿနေ ယာ ပညာ၊ ဣဒံ• ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ။ ၎င်းပုဒ်တို့၏ အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။ မျဉ်းသားထားသော ၂- ပုဒ်ကိုဆက်စပ်၍ အနက်ပေးလေ။)

ရူပါရမ္မတာ စိတ္တံ၊ ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။ ဝါ၊ ရုပ်ကိုအာရုံပြုသော စိတ်သည်။ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ (ရူပါရမ္မဏံ စိတ္တံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၎င်းဝါကျ၏ အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်) တံအာရမ္မဏံ၊ ထိုရုပ်အာရုံကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ကုန်သည် ပျက်သည်ဟု သိမြင်ပြီး၍ (ပဋိသင်္ခါယ ဇာနိတ္ဝာ၊ ခယတော ဝယတော ဒိသွာတိ အတ္ထော၊ ၎င်း၏အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။) တဿစိတ္တဿ၊ ကုန်သည် ပျက်သည်ဟု သိမြင်သော ဆို ဝိပဿနာစိတ်၏။ ဘင်္ဂံ၊ အပျက်ကို။ အနုပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ (ယေန စိတ္တေန တံ ရူပါရမ္မဏံ ခယတော ဒိဋ္ဌံ၊ **တဿ စိတ္တဿ** အပရေန စိတ္တေန **ဘင်္ဂံ** အနုပဿတိတိ အတ္ထော။ ၎င်း၏ အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒုတိယစာအုပ်။ ၂၇၈)

နောက်ပါဠိမျှားကို အပြည့်အစုံဖေါ် အနက်ပေးလေ။

ရူပဿ ဘင်္ဂံ ဒိသွာ ပုန ဘင်္ဂါရမ္မဏဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂဒဿနတ္ထံ အနုဒ္ဓရ ဓမ္မေ အာဝဇ္ဇနသမတ္ထတာ။ ။ ဤသည်ကား အာဝဇ္ဇနဝီထိဥပ္ပတ္တိ ဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၏အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ စကားတည်း။ (ဒုတိယအုပ် ၂၈၀)

http://www.dhammadownload.com

ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဘင်္ဂံ၊ အပျက်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီးရှိ။ ဘင်္ဂါ ရမ္မဏဿ စိတ္တဿ၊ ရုပ်၏ အပျက်ကို အာရုံပြုသောစိတ်၏။ ပုန ဘင်္ဂဒဿနတ္ထံ၊ အပျက်ကို တဖန်ရှုမြင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အနန္တရ မေဝ၊ ရုပ်၏ အပျက်ကိုမြင်သော ရှေဝိပဿနာဝီထိ၏ အခြားမဲ့ ၌သာလျှင်။ (ဤအရာ၌ တဝီထိအတွင်း၌ ပါဝင်သော ရေးရှေး ဇောကို နောက်နောက်ဇောက အာရုံပြုခိုး ထုံးစံမရှိသော ကြောင့်ငှင်း၊ ဘဝင်မခြားဘဲ နောက်ဝီထိ ဆက်လက်၍ကျခိုး ထုံးစံမရှိသောကြောင့်ငှင်း၊ ဘဝင်မှ အနန္တရပဋ္ဌည်းကို မရဘဲ အာဝဇ္ဇန်းမဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ငှင်း ရှေနောက်ဝိပဿနာဝီထိ နှစ်ရပ်တို့၏အကြား၌ တခြားတပါးကို အာရုံပြုသော ဝီထိတပါး မခြားသည်ကိုသာ အခြားမဲ့ဟုဆိုကြောင်း ခိုင်မြဲဌာ မှတ်ယူအပ် ၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်၏အပျက်ကို မြင်သော ရှေဝိပဿနာဝီထိ၏ ဟူသော အနန္တရ၏ သမ္မန်ကို ဖေါ်၍ အနက်ပေးသည်။) အာ ဝဇ္ဇနသမတ္တတာ၊ "ရှေးဝိပဿနာစိတ်၏ကို ဘင်ကို" နှလုံးသွင်း ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အပြစ်သည်။ အာဝဇ္ဇနာဗလံ၊ ဘင်္ဂ ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒ္ဒါရဝဇ္ဇန်းအား အစွမ်းမည်၏။ (ဤအာဝဇ္ဇနာဗလံ- ဟူသော နောက်ဆုံးပုဒ် ကို အနက်အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်စေခြင်းငှါ သံဏ္ဌာတဗ္ဗပါဠိတော် ရင်းမှ ယူ၍ အနက်စပ် ပြလိုက်သည်။)

ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာစကား ဘို့ဖြင့် ဝိပဿနာဆိုသည်မှာ စိတ္တုပ္ပါဒ်တိုင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်တိုင်းကို အသီးအသီးတကြိမ်တကြိမ်စီ လိုက်၍ရှုမှတ်ရသည်လည်းမဟုတ်။

http://www.dhammadownload.com

စိတ္တုပ္ပါဒ် တခုအတွင်း၌ ပါဝင်သော များစွာသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အသီးအသီး တကြိမ်တကြိမ်စီ ခွဲခြမ်း၍ ရှုမှတ်နေရသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ စင်စစ် အမှန်အားဖြင့်သော်ကား တဝီထိလုံးကို သိမ်းကြုံး၍ ရှုမှတ်ရလေသည်။ ထိုတဝီထိ အတွင်း၌ ပါဝင်သော သမ္ပယုတ်တရား တို့တွင်လည်း ထင်ရှားရာ စိတ်ကို ဖြစ်စေ, ဖဿစသော စေတသိက် တခုခုကိုဖြစ်စေ မဓာနပြု၍ ရှုမှတ် သိမြင်ပါက အားလုံးသော သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို ရှုမှတ် သိမြင်ခြင်း ကိစ္စပြီးလေ၏။ ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်သည် အလွန်ထင်ရှား ပေ၏။

သော ဝေံ ဝိရတ္တော ယထာ ဒိဋ္ဌံ သခ်ါရဂတံ၊ တထာ အဒိဋ္ဌမ္ပိ အနွမ္ပဉာဏ ဝသေန နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ၊ နိရောဓတောဝ မနသိကရောတိ၊ နိရောဓ မေဝဿ ပဿတိ၊ နော သမုဒယန္တိ အတ္ထော။

ဤသည်ကား ဘင်္ဂဉာဏ်၌ နိရောဓာ နုပဿနာကိုပြသော နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ-ဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါမင် ပါဋိတော်၏အဖွင့် ဝိသုဒ္ဓိမင်ပေတည်း။

(ဒုတိယအုပ် ၂၇၉)

ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဘင်္ဂါနုပဿနာဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ တပ်မက်ကင်းသော။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ ယခုလက်ငင်းမြင်အပ်ပြီးသော။ သခ်ါရဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန် သခ်ါရတရားအပေါင်းကို။ နိရောဓေတိ ယထာ၊ ချုပ်သည်ကို နှလုံး

http://www.dhammadownload.com

သွင်းသကဲ့သို့။ (ယထာ ဒိဋ္ဌံ သမ္မာတိ ဥပဋ္ဌိတံ, သန်ဂြိုဟ်တံ နိဗ္ဗာနမေတိ နိဗ္ဗာနံ မနသိကရောတိ။ မဟာဋီကာအဋ္ဌင့်။ သမ္မာတိ၊ ယာဒုပစ္ဆုပ္ပန်ဒ္ဒိ။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော ဟု ဇပး) တဘာ၊ ထို့အတူ။ အဒိဋ္ဌမ်ိ၊ မမြင်အပ်သောအတိတ် အနာဂတ်ကိုလည်း။ အန္ဒယဉာဏာဝသေန၊ အနုယဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ ခေတိ။ ချုပ်သည်ကို နှလုံးသွင်း၏။ (အဒိဋ္ဌမ်ိ အတီတာနာဂတံ အန္ဒယဉာဏဝသေန ယထာ ဣဒံ ဘရဟိ ပေံ ဣတဓမ္မိတိ ဥနုမိနန္ဒာ နိဗ္ဗာနံ ခေတိ မနသိကတဿပိ နိဗ္ဗာနံ မနသိကရောတိ။ မဟာဋီကာအဋ္ဌင့်။ ။အဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်အပ်သော။ အတီတာနာဂတမ်ိ၊ အတိတ်အနာဂတ်ကိုလည်း။ အန္ဒယဉာဏဝသေန၊ အနုယဉာဏ်၏ ဩဝမ်းအားဖြင့်။ ဓာတရဟိ၊ ယခုအခါဋ္ဌိ၊ ဣဒံ၊ ဤသို့ပြုတိ ဟုတရောသည်။ နိဗ္ဗာတိ၊ ငြိမ်းသည်ကို။ သမ္မာတိ၊ ချုပ်သကဲ့သို့။ ပေံ၊ ဤအတူ။ ဣတဓမ္မိတိ၊ ဤသို့ပြုတိ ဟုတရောသည်လည်း။ နိဗ္ဗာတိဿိ၊ ချုပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အနုမိနန္ဒာ၊ နှလုံးသွင်း၏။ မနသိကတဿပိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သော အတိတ် အနာဂတ်၏လည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဋီကာအနက်) နော သမ္မဒေတိ၊ ပြစ်သည်ကို နှလုံးမသွင်း။ နိဗ္ဗာနဓတော၀ မနသိရောတိ၊ ချုပ်သည်ဟုသာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ အာဿ၊ ထိုအတိတ် အနာဂတ်တရား၏။ နိဗ္ဗာနဓမ၀၊ ချုပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ သမ္မဒယံ၊ ပြစ်ခြင်းကို။ နော ပဿတိ၊ မရှု။ ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်သော၊ ဣတ္ထဘာ၊ ဤကဲ့ပါဠိတော်၏ အနက်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

အာရမ္မကအန္ဒယေန၊ ဥဘော ဧကဝဝတ္ထုနာ။
နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ၊ ဝယလက္ခဏာ ဝိပဿနာ။
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် (၅၆)

အာရမ္မကအန္ဒယေန၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော အာရုံသို့ အစဉ်လျောက်သဖြင့်။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုးသောအာရုံတို့ကို။ ဧကဝဝတ္ထုနာ၊ တခုတည်းသော ပျက်ခြင်းသဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားနိုင်ခြင်းငှင်း။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်း၌။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း, ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းခြင်းငှင်း။ သော၊ ဤအင်္ဂါ ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာသည်။ ဝယလက္ခဏာ ဝိပဿနာ၊ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာကို ရှုမြင်သော ဘင်္ဂဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။

ဤဂါထာ၌လာသော အာရုံ ၂-မျိုး ပိုင်းခြားပုံကို မဟာဋီကာ(ဒုတိယအုပ် ၄၄၃) ၌ -

ဥဘောတိ ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌဘာဝေန ဒွေပိ အာရမ္မဏာနိ။ ဧကဝဝတ္ထုနာတိ ခဏဘင်္ဂံရတာယ သမာနာတိ ဝဝတ္ထာပနာ-ဟု ဖွင့်ဆို၏။

ဥဘောတိ၊ ဥဘောဟူသည်ကား။ ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌဘာဝေန၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ဒိဋ္ဌအာရုံ, မျက်မှောက်မမြင်အပ်သော အဒိဋ္ဌအာရုံတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွေပိ၊ ၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ အာရုံတို့ကို။ ဧကဝဝတ္ထုနာတိ၊ ဧကဝဝတ္ထုနာ ဟူသည်ကား။ ခဏဘင်္ဂံရတာယ၊ ခဏဘင်

http://www.dhammadownload.com

ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ၀၇၊ ခဏချင်းပျက်မှုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမာနာတိ၊ တူကြကုန်၏ဟူ၍။ ၀၀တ္ထာပနာ၊ ပိုင်းခြားနိုင်ခြင်တည်း။

အာရမ္မဏအန္ဒယေန ဥဘော ဧကဝဝတ္ထနာတိ ပစ္စက္ခဘော ဒိဋ္ဌဿ အာရမ္မဏဿ အန္ဒယေန အနုဂမနေန ယထာ ဣဒံ၊ တထာ အတီတေပိ သခ်ါရဂတံ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ အနာဂတေပိ ဘိဇ္ဇိဿတီတိ ဧဝံ ဥဘိန္နံ ဧကသဘာဝေနေဝ ဝဝတ္ထာပနန္တိ အတ္ထော။ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ ပေါရာဏေဟိ-

သံဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓ ဒဿနော၊
တဒန္ဒယံ နေတိ အတီတနာဂတေ။
သဗ္ဗေပိ သခ်ါရဂဘာ ပလောကိနော၊
ဥဿာဝဗိန္ဓူ သုရိယေဝ ဥဂ္ဂတေတိ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ (ဒုတိယအုပ် ၂၈၀)

အာရမ္မဏအန္ဒယေန ဥဘော ဧကဝဝတ္ထနာတိ၊ အာရမ္မဏအန္ဒယေန ဥဘော ဧကဝဝတ္ထနာ ဟူသည်ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဿ၊ မြင်အပ်သော။ အာရမ္မဏဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံသို့။ အန္ဒယေန အနုဂမနေန၊ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဣဒံ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ဤပစ္စုပ္ပန်သခ်ါရတရားသည်။ ဘိဇ္ဇတိ ယထာ၊ ပျက်သကဲ့သို့။ အတီတေပိ၊ အတိတ်ကာလဋ္ဌလည်း။ သခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်းသည်။ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ ပျက်ခဲ့ပြီ။ အနာဂတေပိ၊ အနာဂတ်ကာလဋ္ဌလည်း။ သခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်းသည်။ ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ ပျက်လတံ့။

http://www.dhammadownload.com

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဘိန္နံ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန် အာရုံ့, မျက်မှောက်မမြင်အပ်သော အတိတ် အနာဂတ်အာရုံ အားဖြင့် ၂-ပါးသော အာရုံတို့ကို။ ကေသဘာဝေ နေဝ၊ တခုတည်းသော ပျက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝဝတ္ထာ ပနံ၊ ပိုင်းခြားနိုင်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ပါဠိ တော်၏ အနက်တည်း။ စ- သစ္စံ၊ ငါအဋ္ဌကထာဆရာ၏ ရှေ့ စကားမှန်၏။ ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာကြီးတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇမာနမို့ ။ပ။ ဥဂ္ဂဟေတိ၊ သံဝိဇ္ဇမာနမို့ ။ပ။ ဥဂ္ဂဟေ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ ပုတ္တမို့၊ မိန့်ဆိုတော် မူအပ်ခဲ့ သည်သာတည်း။

(၎င်း ပေါရာဏ သာဓကဂါထာ၏အနက်ကား)

သံဝိဇ္ဇမာနမို့၊ ထင်ရှားရှိခဲ့ပစ္စုပ္ပန် သန်ဂါရတရားဌ္ဌ။ ဝါ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သန်ဂါရတရားဌ္ဌ။ (သံ ဝိဇ္ဇမာနမို့တိ ပစ္စက္ခတော ဥပလဗ္ဘမာနေ ပစ္စုပ္ပန္နေ။ မဟာဋီကာ အဖွင့်)ဝိသုဒ္ဓဒဿနော၊ စင်ကြယ်သော ဘင်္ဂဉာဏ်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်(ဝိသုဒ္ဓဘင်္ဂဒဿနောတိအတ္ထော၊မဟာဋီကာအဖွင့်) တဒန္ဒယံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သန်ဂါရတရား၏ အပျက်ကို မြင်သောဉာဏ် သို့ အစဉ်လိုက်သော ဉာဏ်ကို။ အတီတ နာဂတော၊ အတိတ် အနာဂတ် သန်ဂါရတရားအပေါင်းဌ္ဌ။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။ (**တဿ** ပစ္စုပ္ပန္န သန်ဂါရဘင် ဒဿိနော **ဉာဏဿ** အန္ဒယံ အနုဂတဘူတံ ဉာဏံ ပဝတ္တေတိ။ မဟာဋီကာ (ဒုတိ

http://www.dhammadownload.com

ယအုပ် ၄၄၃) နှင့်အညီ ဖော်၍ အနက်ပေးသည်) ကဆံ နေတိ၊ အဘယ်သို့ ဆောင်သနံည်း ဖြစ်စေသနည်းဟူမူကား သုရိ ယေ၊ နေသည်။ ဥဂ္ဂတေ၊ ထွက်လတ်သော်။ ဥဿာဝဗိန္ဒူ၊ နှင်း ပေါက်တို့သည်။ ပလောကိနော၊ ဣဝ၊ ပျောက်ပျက် ကုန်သ ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် အလုံးစုံ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရဂတာ၊ သခ်ါရတရား တို့သည်။ ပလောကိနော၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ နေတိ၊ ဤ သို့ဆောင်၏။

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဘင်္ဂဉာဏ်ဆိုင်ရာ ပဋိသမ္ဘိဒါမင် ပါဠိ ဇော်, ဝိသုဒ္ဓိမင် အဋ္ဌကထာ, မဟာဋီကာ စကားတို့ဖြင့်လည်း ပစ္စုပ္ပန်တရားကို ရှေးဦးစွာ ရှုမှတ်၍ ဝိပဿနာဉာဏ် သန့်ရှင်းစင် ကြယ်သော အခါသို့ရောက်မှ အတိတ် အနာဂတ်တို့ကို အနှယ ဝိနိစ္ဆယ ဉာဏ်ဖြင့်သာ ရှုမြင် ဆုံးဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်မှာ တိုက်ရိုက် စကားများဖြစ်၍ အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏။

သော ဧဝံ ပစ္စယသော နာမရူပဿ ပဝတ္တိံ ဒိသ္ဒာ ယထာ ဣဒံ ဧတရဟိ ဧဝံ အတီတေပိ အဒ္ဓါနေ ပစ္စယတော ပဝတ္တိတ္ထ၊ အနာဂတေပိ ပစ္စယတော ပဝတ္တိဿတီတိ သမနုပဿတိ။ (ဝိသုဒ္ဓိမင် ဒုကိယအုပ် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အပွင့် ၂၃၄)

သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နည်း ဖြင့်။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပဿ၊ နာမ် ရုပ်၏။ ဧတရဟိ၊ ယဝုပစ္စုပ္ပန်၌။ (ပဝတ္တိံ ဒိသ္ဒာတိ ဧတရဟိ-ဟူ သောမဟာဋီကာ အပွင့်နှင့်အညီ ထည့်သည်။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်း

http://www.dhammadownload.com

ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဣဒံ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ဤ ပစ္စုပ္ပန်သန်ဒါရတရားသည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် နာမ်ရုပ်အတူ။ အတီတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အတိတ်ကာလ၌လည်း။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်လေပြီ။ အနာဂတေပိ၊ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။

ဤစကားဖြင့်လည်း ပစ္စုပ္ပန်ကို ရှေးဦးစွာရှု၍ ကောင်းစွာသိမြင်ပါမှ အတိတ် အနာဂတ်ကို ရှုမြင် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်ကို ပြ၏။နောက်ပြီးတော့-

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂဉာဏ် ဆိုင်ရာ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ,ဋီကာ စကားတို့ဖြင့်လည်း ထို့အတူပင် ပစ္စုပ္ပန်ကို ရှုမှတ်၍ ကောင်းစွာသိမြင်ပြီးမှ အတိတ်အနာဂတ်၌ အနုမာနအားဖြင့် အနှယ ဝိနိစ္ဆယဉာဏ်ဖြစ်သည်ကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့်ရှေးပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် နောက်ဥဒယဗ္ဗယ ဘင်္ဂဉာဏ်တို့၏ အလယ်၌ဖြစ်သော သမ္မသနဉာဏ်၌လည်း ရှုမှတ်အပ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရား၌ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ အခြင်းအရာများ တစိတ်တပိုင်း ထင်မြင်လာသောအခါ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ရှုမှတ်အပ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးမှ အတိတ် အနာဂတ် တရားတို့ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်သည်ဟု ယူသင့် ယူထိုက်၏။ သုံးသပ်ပုံ အခြင်းအရာများမှာ အလွန်များသဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုး အားလျော်စွာ များစွာသောသုံးသပ်ပုံ, သမ္မသနဉာဏ် ဖြစ်ပုံတို့ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကျယ်ဝန်းစွာ ပြဆိုထားပေ၏။ ထို့ကြောင့်—

http://www.dhammadownload.com

ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝဏ္ဏပေတိ၊ ကေံ သမ္မသနံ- အစရှိသော သမ္မသနဉာဏ်ဆိုင်ရာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဋိတော် (၅၁)၌-

အတိတ်ပြီးမှ အနာဂတ်၊ အနာဂတ်ဖြီးမှ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ပြီးမှ အဇ္ဈတ္တ၊ အဇ္ဈတ္တပြီးမှ ဗဟိဒ္ဓ- စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်မှာ သုတ်အဘိဓမ္မာ များစွာသော ပါဋိတော်တို့၌ ဟောနေကျဖြစ်သော ဟောရိုးဟောစဉ် ဒေသနာက္ကမ - ဒေသနာနည်းမျှသာတည်း။ ပဋိပတ်ကျင့်ရာ၌ ဤအစဉ်အတိုင်း ကျက်မှတ်၍ ကျင့်ရမည်ဟု ပြအပ်သော ပဋိပတ္တိက္ကမ-ကျင့်စဉ် နည်းမဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ထိုအစဉ်အတိုင်း ကျင့်ရမည် ဆိုပါက အပြစ်တင်ဘွယ် များစွာရှိ၏။

အနည်းငယ် ထုတ်ပြအံ့။ ထင်ရှား ရှိဆဲဖြစ်၍ သဘာဝလက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်အားဖြင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ သိနိုင်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်နာမ်ကို မရှုမမှတ် နှလုံးမသွင်းပါဘဲ ထင်ရှားမရှိတော့သည်မရှိသေးသည်ဖြစ်၍ တကယ် အစစ်အမှန်ဖြစ်သော လက္ခဏာရသစသည် မပေါ်လွင် မထင်ရှားသော အတိတ် အနာဂတ်ရုပ်နာမ်တို့ကို စ၍ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်သဖြင့် (ဤအရာ၌ အတိတ်အနာဂတ် မထင်ရှားဆိုသည်မှာ ဘဝဟောင်းက ဖြစ်ခဲ့သောရုပ်နာမ်ကို ထားဘိဦး။ မနေ့ကဖြစ်ခဲ့သော ရုပ်နာမ်ကို

http://www.dhammadownload.com

ယနေ့ စဉ်းစားလျှင်ဖြင့်စေ၊ နံနက်ကဖြစ်ခဲ့သော ရုပ်နာမ်ကို နေ့လည်,ညနေ၌ စဉ်းစားလျှင်ဖြစ်စေ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် အတိုင်း သဘာဝလက္ခဏာ ရသ စသည်မှာ မထင်ရှား သည်သာ။ ထို့အတူနောက်နောက် ဘဝကိုထားဘိဦး၊ ပဋိသန္ဓေခြေလှမ်း အတွင်း၌တည်စဉ် ဒုတိယ, တတိယ, ခြေလှမ်းအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်မည့် ရုပ်နာမ်ကို စဉ်းစားကြည့်လျှင် တကယ်ဖြစ်ပေါ်မည့် အတိုင်း သဘာဝ လက္ခဏာ စသည်မှာ မထင်ရှား သည်သာ၊ ဤသို့ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော လက္ခဏာ ရသစသည်အား ဖြင့် မထင်ရှား သည်ကို ရည်၍ ဆိုသည်) လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို မဆိုထားဘိ၊ သဘာဝ လက္ခဏာကိုပင် မှုန်ကနုစ်စာ မသိနိုင်ရာ၊ တကယ် စင်စစ်ဖြစ်ပေါ်သော ၎င်းပရမတ် သဘာဝကို မသိပါက ဥပါဒ်ဌိ, ဘင်ဟူသော သန်္ဓတလက္ခဏာ မထင်ရာ၊ ဖြစ်ဆဲ တည်ဆဲ ပျက်ဆဲခဏ၌ရှိသော သန်္ဓတလက္ခဏာ အစစ်အမှန်ကို မသိပါက သန္ဓတိဃနမျှပင် မကဲ့သဖြင့် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာ အစစ်အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ကန်မသိရာ၊ ထို လက္ခဏာ ရေးသုံးပါးကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်မသိပါက သုတမယ စိန္တာမယမျှသာဖြစ်၍ ဘာဝနာမယ သမ္မသနဉာဏ်အစစ်အမှန် သည် ကန် မဖြစ်ပေါ်နိုင်တော့သည်သာဟု ခိုင်မြဲစွာ မှတ်ယူကုန်ရာသည်။

(ထိုမှတပါး ပစ္စုပ္ပန်ကို ဝိပဿနာ စ၍ ရှုမှတ်အပ်ကြောင်း ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ မျှားစွာရှိသေး၏၊ ဤမျှပင် ထင်ရှားလှပြီဟု သဘောရ၏။)

http://www.dhammadownload.com

ဝိပဿနာဖြင့် ကိလေသာကို ပယ်ရာ၌ သာဓကပါဠိများ

ဝိပဿနာ ဟိ တဒင်္ဂသေန သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ပဌမအုပ် ၂၀၂)

ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ တဒင်္ဂသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော ထိုထို ဉာဏ်တည်းဟူသော အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (တဒင်္ဂပဟာနပုဒ်၏ အဖွင့်၌ပြအပ်သော တေန တေန ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန ဉာဏေန ပဋိပက္ခ ဝသေနေဝ တဿ တဿ ပဟာတဗ္ဗမ္မဿ ပဟာနံ၊ ဣဒံ တဒင်္ဂပဟာနံနာမ- ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒုတိယအုပ် ၃၃၅။ဉာဏ်နာတိ ဉာဏသင်္ခါတေန ကာရဏေန- ဟု ထပ်၍ဖွင့်သော မဟာဋီကာ ဒုတိယအုပ် ၅၀၉- တို့နှင့် အညီတည်း။) ဝါ၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ သဒ္ဓိံ၊ ဝိပါက်

http://www.dhammadownload.com

ခန္ဓာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ အဘိသခ်ါရတို့နှင့်တကွ။ ကိလေ-သေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပရိစ္စဇတိ၊ ပယ်စွန့်၏။

တဒင်္ဂဝသေနာတိ ဧတ္ထ အနိစ္စာနုပဿနာ တာဝ ဟဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန နိစ္စသညံ ပရိစ္စဇတိ။ ပရိစ္စဇန္တီ စ "တထာ အပ ဝတ္တိယံ ယေ နိစ္စန္တိ ဂဟဏဝသေန ကိလေသာ, တံမူလကာ အဘိ သခ်ါရာ, တဒုဘယမူလကာ စ ဝိပါကက္ခန္ဓာ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ" တေ သဗ္ဗေပိ အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန ပရိစ္စဇတိ၊ တထာ ဒုက္ခာနုပဿနာဒယော။ တေနာဟ ဝိပဿနာ ဟိ။ ပ။ ကိလေ သေ ပရိစ္စဇတီတိ။ ၎င်းဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ (ပဌမအုပ် ၃၄.၅)

တဒင်္ဂဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ တဒင်္ဂဝသေန ဟူသော ပါဌ်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာသည်။ တဒင်္ဂပ္ပဟာန ဝသေန၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္စသ ညံ၊ နိစ္စသညာကို။ ပရိစ္စဇတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ (နိစ္စသညာကို ပယ်ကာမျှဖြင့် ကိလေသာ, အဘိသခ်ါရ, ခန္ဓာတို့ကို အဘယ်သို့ ပယ်နိုင်ပါသနည်း- ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ ပရိစ္စဇန္တီ စ- စသည်ကို ဆက်၍ မိန့်သည်) စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿ နာသည်။ ပရိစ္စဇန္တီ၊ နိစ္စသညာကို ပယ်သည်ရှိသော်။ (နောက် ပရိစ္စဇတိ ပုဒ်မှာစပ်လေ) တထာ အပ္ပဝတ္တိယံ၊ ထိုအနိစ္စဟု ရှုမြင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဝိပဿနာဥာဏ် မဖြစ်ခဲ့လတ် သော် (ဤပုဒ်ကို ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ-၌ စပ်) နိစ္စန္တိ ဂဟဏဝသေန၊ မြဲ ၏ဟု မှတ်ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယေ ကိလေသာ စ၊ အ ကြင်ကိလေသာ တို့သည်၎င်း။ တံမူလကာ၊ ထိုကိလေသာလျှင်

http://www.dhammadownload.com

အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ ယေ အဘိသခ်ါရာ စ ၊ အကြင်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ အဘိသခ်ါရတို့သည်ငုင်း။ တဒုဘယမူလကာ၊ ထိုကိလေသာ, အဘိသခ်ါရ ၂-ပါးလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ ယေ ဝိပါကက္ခန္ဓာ စ၊ အကြင်ဝိပါက်ခန္ဓာ တို့သည်ငုင်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ်ျု၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၏။ တေသဗ္ဗေပိ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်နိုင်ဖြစ်ထိုက်သော ထိုအလုံးစုံသော ကိလေသာ အဘိသခ်ါရ, ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္တိကရဏ ဝသေန၊ မဖြစ်အောင် ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္စဇတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဒယော ဒုက္ခာနုပဿနာစသည်တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအနိစ္စာ နုပဿနာ အကူပစ်တည်း။ တေန ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာဟိ ။ ပ ။ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိတိ၊ ဝိပဿနာ ဟိ ။ ပ ။ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ အဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူ၏။

ဤအဌကထာ ဋီကာစကားတို့ဖြင့် ဝိပဿနာသည် ဒါနသီလစသော သာမည ကာမကုသိုလ်တို့ကဲ့သို့ ပရိယုဋ္ဌာန် ဝိတိက္ကမကိလေသာတို့ကိုသာ ပယ်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတရား၌ အနိစ္စစသောအခြင်းအရာအားဖြင့် မရှုမြင်မိပါက နောင်ပြန်၍ စဉ်းစားသောအခါ၌ ဖြစ်ထိုက်သော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္ဒ, အာရမ္မဏာနုသယ ကိလေသာတို့ကိုငုင်း၊ ငုင်းမှဆက်လက်၍ ဖြစ်ပွားလတံ့သော ကံ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကိုငုင်း ပယ်၏၊ တဒင်ပဟာန်ချင်းအမည်တူသော်လည်း သာမည ကာမကုသိုလ်ကံတို့၏ ပယ်ပုံနှင့်

http://www.dhammadownload.com

မတူဘဲ ထူးခြားသော တဒင်္ပဟာန် ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားပေ၏။

ယံ ပနေတံ ဘူမိလဒ္ဓါ ရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ အဝိက္ခမ္ဘိတ အသမူဟတသခ်ါတံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ တံ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ ဝိနာသယမာနံ ယသ္မာ တံ တံ လောကိယ လောကုတ္တရဥာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ပဟာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယအုပ် ၃၃၀)

ဘူမိလဒ္ဓါ ရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ အဝိက္ခမ္ဘိတ အသမူဟတသခ်ါတံ၊ ဘူမိလဒ္ဓ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ အဝိက္ခမ္ဘိတ အသမူဟတ ဟုဆိုအပ်သော။ ယံ ဧတံ ဥပ္ပန္နံ၊ အကြင်ဥပ္ပန္နမည်သော ကိလေသာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ဥပ္ပန္နမည်သော ထို ၄-မျိုးသော အနုသယ ကိလေသာ၏။ တံ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ၊ ထိုထို ဥပ္ပန္နဏ်အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ထိုထို ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိနာသယမာနံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ (တံတံဥပ္ပန္နဘာဝံ ဝိနာသယမာနန္တိ အနုပ္ပတ္တိ ဓမ္မတာပါဒနေန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ ဝိနာသေန္တံ။ မဟာဋီကာအဖွင့်။ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေသော အားဖြင့် ဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးလျက်ဟု အနက်ဖေါ်လေ။) တံ တံ လောကိယ လောကုတ္တရဥာဏံ၊ ထိုထိုလောကီ ဝိပဿနာဥာဏ် လောကုတ္တရာမဂ်ဥာဏ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ၄-မျိုးသော ဥပ္ပန္နအနုသယ ကိလေသာသည်လည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ဝိပဿနာမဂ်တို့

http://www.dhammadownload.com

ဖြင့် ပယ်အပ်ပယ်တိုက်သော မဟာဘဗ္ဗ ကိလေသာမည်သည်။ ဟောတို၊ ဖြစ်၏။

"လောကုတ္တရာမဂ်သာလျှင် အနုသယကို ပယ်နိုင်၏၊ လောကီ ဝိပဿနာသည် အနုသယကို မပယ်နိုင်" ဟု ထင်မြင်သော အပ္ပဿုတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤအဌကထာပါဌ်၌ လောကိယ-လောကုတ္တရဥာဏ်-ဟု လောကီကိုထည့်သွင်းလျက် မိန့်ဆိုထားသည်ကို အပြစ်သော်လည်းတင်ကုန်ရာ၏၊ ပြင်ဖျက်သော်လည်း ပြင်ဖျက်မိကုန်ရာ၏။ ထိုအပ္ပဿုတတို့၏ အပြစ်တင် ပြင်ဖျက်မိခြင်းများမှ လွတ်ကင်းစေခြင်းငှါ ၎င်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်မဟာဋီကာ(ဒုတိယအုပ် ၅၀၃)၌—

• ပဌမံ လောကိယဥာဏေန ယထာဗလံ ပဟီနမေဝ လောကုတ္တရဥာဏံ ပဇဟတီတိ လောကိယဂ္ဂဟဏံ ကတံ-ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ လောကိယဥာဏေန ၊လောကီဝိပဿနာဥာဏ်သည်။ ယထာဗလံ၊ အားစွမ်းရှိသမျှ။ ပဟီနမေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကို သာလျှင်။ လောကုတ္တရဥာဏံ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဥာဏ်သည်။ပဇဟတိ၊ပယ်၏။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။ လောကိယဂ္ဂဟဏံ၊ လောကိယပုဒ်ကို ထည့်သွင်း၍ ဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ အဌကထာဆရာပြုတော်မူအပ်၏။

ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ဝိပဿနာယ အပရိညာတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပါဒတော ပဘုတိ တေသု ဝဋ္ဌမူလံ ကိလေသဇာတံ အနုသေတိ၊ တံ

http://www.dhammadownload.com

အပ္ပဟီနဋ္ဌေန ဘူမိလဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယ အုပ် ၃၂၉)

ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင် ဘဝ အကြင်အကြင်သန္တာန်၌။ ဝိပဿနာယ အပရိညာတာ၊ဝိပဿနာ ဥာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ပရိညာတာနံ အဘူမိဘာဝတော အပရိညာတာတိ ဝုတ္တံ၊ မဟာဋီကာ။ ဝိပဿနာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ခန္ဓာတို့သည် ကိလေသာ၏ကိန်းရာဘုံ မဟုတ်သောကြောင့်ဝင်း၊ ဤအရာ၌ ကိလေသာ၏ ကိန်းရာဘုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကိုသာ ပြလိုသောကြောင့်ဝင်း အပရိညာတာဟူသော ဝိသေသနပုဒ်းကို ထည့်၍ဆိုသည်ဟူ၏။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဘဝ ထိုထိုသန္တာန်၌။ ဥပ္ပါဒတော ပဘုတိ၊ထိုခန္ဓာတို့၏ဖြစ်သောကာလမှစ၍။ (တေသံ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ။ မဟာဋီကာဖွင့်) တေသု အပရိညာတခန္ဓေသု၊ ဝိပဿနာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သော ထိုခန္ဓာတို့၌။ ဝဋ္ဌမူလံ ကိလေသဇာတံ၊ ဝဋ်မြစ်ဖြစ်သော ကိလေသာအပေါင်းသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်းဝပ်၏။တံ၊ ထိုကိန်း ဝပ်သော အနုသယကိလေသာအပေါင်းသည်။ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ မပယ်အပ်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီး သော ဖြစ်ရာဘုံရှိသော ဘူမိလဒ္ဓ ကိလေသာမည်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

စက္ခာဒီနံ ပန အာပါထဂတေ အာရမ္မဏေ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ ကိလေသဇာတံ အာရမ္မဏဿ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာဝေ

http://www.dhammadownload.com

အပရဘာဂေ ကေန္တေန ဥပ္ပတ္တိတော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယအုပ် ၃၃၀)

စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုဒ္ဓါရ စသည်တို့အား။ အာပါထဂတေ အာရမ္မဏေ၊ ထင်သောအာရုံ၌။ ကိလေသဇာတံ၊ ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရှေးအဖို့ ထင်စဉ် ကာလ၌ မဖြစ်သေးသော်လည်း။ အာရမ္မဏာသ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ဝေ၊ အာရုံကို ယူအပ်ပြီးသောကြောင့်သာလျှင်။ အပရဘာဂေ ကေန္တေန ဥပ္ပတ္တိတော၊ နောက်အဖို့ ပြန်၍ ဆင်ခြင်သော ကာလ၌ စင်စစ်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်။ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ၊ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နကိလေသာမည်၏။ (အာရုံကိုယူပြီးဖြစ်၍ မဖြစ်သေးဘဲပင် ဖြစ်သည် မည်သော ကိလေသာဟူလို) ဣတိ ဝုစ္စတိ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်၏။

သမထဝိပဿနာနံ အညတရဝသေန အဝိက္ခမ္ဘိတံ ကိလေသဇာတံ စိတ္တသန္တတိံ အနာရုဋ္ဌမ္ပိ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရ-ကဿ ဟေတုနော အဘာဝါ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ နာမ၊ သမထဝိပဿနာဝသေန ပန ဝိက္ခမ္ဘိတမ္ပိ အရိယမဂ္ဂေန အသမူဟတတ္တာ ဥပ္ပတ္တိမ္မေတံ အနတိတတာယ အသမူ-ဟတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယအုပ် ၃၃၀)

သမထဝိပဿနာနံ၊ သမထဝိပဿနာတို့တွင်။ အညတရဝ-သေန၊ တပါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတံ ကိလေသဇာတံ၊ မခွါအပ်သော ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ စိတ္တသန္တတိံ အနာရုဋ္ဌမ္ပိ၊ စိတ်အစဉ်သို့ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်အားဖြင့် မတက်သေး

http://www.dhammadownload.com

သော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ ဟေတုနော အဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ် နိုင်သော အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန်နာမ၊ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန်ကိလေသာမည်၏။ (သမထ ဝိပဿနာတို့ပြင့် မခွါအပ်သေးသည်ဖြစ်၍ ဘယ်အခါန်မဆို ဖြစ်ခွင့် သာသောကြောင့် မဖြစ်သေးဘဲပင် ဖြစ်သည့် မည်သော သန္တာနာနုသယကိလေသာဟူလို) ပန၊ ထိုမှတပါး။ သမထ ဝိပဿနာဝသေန၊ သမထဝိပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတမ်ို၊ ခွါအပ်သော်လည်း။ အရိယမဂ္ဂေန အသမုဟတတ္တာ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မပယ်သတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အနုတီတဋ္ဌစပ်ယူ) ဥပ္ပဇ္ဇိဓမ္မတံ၊ ဖြစ်ခြင်း သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အနုတီတတာယ၊ မလွန်သေးသောကြောင့်။အသမုဟတုပ္ပန္နန္တိ၊ အသမုဟတုပ္ပန်ကိလေသာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဤသည်လည်း သန္တာနာနုသယပင်။ အထူးကား–အဝိက္ခမ္ဘိတ-မှာ သမထဝိပဿနာမရှိ၍ အလျင်းမခွါအပ်သောကြောင့် အခါန်မရွေးဖြစ်ထိုက်သော အနုသယပေတည်း။ဤအသမုဟတ-မှာ သမထဝိပဿနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်ခွါထားပါလျက် မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေး၍ အကြောင်းညီညွတ်ပါက ဖြစ်ခွင့်ရှိသော အနုသယပေတည်း။ ဤကားအထူး။

တိဝိဓမ္ပိ စေတံ အာရမ္မဏာဓိဂုဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတ၊ အသမုဟတုပ္ပန္နံ ဘူမိလဒ္ဓေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဒုတိယ အုပ် ၃၃၀)

http://www.dhammadownload.com

တိဝိဓမ္ပိ၊ ၃-ပါးလုံးလည်းဖြစ်သော။ တေံ အာရမ္မဏာ ဓိဂ္ဂဟိတာဝိကၡမ္ဘိတ အသမူဟတုပ္ပန္နံ၊ ဤအာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န အဝိကၡမ္ဘိတုပ္ပန္န အသမူဟတုပ္ပန္နသည်။ ဘူမိလဒ္ဓေနေဝ၊ ဘူမိလဒ္ဓဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့ရောက်၏။

ဤစကားဖြင့် ဘူမိလဒ္ဓအနုသယ တမျိုးတည်းကပင် အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ အဝိကၡမ္ဘိတ အသမူဟတ ဟု ၃-မျိုးပြားကြောင်းကိုလည်း ပြ၏။ ထို ၃-မျိုးတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န အနုသယသည် အာရမ္မဏာနုသယပင်တည်း။ ထိုအာရမ္မဏာနုသယကို ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ ဤသို့မိန့်၏။

ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဧတ္ထ သတ္တာနံ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ (ဝိဘင်း ပါဠိတော် ၃၅၃)

ဧတ္ထ သတ္တာနံ ရာဂါနုသယော အနုသေတိတို့ ဘေသို့ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ သတ္တာနံ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ (ဂင်းပါဠိတော်၏အဖွင့် သမ္မောဟဝိနောဒနီ ၄၄၁)

အာရမ္မဏ သန္တာနာနုသယနေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာရမ္မဏာနုသယနေန အနုသေတိ။ (ဂင်း သမ္မောအဋ္ဌကထာ၏အဖွင့် မူလဋီကာ ၂၁၃)

လောကေ၊ ပျက်တတ်သော သင်္ခါရလောကထဲ၌။ ယံ ပိယရူပံ၊ အကြင်ချစ်စရာကောင်းသော သဘောသည်။ ယံ သာတရူပံ၊ အကြင်သာယာစရာကောင်းသော သဘောသည်။

http://www.dhammadownload.com

အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤချစ်ဖွယ် သဘယာဖွယ်သဘောဌာ။ သတ္တာနံ၊ သံတ္တဝါတို့၏။ ရာဂါနုသယော၊ ရာဂအနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။

ဇတ္ထ သတ္တာနံ ရာဂါနုသယော အနုသေတိတိ၊ ဇတ္ထ သတ္တာနံ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ-ဟူသည်ကား။ တေသံ့ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ ဤဣဋ္ဌာရုံ၌။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ရာဂါနုသယော၊ ရာဂအနုသယသည်။ အပဟီနဋ္ဌေန။ ဝိပဿနာဉာဏ်မဂ်ဉာဏ်တို့က မပယ်အပ်သောသဘောအား ဖြင့်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။

အာရမ္မဏသန္တာနာနုသယနေသု၊အာရုံ၌ကိန်းခြင်း သန္တာန်၌ကိန်းခြင်းတို့တွင်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌။ အာရမ္မဏာနုသယနေန့၊ အာရုံ၌ကိန်းသည့်အလိုအား ဖြင့်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။

အာရမ္မဏသန္တာနာနုသယ နေသူတိ အာရမ္မဏာနုသယနံ သန္တာနာနုသယနန္တိ ဒ်ီသု အနုသယနေသု။ ယထာ ဟိ မဂ္ဂေန အသမုစ္ဆိန္နော ရာဂေါ ကာရဏလာဘေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟော ထာမဂတဋ္ဌေန သန္တာနေ အနုသေတိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေပိတိ တာသ အာရမ္မဏာနုသယနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (ဂဉ်းမူလဋီကာ ၏အဖွင့် အနုဋီကာ ၂၁၂)

အာရမ္မဏ-သန္တာနာနုသယ နေသူတိ၊ အာရမ္မဏသန္တာနာနုသယနေသု-ဟူသည်ကား။ အာရမ္မဏာနုသယနံ၊ အာရုံ၌

http://www.dhammadownload.com

ကိန်းခြင်းငှင်း။ သန္တာနာနုသယနံ၊ သန္တာန်၌ကိန်းခြင်းငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိသု အနုသယနေသု။ နှစ်ပါးသောကိန်းခြင်းတို့တွင်။ ဟိ၊ ထို့စကားကို ထင်စွာပြအံ့။ မဂ္ဂဉ အာသမုစ္ဆိန္နော၊ မဂ်က မပယ်ဖြတ်အပ်သေးသည်ဖြစ်၍။ ကာရဏလာဘော ဥပပဇ္ဇနာရဟော၊ အကြောင်းကိုရလတ်သော် ဖြစ်ခြင်းငှံ့ထိုက်သော။ ရာဂေါ၊ • ရာဂကို။ (ဝဲ့စွတိ ယထာ ၌စပ်) ထာမဂတဌေန၊ ဖြစ်စမ်းနိုင်ခြင်းရှိသည့် သဘောသတ္တိအားဖြင့်။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ အနုသေတိတိ၊ ကိန်း၏ဟူ၍။ ဝဲ့စွတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ (ဝိပဿနာမဂ္ဂဟိ အာသမုစ္ဆိန္နော၊ ဝိပဿနာနှင့်မဂ်တို့က အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်၊ ကာရဏလာဘေဉပပဇ္ဇနာရဟော၊ အကြောင်းကိုရလျှင်ဖြစ်ထိုက်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ထာမဂတဌေန၊ ဖြစ်နိုင်သည့်အားစွမ်းရှိသော သဘောသတ္တိအားဖြင့်။) ဣဋ္ဌာရမ္မဏေပိ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌လည်း။ အနုသေတိတိ၊ ကိန်းသည်ဟူ၍။ ဝဲ့စွတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဋ္ဌေ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရာဂ၏။ အာရမ္မဏာနုသယနံ၊ အာရုံ၌ကိန်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုမှတ်အပ်၏။

ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ထောက်ထား၍ ဝိပဿနာက ပယ်ခွါအပ်သော ကိလေသာ, မဂ်က ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဤသို့ ပိုင်းခြားရာ၏။ ဝိပဿနာ၏အာရုံ၌ မရှုမိပါက ဖြစ်ထိုက်သော အာရမ္မဏာဓိဂုဟိတုပ္ပန္န အာရမ္မဏာနုသယကို ဝိပဿနာက ပယ်၏။

http://www.dhammadownload.com

အဝိက္ခမ္ဘိတ်ပုပ္ပန္န သန္တာနာနုသယန္နင့် ကိန်းပြီးသော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတပုပ္ပန္န အာရမ္မဏာနုသယတို့ကို ဝိပဿနာက ခွါရုံသာ ခွါ၏။ မပယ်။

အသမုဟတပုပ္ပန္န မည်သော ဝိက္ခမ္ဘိတသန္တာနာနုသယန္နင့် မရှုမိသော အာရုံ၌ ကိန်းပြီးသော ဝိက္ခမ္ဘိတအာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတအာရမ္မဏာနုသယတို့ကို မဂ်က ပယ်၏။

သာဓကပါဠိသင်္ဂဟ ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

မူလအဖုံးပုံ

မော်လမြိုင်မြို့။

တောင်ရိုင်းကလေးတိုက်ကျောင်း

ဘုန်းတော်ကြီးသည်။

ဆင်ဒွန်ရွာသို့တရားဟောသောင်ဦ

တပည့်တို့အား

သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်း

(ဂို)

အကျဉ်းချုပ်မှတ်သားရန်ရေးသားခြို့

ပေးဒဲသား

ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း။

သီရိန္ဒာဝေဝုံဦးတိုက်။

ရေးတန်း-ရွှေတိုမြို့။

—0—

1939

http://www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားပြုစုတော်မူသောကျမ်းစာများ

စဉ် ကျမ်းစာအမည် စာအုပ်ထွက်ပေါ်သည့်ခုနှစ်

၁။ ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း (၁၃၀၀)
၂။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ပဌမ) (၁၃၀၆)
၃။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏မှတ်တမ်း (၁၃၀၇)
၄။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ဒုတိယ) (၁၃၀၉)
၅။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိ-နိဿယ (၁၃၁၃)
၆။ မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်(အကျဉ်း ၄-ပိုင်း(၁၃၁၃)
၇။ ၎င်းအကျယ် (ကာယာနုပဿနာပိုင်း (၁၃၁၃)
၈။ ဝေဒနာနုပဿနာတရားတော် (၁၃၁၃)
၉။ နှုတ်ခွန်းဆက်မိန့်ခွန်းတရားတော် (၁၃၁၃)
၁၀။ မဟာစည်မြေဒေသနာဆောင်ပုဒ်များ (၁၃၁၅)
၁၁။ ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားတော် (၁၃၁၆)
၁၂။ ဝိသုဒ္ဓိနှင့်ဉာဏ်စဉ်တရားတော်ကြီး (၁၃၁၆)

http://www.dhammadownload.com

စဉ် ကျမ်းစာအမည် စာအုပ်ထုတ်ပေါ်သည့်ခုနှစ်

၁၃။ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ (ပါဠိ) (၁၃၁၈)
၁၄။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း (၁၃၁၈)
၁၅။ ဂမ္ဘီရဉာဏသုံလွှင်ကထင်ရာ (၁၃၁၉)
၁၆။ ဓမ္မစက္ကြာအသံလွှင့်တရားတော် (၁၃၁၉)
၁၇။ အနတ္တလက္ခဏသုတ်အသံလွှင့်တရားတော် (၁၃၁၉)
၁၈။ ဘဝပြဿနာ (၁၃၂၀)
၁၉။ အင်ဒိုနီးရှားသာသနာပြုမှုတ်တမ်း (၁၃၂၁)
၂၀။ ဝိပဿနာအခြေခံတရားတော် (၁၃၂၃)
၂၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ သမယန္တရပိုင်း
ဂဏ္ဌိနိဿယ (၁၃၂၄)
၂၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန်(အခြေခံမျှားနှင့်ဘက္ခု
ဝိပဿနာပိုင်း) (၁၃၂၄)
၂၃။ အရိယာဝါသ တရားတော် (၁၃၂၅)
၂၄။ မဟာစည် ဝတ်ရွတ်စဉ် (၁၃၂၆)
၂၅။ ဝမ္မိကာသုတ်တရားတော် (၁၃၂၇)
၂၆။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ နိဿယ (ပဌမ) (၁၃၂၁)
၂၆။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ နိဿယ (ဒုတိယ (၁၃၂၉)
၂၇။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ နိဿယ (တတိယ) (၁၃၂၉)
၂၈။ ဝိပဿနာရှုနည်းအကျဉ်းချုပ် (၁၃၂၉)
၂၉။ ပုရာဘေဒသုတ်တရားတော် (၁၃၂၉)
၃၀။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ (စတုတ္ထ) (၁၃၃၀)
၃၁။ ပဋ္ဌာန်စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ပဌမ) (၁၃၃၀)

http://www.dhammadownload.com

စဉ် ကျမ်းစာအမည် စာအုပ်ထွက်ပေါ်သည့်ခုနှစ်

၃၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ဒုတိယ) (၁၃၃၀)
၃၃။ ဗြဟ္မစိုရ်အသံလွှင့်တရားတော် ၄-ပိုင်း (၁၃၃၀)
၃၄။ ဘာရသုတ္တန်တရားတော်ကြီး (၁၃၃၁)
၃၅။ ရုက်ခလည်ဆွမ်းအနုမောဒနာတရားတော် (၁၃၃၁)
၃၆။ မဟာစည်သတိပဋ္ဌာန်အဖွဲ့လုံးဆိုင်ရာ
စည်းမျဉ်းဥပဒေ (၁၃၃၁)
၃၇။ ကျောင်းအနုမောဒနာတရားတော် (၁၃၃၂)
၃၈။ လောကဓံတရားတော် (၁၃၃၂)
၃၉။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန်(စတုတ္ထတွဲ) (၁၃၃၃)
၄၀။ ။ (ပဉ္စမတွဲ) (၁၃၃၄)
၄၁။ ၂၃-ကြိမ်မြောက်ပူဇော်ပွဲ သြဝါဒကထာ (၁၃၃၄)
၄၂။ သလ္လေခသုတ်တရားတော်ကြီး (ပဉ္စမ) (၁၃၃၄)
၄၃။ ။ ။ (ဒုတိယ) (၁၃၃၅)
၄၄။ ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် (၁၃၃၅)
၄၅။ ၂၄-ကြိမ်မြောက်ပူဇော်ပွဲသြဝါဒကထာ (၁၃၃၅)
၄၆။ ကာမသုတ္တန်တရားတော် (၁၃၃၆)
၄၇။ ဒုလ္လဘဝိနည်းသြဝါဒကထာ (၁၃၃၅)
၄၈။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာပြန် (ဒုတိယ) (၁၃၃၆)
၄၉။ ။ ။ (တတိယ) (၁၃၃၆)
၅၀။ မဟာစည်သြဝါဒကထာပေါင်းချုပ်
(ဒေါ်ရတုသဘင်) (၁၃၃၆)

http://www.dhammadownload.com

စဉ် . ကျမ်းစာအာမည် စာအုပ်ထွက်ပေါ်သည်ခုနှစ်

၅၁။ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော် (၁၃၃၆)
၅၂။ စမ္မစကြာတရားတော်ကြီး (၁၃၃၇)
၅၃။ ၂၆-ကြိမ်မြောက် ပူဇော်ပဲ့ဩဝါဒကထာ (၁၃၃၇)
၅၄။ သီလဝန္တသုတ္တန်တရားတော် (၁၃၃၈)
၅၅။ တုဝဋ္ဋကသုတ်တရားတော် (၁၃၃၈)
၅၆။ ရှစ်ပြာမဂ္ဂင်နိဗ္ဗာန်ဝင်တရားတော် (ရှိုက်ဆဲ)
၅၇။ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော် (ရှိုက်လဘ်)
၅၈။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတော် (။)
၅၉။ ဘမ္မာပရိဇ္ဇာနိယသုတ်တရားတော် (။)

http://www.dhammadownload.com

ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်းအတွက်

ရှေဘိုမြို့ ဆိပ်ခွန်ရွာမှ

ကောင်းမှုရှင်မျှား

ဦးညွှန့်-ဒေါ်အေးဆင့် မိဿားစု (မူလရင်း ကောင်းမှုရှင်)
အုပ်ရေ ၁၀၀၀။

ဆိပ်ခွန်မှ ၂၅-အုပ်စီလှူသူမျှား

(၁)ပိဋ္ဌကဆရာတော်၊ (၂) သီတာရုံ ဆရာတော်၊ (၃) မဟာစည် ဦးဩသဓ၊ (၄) ပိဋ္ဌက ဦးပညာစက္ကာ၊ (၅)ကိုတင်ကြွယ်-မတင်အောင်။

၁၀-အုပ်စီလှူသူမျှား

ဦးတင်မောင် ဒေါ်သိန်းတင်။ ဦးဖိုးချို ဒေါ်ချော။

၅-အုပ်စီ လှူသူမျှား

ဦးရွှေ ဒေါ်တင်။ ကိုချမ်းကွမ်း။ ကိုဥာဏ်ထွန်း မညွှန့်ဝင်း။ ဒေါ်သိန်းတင်။ ဒေါ်အုန်းသန်း။ မောင်သိန်းနှင့် (အဖွဲ့)။ မသိန်းရင်။ ဒေါ်မြိုင်။ ဒေါ်ငွေမြင့်။ ကိုရေရွှမ်။ ကိုထွန်းရီ-မသန်းတင်။ မတင်ရီ။ ဒေါ်သိန်းမိ။ ကိုဖိုးဆိုင် မသိန်းကြည်။

http://www.dhammadownload.com

ကိုဘသင်း မမြမေ။ ကိုဖိုးပြား မဥ။ ဦးတောဘို မငွေစိန်။ ကိုညွန့် မညွန့်ရီ။ ကိုသန်းရွှေ မတင်မြင့်။ ကိုဇုကျော်မောင် မခင်ညွန့်။ ကိုထွန်းစီ မအေးခင်။ ကိုတင်ဝင်း မသိန်းမှတ်။ ကိုပေါ မောင် မအေးတင့်။ ကိုလှမြင့် မသန်းလှ။ မနန်းအေး။

ကိုကျော်ဟိတ် မအုန်းမြင့်။ မအေးဒုတ်။ ကိုကျော်ဇင်-မတင်မ။

ကိုဗူး မတင်ရွှေ။ မသိန်းကြည်။ မဇော်။ ကိုဝင်းအောင်-မညွန့်စိန်။ ကိုချစ်ထွန်း မသန်းစိန်။ ဒေါ်သောင်း။ ဦးပွါး-ဒေါ်ဆော့။

ကိုမော် မလှရွှေ။ ကိုလှိုင်မင်း မစန်းစန်း။ ဦးထွန်းစိန် ဒေါ်ထွေးမေ။ ဦးမောင်မောင်နိုင် ဒေါ်လှလှမြင့်။ ဦးဘစိုး ဒေါ်သိန်း။ ကိုထွန်းအေး မကြည်ဝေ။

ဒေါ်သိုက်။ ကိုအုန်းမောင် မသန်း။ ကိုစောလင်း မဒေါင်း။ မသိန်းရင်။ ကိုမိုး မပု။ ကိုမြင့်ထွန်း မသန်းနွဲ။ ကိုမြင့်မောင်-မနုန။ ကိုချစ်လှိုင် မခင်မြိုင်။ ကိုချစ်တင် မတင်လှိုင်။

ကိုကြည်စိန်။ကိုထွန်းပို မချို၊ ဦးတင်ဒေါ်အေးစိန်။ဦးသင်း။ မဦမ်းတင်။ ဒေါ်အေးဆင့်။ ဒေါ်တောမြိုင်။ ဦးချစ်ဖေ ဒေါ်ထီ။

ဦးလုံး ဒေါ်သိန်းရှင်။ ဒေါ်အေးဖီ။ ကိုဘသင် မလှမြိုင်။ ကိုငြိမ်း မသန်းကြည်။ ကိုးထိန်ဝင်း မသိန်းသိန်း။ ဒေါ်ငွေမှိ (သို့)မသိုင်း။ ဦးမဲ။ ကိုစံလွင် မထူး။ ကိုထွန်းဦး မသန်းရီ။ ကိုကျော်စိန် မခင်ရီ။ ကိုကျော်ဝင်း မဆွေဆွေ။

ဒေါ်ရ။ ကိုသောင်းကြွယ် မတင်လှ။ ဦးမြ ဒေါ်ညွန့်။ ဦး

http://www.dhammadownload.com

ခကျောက်ခဲ ဒေါသိန်းမြ။ မောင်သန်းဝေ မဗျား။ မောင်ဖိုးကို မသောင်းရင်။ ;ဒေါစန်းရင် သမီးသိန်းသိန်းဦး။ ဒေါဂေါက် သားသမီးတစု။ ကိုတိုး မသောင်းကြည်။ ကိုကြည်မြ မစိန်ထီ။ ခဒေါကောင်း။ ဒေါလှရွှေ။ ;ဒေါစိန်ညွန့်။ ကိုဖိုးကူး မတင်နု။ ကိုထွန်းမြိုင် ဒေါ်လှမေ။ ကိုခင်အောင် ဒေါ်ငြိမ်း။ ဦးကော် ဒေါသိန်းကြည်။ ဦးဘိုနီ ဒေါနီ။ ကိုပေါမောင် မမှတ်တင်။ ကိုသိမ်းမောင် မမြရီ။ ဦးဘိုကြီး ဒေါဆိန်းဇန်။ ဒေါ်အေးကြည်။ ကိုကျော်တင် မခင်ညွန့်။ ကိုသန်းထွန်း မတင်စိန်။ ကိုဘိုးကြိုင် မကြီ။ ကိုပြေသိန်း မညွန့်စိန်။ ကိုဘထိုက် ဒေါမြတင်။ ဦးပေါဖေ ဒေါပေါ။ ဦးကျော်မြန် ဒေါတောမေ။ ကိုသာပို မဦး။ ကိုသန်းအောင် မအေးဆင်။ ဒေါတင်ဦး။ ဦးသာကြွယ်။ ကိုညွန့်ဆောင် ဒေါခင်ညွန့်။ ဒေါမှင် သမီးမသန်းရင်။ ဒေါစန်းရီနှင့် ညီမမျှား။ ဦလုံး ဒေါစိန်တု။ ဦးအောင်ကြည် ဒေါသိန်းမေ။ ဦးနီဘို ဒေါငွေသော်။

ဒေါမမလေး-ဒေါမိမိလေး။ ဒေါငွေခင်ကို ရည်စူး၍ သိမ်းမပု။ ဦးမြကြီး-ဒေါရင်။ ဦးဘလွန်း-ဒေါတင်ညွန့်။ ဒေါစောထယ်။ ဦးဘို-မခင်ရွှေ။ ဒေါသုနန္ဒ။ ဒေါဝိစာရီ။ ဒေါဥတ္တရာ ဒေါဥလာရီ။ ဒေါသုဝဏ္ဏာ။ ဒေါမေခဝီ။ ဒေါမာလာ။ ဒေါပိုက်ညီမတစု။ ဒေါသိန်းရှင် မိသားစု။

ဒေါတာ။ ဦးချစ်သာ-ဒေါလှကြည်။ ကိုကျော်ညွန့်-မအုန်းမြင့်။ ကိုခင်မောင်-မနီမ။ ကိုချန်ထွန်း-မအုန်းကြည်။ မလှမို့။ ဦးမို့-ဒေါဖွားအိ။ ဦးဘရှိ။ ကိုအေးမောင်-မအုန်းမြိုင်။ ကိုထွန်းရွှေမရွှေ။ ကိုအုန်းမောင်-မတင်ဆောင်။ ကိုကျော်မောင်း-မသန်း

http://www.dhammadownload.com

မြင့်။ ဒေါ်ငွေဘင့် မိသားစု။ ဦးကျော်-ဒေါ်ပေါ်ရွှေ။ ကိုပြူး ဒေါ်အေးရှင်။ ကိုရွှေဘော်-မထူး။

ဦးစိုးခင်-ဒေါ်အုန်းရွှေ။ ကိုတင်မောင်- မဘင်အေး။ ဒေါ်အေးကုတ် မိသားစု။ ဦးဘအို-ဒေါ်ပေါ်ရှိ။ ဦးဝံမြ-ဒေါ်စိန်ပွင့်။ ဦးပိုးပြူး ဒေါ်ရွှေမြိုင်။ ဦးတင်မြ-ဒေါ်အုန်းရင်။ ကိုချစ်တင်-ဒေါ်သိန်း။ ဒေါ်တဒ်မေ သမီးမစန်းစန်းထွေး။ ဦးချိပ်ပေါင်း ဒေါ်ငြိမ်း။ မောင်ရင် မောင်သန်မညွှန့်သောင်း။ မောင်ညွှန့်လှိုင်-မစိန်နွဲ။

ကိုငွေဆောင်- မဟိန်။ ဦးပိုးလွင်- ဒေါ်အေးလှိုင်။ မောင်တင်မြင့်-မဂျမ်း။ ဒေါ်အေးမေ။ မောင်ကောင်းစိန်- မစန်းပု။ ကိုချစ်ဖူး-မအေးမေ။ မကျင်စိန် သွီးမဝင်း။ ကိုမြမောင်-မလှခင်။ ဦးအ့ထွဝိမ် ဒေါ်ရွှေရီ။ မောင်အုန်းလှိုင်။ ဦးဘခိုင်။ မညိုကြည်။ မောင်ပြူး။ ဦးထွန်းအောင်- ဒေါ်မြကြည်။ ဦးဥာဏ်ထူး-မဘင်ကြည်။ မြင့်သန်း-မမြင့်သန်း။

မောင်ဥာဏ်မြင့်- မခင်ညွှန့်တင်။ ဒေါ်မေ။ မောင်ထွန်းလှ-မတင်လှိုင်။ မောင်အုန်းမောင်-မတင်ရွှေ။ မောင်ထွန်းအောင်။ မောင်တင်ဝင်း-မဝင်းမေ။ ဦးကျော်ရှင်း-ဒေါ်ငြိမ်း။ ဦးအောင်သွင်။ ဦးလှဟန်--ဒေါ်ဖွားတုတ်။ ကိုးထွန်းကြည်--မသီးတင်။ ဆရာမ ဒေါ်သိန်းတင် သမီး မကျော့ (အားလုံး ၁၈၂-ဦး,

ဇီးပြူကုန်းမှ ၅- အုပ်စိလှူသူများ

ဦးလှမော်-ဒေါ်အုန်းကြည်။ ဒေါ်ချစ်မိ။ ဦးအောင်စိန်-ဒေါ်ပဲရင်း။ ဦးထွန်းလင်း- ဒေါ်ခင်ရီ။ ဦးဘင်-ဒေါ်အေးဘင်၊

http://www.dhammadownload.com

ဒေါ်ကြည်လင်။ ဒေါ်ရင်အေး။(အားလုံး ၆-ဦး)

ရေလယ်သောင်မှ ၅-အုပ်စီလှူသူများ

ဦးဘသင်-ဒေါ်ခင်သိန်း။ ဦးထွန်းကြည်- ဒေါ်အေးကြည်။ ဦးချစ်ရှင်-ဒေါ်ညွှန့်။ ဦးသာဒွန်း-ဒေါ်ဒေါင်း။ မောင်ကျော်တင်-မရှမ်းမ။ ဦးဘကြည် မိသားစု။ ဦးဘတုတ်-ဒေါ်ကြည်။ ဦးဖိုးရှင်-ဒေါ်ထယ်။ (အားလုံး ၈-ဦး)

အခြားရွာများမှ ၅-အုပ်စီလှူသူများ

ရေကြည်ဝမှ ဦးဖွယ်ကိုရည်စူး၍ ဒေါ်လှဖွေး။ သားဦးချစ်ဘုတ်။ဒေါ်သိန်း။ ကိုညိုမောင် မရှမ်း။ (၃-ဦး) ဝါးရုံကန်ရွာမှ ဦးသိမ်မောင်-ဒေါ်စောရင်။ရေဦးမြို့မှဒေါ်မြမေ။ ငါန်းဇွန်းမြို့မှ မောင်ဝင်းမောင်-မအုန်းမြိုင်။

ဆိပ်ခွန်မှ ၃-အုပ်၊ ၂-အုပ်၊ ၁-အုပ် လှူသူများ

၃-အုပ်လှူသူများ။ ကိုသာဇံ-မမြရွှေ။ မတင်ဦး။ ဒေါ်အေးခင်။ မောင်သောင်းဆွေ-မညွှန့်ဝေ။ ဒေါ်အေးကျင်။ (၅-ဦး) ၂-အုပ်လှူသူများ။ မငွေမ။ ကိုလေးမောင်-မလှကြည်။ ကိုညွှန့်-မသန်း။ ကိုချစ်ရင် မအုန်းမြင့်။ ဘိုးဦး။ ကိုကုလား- မအေးမိ။ (၆-ဦး)။ ၁- အုပ်လှူသူ- ကိုလှထွန်း-မတောမြိုင်။(၁-ဦး)

ဆင်အင်းရွာမှ ၅-အုပ်စီ

ဦးတောဘို။ ဦးဘတင်-ဒေါ်တာမ။ ကိုအေး-မရုပ်ဆိုး။ ဦးဓာတ်ကား-ဒေါ်ပု။ ဦးဖိုးရှိ-ဒေါ်ကြည်။

http://www.dhammadownload.com

ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်းအတွက်

ရန်ကုန်မှ

အလှူရှင်များ

စာအုပ်ရေ--၁၀၀၀ အလှူရှင်

ဦးကြည်-ဒေါ်ကြေ-၂၃၅-၂၃၉၊ ကျိုက္ကစံလမ်း ရန်ကုန်။

စာအုပ်ရေ--၅၀၀ အလှူရှင်

ဦးအောင်ညွှန့်--ဒေါ်ငွေး၊ ထင်းရူးခြုံရပ် မိုးကုတ်မြို့။

အုပ်ရေ--၁၀၀ အလှူရှင်များ

ဒေါ်သိန်းခင်၊ သားသမီးတစု၊ ၁၅-က နတ်မောက်ရိပ်သာ။
ဦးလေးမောင်-ဒေါ်ဝင်းကြည်-၈၈-ရွှေဘုံသာလမ်းရန်ကုန်မြို့။
ဦးကိုကိုကြီး-ဒေါ်အေးစိန်-၆၆ ရွှေဘုံသာလမ်း။ ။
ဦးမျိုးတင့်-ဒေါ်နုနုတင့်-မိသားတစု-၂၇-ပါရမီရိပ်သာ။ ။

http://www.dhammadownload.com

ဒေါ်ခင်ရွှေ-မိသားတစု-၄၇-ပြည်လမ်း ရန်ကုန်။
ဒေါ်ကျင်စိန်နှင့်မောင်-မောင်စိန်လှိုင်-မရင်နွဲ၊ ၂၁-သတိပဋ္ဌာန်
လမ်း--ကျောက်မြောင်း။
ဦ-တင် သမီး-ဒေါ်ကြည်၊ မန္တလေးမြို့။

စာအုပ်--၅၀ အလှူရှင်များ

ဆရာကျော်- ဒေါ်သီ- ၁၁၀- ၂- လမ်း၊ ဘရဏီလမ်းသွယ်'
၁၂ရပ်ကွက် တောင်ဥက္ကလာပ ရန်ကုန်မြို့။
ဦးကျင်ဆိုင်-ဒေါ်သိန်းမြ၊ ၃၀-အထက်ပုဇွန်တောင်လမ်း။
ဦးချင်းငါး-ဒေါ်ကျင်မှုံ-မိသားတစု၊ ၁၅၉-သုခမြို့ ၃ လမ်း၊
ကမာရွတ်ရန်ကုန်မြို့။
ဦးစိုးမောင်-ဒေါ်ညွှန့်ခင်၊ ၁၃၄-၁/၂၊ ရန်ကင်း ရန်ကုန်မြို့။
ဦးသိန်းလွင်-ဒေါ်ခင်နု မိသားစု (မေမေပွင့်ဆေးတိုက်) ၉၁
မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်လမ်း၊ ကန်တော်ကမ်းလေး ရန်ကုန်မြို့။
ဒေါက်တာဦးသန်းနောင်-ဒေါ်နှင်းနှင်းသန်း မိသားစု ပြည်သူ့
ဆေးရုံကြီး ရန်ကုန်မြို့။
ဒေါ်အေးကြည်-မိသားစု သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့။
ဒေါ်ရင်ရင်၊ ၁၅၉-သုခမြို့(၃) လမ်းကမာရွတ်ရန်ကုန်မြို့။

စာအုပ် ၃၀--အလှူရှင်များ

ဒေါ်ဒေါ်ယုံ-၅၆ ဒီ၊ ၇-မိုင်ခဲ့ ပြည်လမ်း ရန်ကုန်မြို့။
ဦးမောင်ကြီး-ဒေါ်နုနု ၁၃၃-အနော်ရထာလမ်း ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

၂၅--အုပ်အလှူရှင်များ

စန်းမြရောင်ခြည်ဆရာတော် မုံရွာမြို့။
အရှင်ကေလာသ-သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်။
ဦးမြတ်သူ-ဒေါ်အေးအေးညွှန့် ၂၆၇-ခရစ်လမ်း ရန်ကုန်။
ကွယ်လွန်သူဦးစူးရ-ဒေါ်သိန်းမေ ကြူချောင်းရွာ။
ဦးမောင်စိန်-ဒေါ်ကြိုင်၊မိဘ ၂ ပါးအမှူးထား၍သားသမီးများ
ကောင်းမှု မှော်ဘီမြို့။
ဒေါ်သိန်း--မင်္ဂလာသီရိကျောင်းလမ်း အင်းစိန်မြို့။

စာအုပ်--၂၀ အလှူရှင်များ

အရှင်ဝိစာရိန္ဒ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့။
ဦးထွန်းပိုင်--ဒေါ်လှရီ၊ မိသားစု ၁၃၅ အန၊ မြစ်ကြီးနားမြို့။
ဦးဦးခိုင်၊ သာသနာ့ရိပ်သာ--ရန်ကုန်မြို့။
ဦးဘရှင်-ဒေါ်စိန်စိန်-၂၀-ဘိုလိန်းလမ်း ရန်ကုန်မြို့။
ဒေါက်တာ ဗိုလ်မှူးလှမောင်-ဒေါ်ညွှန့်ရီ၊ သမီးဦမ်းဦမ်းရီ။
ဒေါ်စောကြည်--ဧမြောက်ဥက္ကလာပမြို့။

၁၀ အုပ်အလှူရှင်များ

ဒေါ်သာမေ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးထွန်းရင် ဒေါ်လေးရင် မိသားစု လှည်းကူးမြို့။

http://www.dhammadownload.com

ဒေါကျင်ယုံ-၂၃-ဖိုမြေလမ်း၊ ကန်တော်ကလေး။
ဒေါလှ--၃၅-ဇလွန်လမ်း။
ဒေါခင်ကြည် ၅၄-ဇလွန်လမ်း။
ဦးရင်ကြည်--ဒေါစောတင်၊ ၆၀-လိပ်ကန်လမ်း ပုဇွန်တောင်။
ဦးမောင်မောင်တင်-ဒေါကျင်ယုံ၊၁၄-ပဲစားတန်းပုဇွန်တောင်။
ဦးသောင်း-ဒေါအုန်း၊ ၂/ ဇင်ယော်လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်။
ဦးစုဝါ-ဒေါညွှန့်တင်၊ ဂ၂/ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းရန်ကုန်မြို့။
အဖွါးခွန် နှင့်မိသားစု၊ ၁၃၉/-၃/ ၄၊ ရန်ကင်း။
ဒေါညိမကြီး-ဒေါထားရီ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါသန်း-ဒေါပု ၆၀-လိပ်ကန်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်။
ဦးမြင့်မောင်-ဒေါကျင်မွေး ၆၀--ပုဇွန်တောင်။
မတင်တင်ရီ (၇) မဟာ ဘောဂလမ်း ကမ္ဘာအေး။
ဒေါလှကြည်-သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါအမာ ။
ဒေါခင်သိန်း-ဒေါဖြူဖြူ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါနုနု-ဒေါမော်မော် ။
ဒေါကျင်မြိုင် ။
ဦးစောမြအောင် ။
ဒေါလှတင်-ဒေါမေသန်း ၂၄၆--ကျိုက္ကစံလမ်း။
ဦးလိုင်နှင့် မောင်နှမတစု၊ ၃၇၅- အောက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း။
အလုံ ရန်ကုန်မြို့။
ဒေါရင်--ဒေါတင်တင်-၂၄-၁၄၁ လမ်း မအူကုန်း။
ဒေါကျင်နု-၃၇၃-အောက်ကြည့်မြင်တိုင်။

http://www.dhammadownload.com

ဒေါသုမန--ဒေါသုခဝတီ--သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါထွားရီ-မော်လမြိုင်။
ဒေါ်လှကြည်မိသားစု။ ဒေါခင်စောလှိုင်
ဒေါခင်ညွှန့်၊ ၇၂-ချွန်မာဖီလမ်း အလုံ။
ဦးစျေးဝမ်--ဒေါမြကြည်။
ဒေါသန်းရီ-သုဝဏ္ဏ။
ဒေါခင်အုန်း--သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါခင်သိန်း-၆--မိုင်ခွဲ၊ ပြည်လမ်း ရန်ကုန်မြို့။
ဦးမျိုးတင့်၊ သားသမီးတစု--၅၁--မင်္ဂလာလမ်း။
ဒေါစောင်တင်မြင့်၊ ၅/၁၄ ဦးဝိစာရလမ်းရန်ကုန်မြို့။
ဒေါအေးကြိုင် ဒေါသန်းတင်၊ ဆရာအဘတ်သင်ကျောင်းဝင်း။
• ကံဘဲ။
မင်္ဂလာ ဦးအောင်မြင့်-ဒေါသိန်းတင် သမီးမဉ္ဇူအောင်။
ဖါးကေသီ--သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးသိန်းဟံ-အတွင်းရေးမှူး၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးသိန်းမောင်--၈--ကန္ဒားလမ်း၊ တောင်လုံးပြန်။
ဦးတင်ဦး-ဒေါသက်တင် ၅၀၇/၂ ပြည်ရိပ်သာ ပြည်လမ်း။
ဒေါတင်ရီ ညီမ ကြည်ကြည်စိန်-၂၅၃၊ ၁၆-ရန်ကင်း။
ဒေါက်တာဦးမောင်မောင်၊ဒေါခင်အေးကြူမိသားစု ၈၂လမ်း
ရှမ်းပဲမန္တလေးမြို့။
ဦးအေးကို-၂၇-ဦးဖိုးလမ်း စမ်းချောင်း။
ဒေါက်တာမောင်မောင်ရှိန်-ဒေါလေးသက်၊ လုပ်သားဆေးရုံ။
ဒေါခင်လေး၊ ၇၄-စီ၊ အင်းယားလမ်း ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

ဒေါ်သိန်းလှ--၇၄--အေ၊ အင်းယားလမ်း။
ဒေါ်အေးပုုသာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါ်ချစ်ချစ်နှင့်ညီမများ၊ ၁၈၃/၂၉ လမ်း။
ဒေါ်နှင်းတင်မိသားစု၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါ်ဝဏ္ဏစာရီနှင့် ဒေါ်ခမာဥာဏီ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါ်စန္ဒာသီရိနှင့် ဒေါ်ယု၊ လက်ပန်တန်းမြို့။
ဒေါ်ဥာဏ်၊ အခန်း (၉) သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးကံညွှန့်၊ ဒေါ်တင်ရီ၊ ၁၀၁-၂၈ လမ်း
ဒေါ်အုန်းကြည်၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးသန့်သမီး ဒေါ်ဝေမာသီ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးထွန်းကြိုင်၊ဒေါ်ခင်သန်း၊ ဝါးခယ်မမြို့။
ဒေါ်ပြုံးကြည်မိသားစု၊ ၉-ရပ်ကွက် သာကေတ။
ဒေါ်တုတ်မိသားစု ဝင်ဆာလမ်း။
ဒေါ်ကြည်အောင်၊ ဒေါ်အေးညွှန့်၊ စျေးလမ်း မြေနီကုန်း။
ဒေါ်မြသွယ် သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးသိန်းဟံ-ဒေါ်ငွေကြည်၊ ၁၉၀ ဦးချစ်မောင်လမ်း။
ဒေါ်စောရီ ယောက်လမ်း။
ဒေါ်အေးကြည်၊ ဒေါ်သန်းကြည်
မိခင်ကြီး ဒေါ်ရွှေပုနှင့် ဒေါ်ဇေယျဝတီ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဆရာဦးကျော်မင်း၊ ၄၃-၅ လမ်း၊ ပုသိမ်ညွှန့်။
မမြသင် သာသနာ့ရိပ်သာ။
မောင်တိုး သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါ်ခင်တင့် ၄၆ လမ်း၊ တင့်ဆန်းဓါတ်ပုံတိုက်။

http://www.dhammadownload.com

ဦးမြ-ဒေါလှကြည် ၄၅ လမ်း။
ဦးထင်ပေါ-ဒေါမြရင်။
ဒေါတိုး သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဦးတင်အောင်၊ ဟိတေသီ၊ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါသန်းမေ သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါက်တာကြည်--ဒေါက်တာဥမ္မာသင့် မိသားစု။
မကြည် သမာဓိလမ်း၊ ကမ္ဘာအေး။
ဒေါခြို ကန့်ဘလူ၊ ရွှေဘိုမြို့။

၆-အုပ် အလှူရှင်များ

၄ဒေါကျင်အေး သုမန(၁) လမ်း။
ဒေါခင်မြမြ၊ ၁၆/၂ ရန်ကင်းမြို့။
ဒေါကြည်ဆွေ၊ ၁၉-သုံးမြောင့်လမ်း။
ဒေါမိမိ၊ ၉၇--လမ်း ၅၀၊ ရန်ကုန်မြို့။
မခင်နု ၄၁-ခိုင်ရွေဝါလမ်း၊ လှဲတန်း ကာမာရွတ်။
ဒေါမမေသီ သာသနာ့ရိပ်သာ။

၅-အုပ် အလှူရှင်များ

ဒေါသိန်းညွှန့်၊ ယောဂီဟောင်း။
မခင်လှိုင် ပဲခူးမြို့။
ဒေါခင်ခင်အုန်း၊ ဦးစိန်ဇရပ်၊ သာသနာ့ရိပ်သာ
ဒေါခင်တင့်။
ဒေါရင်နု၊ ဒေါရင်မေ။

http://www.dhammadownload.com

ဦးမောင်မောင်-- ဒေါ်မြကြည် သားသမီးတစု ၉- ရပ်ကွက်၊
သာကေတ။
ဒေါ်ပု သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါ်ရူပဝတီ။ ဒေါ်သိန်းတင်။
ကိုမောင်လေး-မသန်းစု၊ သားသမီးတစု သာကေတ။
ဒေါ်သန်း သာသနာ့ရိပ်သာ။
ဒေါ်မြမြ မမြမြ ။
ဒေါ်ဥတ္တရာ ။

၂-အုပ် အလှူရှင်များ

ဒေါ်ညိမ်းညိမ်း မသန်းညွှန့်။

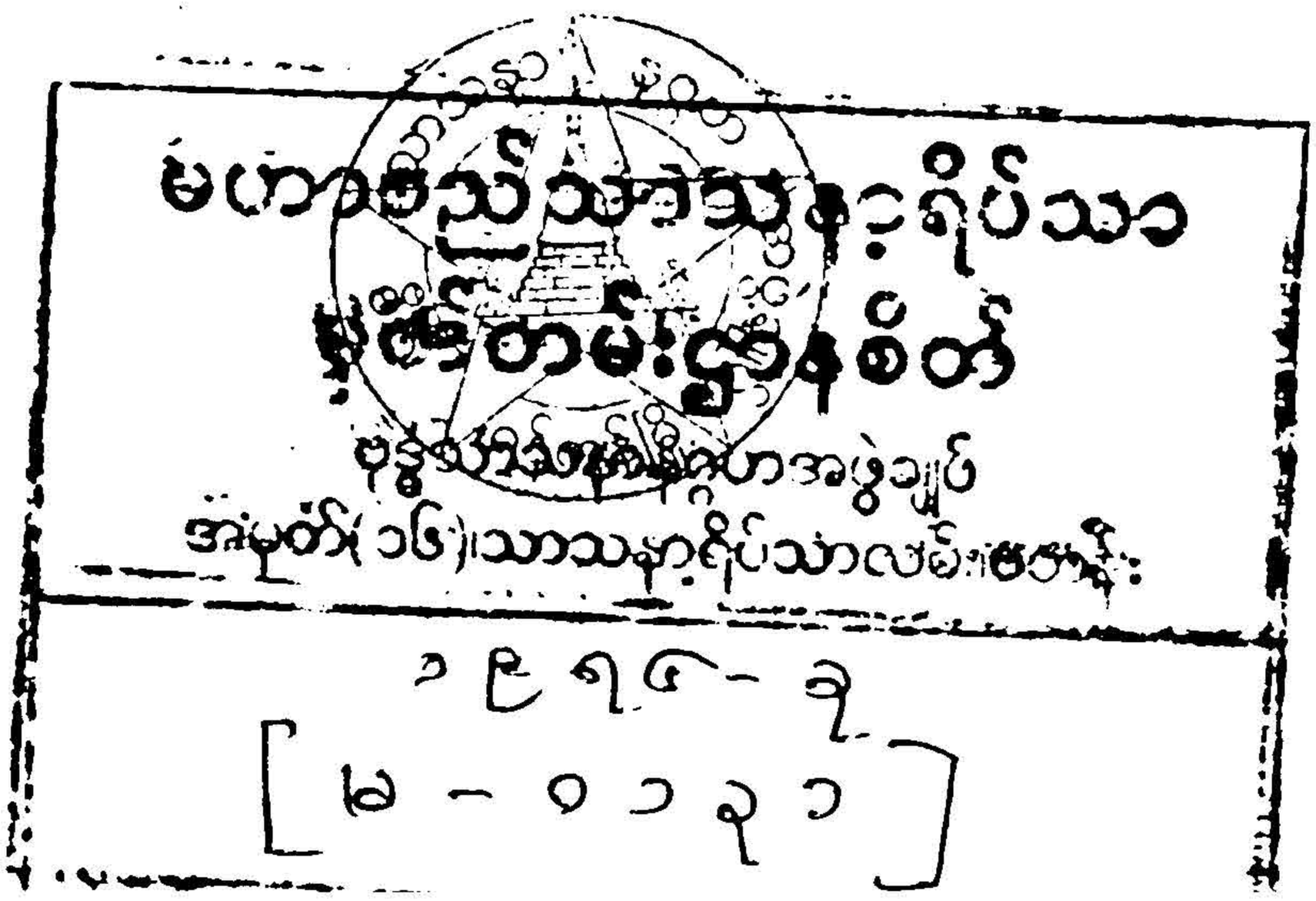

http://www.dhammadownload.com

မူလအဖုံးပုံ

မော်လမြိုင်မြို့

တောင်ဓိုင်းကလေးတိုက်ကျောင်း

ဘုန်းတော်ကြီးသည်။

ဆိပ်ခွန်ရွာသို့တရားဟောလာစဉ်

တပည့်တို့အား

သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်း

—(ကို)—

အကျဉ်းချုပ်မှတ်သားရန်ရေးသားရှိ

ပေးဆဲသော

ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း၊

သိရန်နှာစာပုံနှိပ်တိုက်။

ဈေးတန်း-ဆွာဘိုမြို့

—0—

1939